

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Krakowie
za rok 2012**

Kraków 2013

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

1	Informacje ogólne	6
2	Nowatorskie rozwiązania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie w 2012 roku	10
2.1	Nowatorskie działania, realizowane w ramach projektów pilotażowych.....	10
2.1.1	Realizacja programu Rewitalizacji Społecznej „Pod Parasolem Kazimierza”	10
2.1.2	Projekt szkoleniowy w zakresie organizowania społeczności lokalnych.	11
2.1.3	Realizacja projektu „Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej”	11
2.1.4	Realizacja projektu „Druga szansa”.....	12
2.2	Projekt „Przeciwdziałanie wykluczeniu bankowemu”	12
2.3	Program „Aktywny samorząd”.....	13
3	Ważne wydarzenia	13
3.1	20 lat Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie	13
3.2	Ogólnopolska konferencja „Kluczowe dylematy współczesnej pomocy społecznej i pracy socjalnej”	14
3.3	Konferencja pt. „Aktywizacja społeczności lokalnych i praca w środowisku”	15
3.4	Konferencja podsumowująca realizację Programu Rewitalizacji Społecznej „Pod parasolem Kazimierza”	15
3.5	Publikacje	16
4	Nagrody i wyróżnienia	16
4.1	MOPS laureatem Małopolskiego Konkursu „Przeciw przemocy”	16
4.2	MOPS Lodołamaczem.....	16
4.3	Pracownik MOPS Pracownikiem Socjalnym Roku 2012	16
	Pomoc środowiskowa	
5	Praca socjalna	19
5.1	Praca socjalna prowadzona z osobami i rodzinami	19
5.1.1	Informacje podstawowe	19
5.1.2	Kontrakt socjalny – narzędzie pracy socjalnej.....	22
5.1.3	Specjalistyczna praca socjalna z rodzinami przeżywającymi trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych	23
5.1.4	Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej” w zakresie pracy socjalnej	24
5.1.5	Realizacja projektu „Znaczenie Rodziny”	24
5.1.6	Kierowanie do sądów wniosków o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody	25
5.2	Praca socjalna realizowana metodą organizowania społeczności lokalnej	25
5.2.1	Projekt szkoleniowy w zakresie organizowania społeczności lokalnych	26
5.2.2	Programy aktywności lokalnej.....	26
5.2.3	Praca socjalna na ulicy - streetworking.....	28
5.2.4	Projekt „Program Rewitalizacji Społecznej „Pod Parasolem Kazimierza””	29
5.3	Praca socjalna prowadzona metodą projektu socjalnego.....	30
6	Realizacja „Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”	32
7	Usługi opiekuńcze	34
7.1	Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.....	34
7.2	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi	35
7.3	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	36
8	Wsparcie działalności charytatywnej	36
9	Realizacja zadań w zakresie zatrudnienia socjalnego	37
9.1	Klub Integracji Społecznej MOPS	38
9.2	Współpraca w ramach Partnerstwa w zakresie prowadzenia Klubu Integracji Społecznej „Leonardo”	38
9.3	Wspieranie zadań realizowanych przez Centrum Integracji Społecznej	39
10	Organizacja i koordynacja wolontariatu w MOPS	39

11	Wspieranie rodziny	40
11.1	Asystent rodziny	40
11.2	Placówki wsparcia dziennego.....	41
11.3	Poradnictwo.....	42
11.3.1	Poradnictwo prawne, psychologiczne realizowane przez MOPS	42
11.3.2	Poradnictwo i terapia rodzin realizowane przez ośrodki poradnictwa i terapii prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków	43
11.3.3	Poradnictwo telefoniczne.....	44
12	Realizacja projektu systemowego pod nazwą „Pora na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	44
13	Pomoc finansowa	47
13.1	Świadczenia podstawowe: zasiłek stały, okresowy i celowy.....	47
13.2	Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania	49
13.3	Pomoc udzielana osobom i rodzinom z tytułu strat poniesionych w wyniku zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych oraz klęsk żywiołowych lub ekologicznych	50
13.4	Program na rzecz społeczności romskiej „Blżej, Razem” – edukacja przedszkolna dzieci romskich	50
13.5	Program Zdrowotny – dofinansowanie do zakupu leków, środków czystości i higieny osobistej, pielęgniarka romska.....	51
14	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	51
14.1	Stypendia szkolne.....	51
14.2	Zasiłek szkolny.....	52
14.3	Rządowy program pomocy uczniom w 2012 r. „Wyprawka szkolna”.....	52
	Pomoc specjalistyczna	
15	Pieczą zastępczą	55
15.1	Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej.....	56
15.1.1	Świadczenia dla spokrewnionych i niezawodowych rodzin zastępczych.....	58
15.1.2	Świadczenia dla zawodowych rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.....	59
15.1.3	Świadczenia dla zawodowych specjalistycznych rodzin zastępczych.....	59
15.1.4	Świadczenia dla rodzinnych domów dziecka	60
15.1.5	Placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	60
15.2	Usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych i placówek oraz kontynuowanie nauki.....	61
15.3	Mieszkania chronione dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych	62
15.4	Wydatki z tytułu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów	62
16	Interwencja Kryzysowa	63
17	Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych.....	63
17.1	Dzienne ośrodki wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych, mieszkania chronione ...	63
17.1.1	Dzienne ośrodki wsparcia	63
17.1.2	Środowiskowe domy samopomocy.....	64
17.1.3	Rodzinne domy pomocy	64
17.1.4	Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi	64
17.2	Domy pomocy społecznej	65
17.3	Kierowanie do sądów wniosków dotyczących wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody.....	66
18	Pomoc na rzecz osób bezdomnych	66
18.1	Zapewnienie schronienia.....	67
18.1.1	Pomoc w formie schronienia realizowana w ramach wspierania działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym.	68
18.1.2	Mieszkania chronione dla osób bezdomnych	69
18.2	Praca socjalna z osobami bezdomnymi metodą streetworkingu	69
18.3	Grupowe formy wsparcia osób bezdomnych - GWAB.....	70
18.4	Realizacja projektu „Druga szansa” w ramach projektu systemowego „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”.	70

18.5	Zapewnianie miejsc noclegowych osobom eksmitowanym bez prawa do lokalu socjalnego..	71
18.6	Świadczenia na rzecz bezdomnych	72
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych		
19	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	74
19.1	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	74
19.2	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	75
19.3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	75
19.4	Dofinansowanie zaopatrzenia przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	75
19.5	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.	75
19.6	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.....	76
19.7	Dofinansowanie likwidacji barier technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	76
19.8	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.....	76
19.9	Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym.	76
19.10	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego – tłumacza przewodnika	77
Inne działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej		
20	Inne działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.....	79
20.1	Aplikowanie o środki w trybie konkursowym.....	79
20.2	Współpraca międzynarodowa.....	79
20.2.1	Współpraca z miastem Frankfurt nad Menem	79
20.2.2	Współpraca z Azylový dům pro ženy matky s dětmi o.p.s. w Vsetín w Czechach	80
20.2.3	Pozostała współpraca międzynarodowa.....	80
20.3	Współpraca z mediami	81
20.4	Serwis internetowy MOPS Kraków	81
20.5	Kadra MOPS – zatrudnienie, wykształcenie, podnoszenie kompetencji zawodowych	82
20.6	Superwizje	84
20.7	Praktyki i staże	84
20.8	Zadania priorytetowe i powierzone dzielnic, dzielnicowe konkursy grantowe.....	84
20.9	Zadania powierzone dzielnicom do realizacji w zakresie Programu Poprawy Bezpieczeństwa dla Miasta Krakowa pn. „Bezpieczny Kraków”	85
20.10	Prowadzenie postępowań w sprawach ustalenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej	85
20.11	Sprawienie pogrzebu na koszt Gminy Miejskiej Kraków	86
20.12	Kandydaci na kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych oraz opiekunów prawnych	86
20.13	Wypłacanie wynagrodzenia dla opiekunów prawnych dla osób całkowicie ubezwłasnowolnionych	86
20.14	Udostępnianie zasobów	86
Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie infrastruktury		
21	Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie infrastruktury.....	89
21.1	Wdrożenie systemów informatycznych.....	89
21.2	Obsługa organizacyjna Ośrodka	89
21.3	Zamówienia publiczne.....	89
21.4	Procedury zewnętrzne	90
21.5	Realizacja zakupów usług, konserwacji i dostaw	90
21.6	Działania związane z utrzymaniem infrastruktury MOPS	90

A decorative graphic consisting of a horizontal bar with a gradient from olive green to white. The bar is framed by a thin gold oval on the left and a gold bracket on the right. A thick black bracket is on the left side of the bar.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2012**

**Rozdział:
Wprowadzenie**

1 Informacje ogólne

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Natomiast zgodnie art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sprawozdanie z realizacji zadań dotyczących wspierania rodziny należy składać do końca marca. Sprawozdanie niniejsze, ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających ze spełnienia obydwu powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych, prezentuje te informacje łącznie.

MOPS, jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej, wchodzi w skład Systemu Pomocy Społecznej Gminy Miejskiej Kraków, utworzonego uchwałą Nr XIII/106/99 Rady Miasta Krakowa z dnia 17 marca 1999 r. w sprawie Systemu Pomocy Społecznej Miasta Krakowa, zmienionej uchwałą Nr XCIV/888/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 5 grudnia 2001 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie działa na podstawie Statutu przyjętego uchwałą Nr LXIII/579/04 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 października 2004 roku oraz Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego zarządzeniem Nr 1460 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 sierpnia 2005 roku (z późn. zm.) - tekst wraz ze zmianami dostępny na stronie mops.krakow.pl.

Perspektywę wieloletnią w zakresie zadań pomocy społecznej wyznacza Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa na lata 2007-2013, przyjęta Uchwałą Nr 51/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 31 stycznia 2007 roku. Strategia została zaktualizowana w 2010 roku Uchwałą nr 1335/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 maja 2010 roku, w sprawie przyjęcia Harmonogramu Realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa na lata 2010 – 2013.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizuje zadania wynikające z:

- ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 roku
- ustawy o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 roku
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Zadaniem pomocy społecznej jest również podejmowanie działań zapobiegających tym sytuacjom. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka; podejmuje również działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia się rodzin i osób oraz ich integracji ze środowiskiem.

Wśród zadań pomocy społecznej znajdują się przyznawanie i wypłacanie świadczeń, prowadzenie pracy socjalnej, rozwój i prowadzenie niezbędnej infrastruktury socjalnej, rozwijanie nowych form pomocy społecznej w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Do 31 grudnia 2011 roku zadania mające na celu organizację wsparcia rodziny i zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom, realizowane były na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Od 1 stycznia 2012 roku, realizowane są w oparciu o przyjętą w dniu 9 czerwca 2011 r. ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wprowadzone zmiany prawne w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w większości

obszarów w istocie jedynie w inny sposób opisują zadania, które już wcześniej realizowane były przez Miejski Ośrodek pomocy Społecznej w Krakowie na gruncie ustawy o pomocy społecznej.

W ramach zadań dotyczących wspierania rodziny, ustawa umocowała formę pomocy, jaką jest usługa asystenta rodziny, wprowadzając ją jako nowe zadanie własne gminy. Usługę tę Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizuje od roku 2009, w ramach projektu systemowego „Pora na aktywność”, współfinansowanego ze środków EFS. Ponadto do nowej ustawy zostało przeniesione zadanie dotyczące zapewnienia pomocy w ramach placówek wsparcia dziennego, które funkcjonowały wcześniej w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.

Z kolei piecza zastępcza została podzielona na rodzinną pieczę zastępczą i instytucjonalną. Rodzinna piecza to według ustawodawcy rodziny zastępcze – spokrewnione, niezawodowe i zawodowe (o charakterze pogotowia rodzinnego i specjalistyczne) oraz rodzinne domy dziecka. Instytucjonalna piecza zastępcza to według ustawodawcy placówki opiekuńczo-wychowawcze - typu socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno–terapeutycznego, rodzinnego i typu wielofunkcyjnego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie został wyznaczony na mocy Zarządzenia Nr 2918/2011 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 6 grudnia 2011r. na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Do zadań organizatora należy między innymi prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia powyższej funkcji, organizowanie szkoleń dla kandydatów. Ustawa przewiduje nowe stanowisko koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, którego zadaniem jest wsparcie i pomoc osobom prowadzącym rodzinne formy pieczy. Ustawa zapewnia osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej lub osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka odpowiednie wsparcie, przez między innymi zabezpieczenie prawa do przerwy w wykonywaniu obowiązków. Zapisy ustawy wprowadzają nowe rozwiązanie, mające na celu wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej – rodziny pomocowe. Zadanie rodzin pomocowych ma polegać przede wszystkim na wsparciu rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka w sytuacjach czasowej niemożności wypełniania przez nie opieki nad dziećmi.

W zakresie rehabilitacji społecznej MOPS realizuje zadania, których celem jest ograniczenie skutków niepełnosprawności, poprzez dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, rehabilitacji dzieci i młodzieży oraz kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Realizacja przez MOPS zapisów ustawy o zatrudnieniu socjalnym odbywa się poprzez prowadzenie Klubu Integracji Społecznej funkcjonującego w strukturze organizacyjnej MOPS, współpracę w ramach Partnerstwa w zakresie prowadzenia Klubu Integracji Społecznej „Leonardo” oraz wsparcie realizacji zadań Centrum Integracji Społecznej, któremu Gmina Miejska Kraków udziela dotacji na działalność.

Zadania publiczne Gminy Miejskiej Kraków w sferach:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem
- działalności charytatywnej

może być zlecana podmiotom niepublicznym (organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). Formy zlecenia to: powierzenie podmiotowi niepublicznemu wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji oraz wspieranie wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

Zgodnie z art. 249 ust.3 oraz ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009, Nr 157 poz. 1240), od 1 kwietnia 2010 roku, środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań dysponuje Wydział Spraw Społecznych UMK, który przekazuje je wykonawcom zleceń (podmiotom niepublicznym). Natomiast Dyrektor MOPS, na podstawie pełnomocnictwa Prezydenta Miasta Krakowa, ogłasza i rozstrzyga konkursy na realizację zadań. Do zadań MOPS należy kontrola realizowanych przez podmioty niepubliczne zadań oraz poprawności ich rozliczania.

Wydatki Systemu Pomocy Społecznej, w tym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Zadania GMK realizowane przez system pomocy społecznej	Plan 01.01.2012 r.	Plan 31.12.2012 r.	Wykonanie 31.12.2012 r.	Wykonanie/plan (3/2) w %
wydatki bieżące	189 392 301 zł	203 170 879 zł	201 080 711 zł	98,97%
<i>środki własne</i>	133 954 000 zł	134 315 594 zł	133 476 130 zł	99,38%
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	48 494 938 zł	61 236 419 zł	60 460 860 zł	98,73%
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE</i>	6 943 363 zł	7 618 866 zł	7 143 721 zł	93,76%
wydatki inwestycyjne	85 000 zł	4 969 330 zł	4 927 194 zł	99,15%
<i>środki własne</i>	40 000 zł	4 386 839 zł	4 345 501 zł	99,06%
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	- zł	538 000 zł	537 953 zł	0,00%
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE</i>	45 000 zł	44 491 zł	43 740 zł	98,31%
Suma	189 477 301 zł	208 140 209 zł	206 007 905 zł	98,98%

Zadania GMK realizowane przez MOPS	Plan 01.01.2012 r.	Plan 31.12.2012 r.	Wykonanie 31.12.2012 r.	Wykonanie/plan (3/2) w %
wydatki bieżące, w tym:	95 255 209 zł	106 215 825 zł	104 440 427 zł	98,33%
<i>środki własne</i>	59 810 700 zł	58 927 902 zł	58 396 769 zł	99,10%
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	28 501 146 zł	39 739 757 zł	38 965 380 zł	98,05%
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE</i>	6 943 363 zł	7 548 166 zł	7 078 278 zł	93,77%
wydatki inwestycyjne, w tym:	45 000 zł	43 630 zł	43 628 zł	100%
<i>środki własne</i>	- zł	- zł	- zł	
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	- zł	- zł	- zł	0%
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE</i>	45 000 zł	43 630 zł	43 628 zł	100%
Suma	95 300 209 zł	106 259 455 zł	104 484 055 zł	98,33%

Dotacje dla organizacji pozarządowych realizowane przez Wydział Spraw Społecznych	Wykonanie 31.12.2012 r.
wydatki bieżące, w tym:	43 767 777 zł
<i>środki własne</i>	35 967 667 zł
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	6 527 943 zł
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE</i>	1 272 167 zł
Suma	43 767 777 zł

Powyższe tabele nie zawierają danych dotyczących środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które jako środki funduszu celowego nie są ujmowane w budżecie Miasta ani w planach finansowych jednostek budżetowych. W roku 2012 wysokość środków PFRON wyniosła 19 415 849 zł, w tym środki przeznaczone na realizację przez MOPS zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wyniosły 18 715 849 zł, a środki przeznaczone na realizację przez GUP zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej – 700 000 zł.

Realizacja dochodów Gminy Miejskiej Kraków w zakresie pomocy społecznej

Dochody Gminy Miejskiej Kraków	Wykonanie dochodów 31.12.2012 r.
Dochody zrealizowane przez MOPS	6 612 008,43 zł
Dochody zrealizowane przez publiczne jednostki pomocy społecznej	17 053 739,70 zł
Domy Pomocy Społecznej	16 548 070,34 zł
Placówki Opiekuńczo - Wychowawcze	148 742,93 zł
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	6 768,47 zł
Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej	335 078,07 zł
Środowiskowy Dom Samopomocy	6 563,76 zł
Mieszkania chronione	8 516,13 zł
Dochody zrealizowane przez system pomocy społecznej	23 665 748,13 zł

Pozyskane środki zewnętrzne finansowe na realizację zadań

Projekt	MOPS	Partnerzy
„Pora na aktywność”	6 328 903,57 zł	1 107 766,78 zł
„Pod parasolem Kazimierza”	301 167,83 zł	1 091 090,93 zł
„Druga szansa”	220 522,15 zł	206 309,57 zł
„Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej w ramach projektu „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”	271 312,46 zł	170 260,23 zł
„Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	221 896,69zł	

2 Nowatorskie rozwiązania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie w 2012 roku

2.1 Nowatorskie działania, realizowane w ramach projektów pilotażowych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie współuczestniczył w realizacji systemowych projektów, realizowanych na poziomie ogólnokrajowym w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet I. Zatrudnienie i integracja społeczna, działanie 1.2. Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej.

Celem tych projektów jest wypracowanie, również z wykorzystaniem doświadczeń kilkudziesięciu jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i partnerstw z całego kraju praktycznych standardów działań o charakterze partnerskim, które staną się podstawą do wdrażania działań w ramach aktywnej integracji na terenie całego kraju. Wypracowane w tych projektach rozwiązania zostaną upowszechnione i wprowadzone do stosowania w całym kraju..

Celem projektu 1.17 Rewitalizacja społeczna było wypracowanie na bazie doświadczeń praktycznych standardu działań o charakterze partnerskim łączącego różne metody i techniki pracy socjalnej, który może stać się podstawą do wdrażania działań w ramach aktywnej integracji. W ramach tego projektu MOPS wraz z partnerem realizował projekt „Pod Parasolem Kazimierza”.

Celem projektu 1.18 – Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej, było podniesienie profesjonalizmu i zwiększenie skuteczności instytucji pomocy i integracji społecznej w rozwiązywaniu problemu wykluczenia społecznego poprzez stworzenie, przetestowanie oraz wdrożenie standardów instytucji i usług pomocy oraz integracji społecznej. W ramach tego projektu realizowano opisane niżej trzy projekty: Projekt szkoleniowy w zakresie organizowania społeczności lokalnych, Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej, oraz „Druga szansa”.

2.1.1 Realizacja programu Rewitalizacji Społecznej „Pod Parasolem Kazimierza”

W 2012 r. MOPS w partnerstwie z Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej PARASOL realizował pilotażowy program rewitalizacji społecznej pt. „Pod Parasolem Kazimierza”.

Program skierowany był do osób nieaktywnych zawodowo, w tym osób w wieku 15-25 lat, wśród których stwierdzono występowanie zjawiska żebractwa oraz rodzin, w których stwierdzono występowanie niekorzystnych zjawisk takich jak bezrobocie i ubóstwo. Obszar realizacji programu obejmował rejon Dzielnicy I i II Krakowa tj. Stare Miasto oraz Kazimierz.

Kluczowym celem programu było stworzenie sieci współpracy instytucji i organizacji działających na terenie rewitalizowanym, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy podmiotów publicznych oraz niepublicznych oraz wypracowanie modelu pracy z dziećmi i młodzieżą zagrożoną demoralizacją, niedostosowaniem społecznym, w formie streetworkingu. Dodatkowym celem programu było wzmocnienie aktywności społecznej mieszkańców oraz zapobieganie zjawiskom patologicznym wśród rodzin i młodzieży poprzez przeciwdziałanie żebractwu wśród osób młodych, poprawa warunków spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 15-25 lat,

wzmocnienie więzi wewnątrz rodzinnych oraz wzrost partycypacji społeczności lokalnych w życiu dzielnicy.

Koszty projektu w 2012 r. wyniosły 1 392 258,76 zł w tym: MOPS 301 167,83 zł, a CPES Parasol 1 091 090,93zł. (w całości pozyskane ze środków POKL). Więcej o programie w rozdz. 5.2.4.

2.1.2 Projekt szkoleniowy w zakresie organizowania społeczności lokalnych.

W ramach projektu trzech pracowników MOPS uczestniczyło w trwającym ponad półtora roku kursie szkoleniowym, który przygotował ich do pełnienia roli organizatorów społeczności lokalnej. Każdy z pracowników socjalnych biorących udział w projekcie, zajmował się praktycznym wdrażaniem zasad OSL w wytypowanych rejonach Krakowa.

Organizatorzy wdrażający OSL w ramach projektu systemowego „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” będą w przyszłości kontynuować działania na rzecz społeczności, z którymi rozpoczęli współpracę oraz prowadzić będą działania mające na celu edukację pracowników socjalnych. Zdobyta wiedza wykorzystywana będzie przez pracowników w pracy socjalnej w środowiskach wymagających wsparcia.

Pracownicy Ośrodka biorący udział w projekcie przekazywali pozyskaną wiedzę pracownikom MOPS w Krakowie podczas szeregu spotkań, dotyczących wdrażania Organizowania Społeczności Lokalnych. Więcej o projekcie w rozdz. 5.2.1.

2.1.3 Realizacja projektu „Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej”.

Od 1 czerwca 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje projekt „Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej”, w którym pełni rolę lidera. W projekcie uczestniczy również Ośrodek Interwencji Kryzysowej, a partnerem jest Stowarzyszenie Dobrej Nadziei. Celem projektu jest ustalenie, czy wprowadzenie w praktyce standardów i modeli doprowadzi do zmian w sposobie i organizacji pomagania, a w efekcie do poprawy jakości świadczonej pomocy. Projekt jest kontynuowany w roku 2013.

W ramach pilotażu, w dwóch Filiach MOPS, na wybranej grupie, testowano następujące standardy pracy socjalnej:

- standard pracy socjalnej z osobą niepełnosprawną i jej rodziną z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi
- standard pracy z rodzinami doświadczającymi przemocy w rodzinie.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krakowie pilotażowo realizuje standard interwencji kryzysowej, a Stowarzyszenie Dobrej Nadziei, które jest partnerem w projekcie – standard poradnictwa specjalistycznego dla osoby z niepełnosprawnością i jej rodziny z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.

MOPS testuje również model instytucji, w związku z czym, w Filiach MOPS realizujących standard, praca socjalna została oddzielona od postępowania administracyjnego w sprawach świadczeń.

Podjęto również działania związane z doskonaleniem zawodowym pracowników socjalnych. W 2012 roku w ramach projektu zorganizowano: szkolenia wewnętrzne, konsultacje, superwizje grupowe oraz badanie potrzeb szkoleniowych pracowników socjalnych wdrażających standardy pracy socjalnej. W ramach projektu prowadzona była analiza obciążenia pracą oraz monitoring działań podejmowanych przez pracowników socjalnych.

2.1.4 Realizacja projektu „Druga szansa”.

W 2012 r. MOPS kontynuował działania w ramach zawiązanego Partnerstwa Lokalnego „Krakowskiej Inicjatywy na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności”. Od 1.04.2012 r. rozpoczął realizację projektu „Druga szansa” będącego pilotażowym wdrażaniem standardów usług w zakresie bezdomności i przetestowania Modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności.

Projekt jest realizowany w partnerstwie z następującymi organizacjami: Dzieło Pomocy Św. Ojca Pio Kraków, ul. Loretańska 11, Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Wojewódzki, Fundacja Dzieło Pomocy Św. Ojca Pio, Kraków, Stowarzyszenie Lekarzy Nadziei.

Adresatami realizowanych w ramach pilotażu standardów są osoby bezdomne oraz osoby zagrożone bezdomnością.

W ramach projektu testowane są następujące standardy:

- standard Praca Socjalna, realizowany przez Dział Pomocy Bezdomnym MOPS, w ramach którego zaplanowano poprawę funkcjonowania społecznego 500 osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością, tak aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie w środowisku lub zapobiec dalszej degradacji społecznej poprzez realizację pracy socjalnej zgodnie ze standardem GSWzB.

- standard Partnerstwo Lokalne realizował Lider i Partnerzy. W standardzie jako cel przyjęto stworzenie platformy współpracy instytucji i organizacji poprzez zorganizowanie 5 spotkań członków partnerstwa, mających na celu budowanie systemu wsparcia dla bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

- standard Mieszkalnictwo realizowało Dzieło Pomocy Św. Ojca Pio, który zobowiązał się do uruchomienia i prowadzenia w okresie trwania projektu 2 mieszkań wspieranych dla rodzin i osób zagrożonych bezdomnością i wychodzących z bezdomności zgodnie z wytycznymi standardu GSWzB prowadzenia mieszkań wspieranych. W ramach tego zadania zapewnią pobyt w dla 4 rodzin i 4 osób zagrożonych bezdomnością lub wychodzących z bezdomności.

Partner w projekcie, Polski Komitet Pomocy Społecznej realizował standard mieszkalnictwa w zakresie pomocy doraźnej, tj. prowadzenia punktu wydawania żywności i odzieży zgodnie z GSWzB. Objęto pomocą doraźną w formie zabezpieczenia żywności PEAD 500 osób miesięcznie oraz pomocą w formie zabezpieczenia odzieży dla 50 osób miesięcznie.

Podejmowano również działania polegające na aktywizacji środowiska lokalnego i pozyskaniu sponsorów.

- standard Zdrowie. Partner Fundacja Dzieło Pomocy Św. Ojca Pio realizował w zakresie redukcji szkód spowodowanych uzależnieniami.

Partner Stowarzyszenie Lekarzy Nadziei udzielał pomocy przedmedycznej wg GSWzB w zakresie chorób oraz drobnych urazów mechanicznych i termicznych.

Łączna wartość projektu wynosi 978 360 zł, w tym dotacja MOPS 545 918 zł.

Realizacja projektu planowana jest do 31.08.2013 r.

Więcej o programie w rozdz. 18.4.

2.2 Projekt „Przeciwdziałanie wykluczeniu bankowemu”

Wśród osób korzystających ze świadczeń pieniężnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie w 2011 roku, było tylko 55% osób, którym przyznane świadczenia przekazywane były na rachunek bankowy. Pozostali pobierali pieniądze w kasie lub przekazem pocztowym. Stąd, aby zmniejszyć wykluczenie bankowe klientów MOPS w Krakowie, Ośrodek opracował projekt wdrażający do korzystania z usług bankowych, w szczególności kart przedpłaconych i płatniczych. Celem przeprowadzonych działań było nabycie przez

klientów MOPS w Krakowie wiedzy na temat kart przedpłaconych oraz osobistych rachunków bankowych, nabycie umiejętności korzystania przez klientów MOPS w Krakowie z kart przedpłaconych i kart płatniczych oraz wzrost zaufania do instytucji bankowych wśród klientów MOPS w Krakowie.

W związku z podpisaniem umowy w sprawie kompleksowej obsługi bankowej pomiędzy Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna a Gminą Miejską Kraków, w II półroczu 2012 r. MOPS wprowadził dla beneficjentów świadczeń pieniężnych wypłacanych dotychczas w kasach MOPS system korzystania z kart przedpłaconych.

Wprowadzenie kart przedpłaconych miało na celu ograniczenie wykluczenia społecznego beneficjentów pomocy społecznej. Korzystanie z nowoczesnych narzędzi, jakimi są karty bankowe umożliwiło osobom i rodzinom dostęp do dóbr i usług ogólnodostępnych, z których dotychczas nie korzystali. Klienci pobierający do tej pory świadczenia z kasy MOPS mogli dokonać wyboru pomiędzy założeniem własnego rachunku bankowego lub skorzystaniem z gotowej oferty, jaką jest karta przedpłacona. MOPS i beneficjent nie ponoszą żadnych opłat za prowadzenie rachunku i posiadanie kart. W 2012 r. wydano klientom MOPS 2 731 kart. Wprowadzenie kart umożliwiło zamknięcie 8 kas działających w MOPS.

2.3 Program „Aktywny samorząd”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2012 roku przystąpił do realizacji pilotażowego programu pn. „Aktywny samorząd”, dofinansowywanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Program miał na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji poprzez:

- likwidację lub ograniczenie bariery transportowej
- przygotowanie osób niepełnosprawnych z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- likwidację lub ograniczenie bariery w poruszaniu się, umożliwiające uczestnictwo osobom niepełnosprawnym w aktywności społecznej albo wzrost lub utrzymanie istniejącej aktywności,
- umożliwianie osobom niepełnosprawnym pełnienie różnych ról społecznych poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie.

W 2012 roku w zakresie pilotażowego programu „Aktywny samorząd” złożono łącznie 83 wnioski (przyjmowano je w miesiącu wrześniu 2012 r.). Zrealizowano 76 umów na kwotę 382 546,59 zł.

3 Ważne wydarzenia

3.1 20 lat Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie

W 2012 roku minęło 20 lat od powstania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie. Obchody, związane z tym wydarzeniem, składały się z trzech części: sympozjum naukowego, uroczystości, podczas której odznaczono zasłużonych pracowników oraz spotkania, na którym pracownicy Ośrodka dzielili się swoimi pozasłużbowymi pasjami.

21 listopada odbyło się sympozjum naukowe „Służba społeczna – praca socjalna”, które zostało przygotowane jako dar dla pracowników MOPS od partnerskich ośrodków

akademickich – Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Pedagogiczny, Krakowską Akademię oraz Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie. Symposium odbyło się w Auli Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Z okazji 20-lecia MOPS, Ośrodek otrzymał w prezencie Księgę Pamiątkową, przygotowaną pod redakcją naukową dr hab. Arkadiusza Żukiewicza. Publikacja pt. „Praca socjalna w służbie ludziom” jest zbiorem tekstów naukowców i dydaktyków, którzy współpracują z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krakowie, i którym bliskie są zagadnienia pomocy społecznej.

22 listopada, w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa UMK odbyła się uroczystość, podczas której odznaczenia państwowe – Złote, Srebrne i Brązowe Medale Za Długoletnią Służbę – otrzymało z rąk Jerzego Millera, Wojewody Małopolskiego 15 pracowników Ośrodka: Jolanta Chrzanowska, Władysława Czernecka, Elżbieta Gluzman, Jolanta Król-Zaręba, Aleksandra Moskała, Barbara Sadzik, Andrzej Kuliński, Renata Postek, Anna Smolak, Jolanta Wątor, Bożena Zięcik, Agata Dziób, Katarzyna Kadela, Jacek Kowalczyk, Agnieszka Wilk.

Prezydent Miasta Krakowa, Jacek Majchrowski uhonorował za zasługi na rzecz Miasta Krakowa Marię Bocheńską-Seweryn, Krystynę Kluz, które będąc pracownikami naukowymi krakowskich wyższych uczelni od lat, na wielu płaszczyznach współpracują z MOPS i Elżbietę Szawicę – pracownika MOPS - nadając im medal Honoris Gratia. Za wybitne osiągnięcia w kształtowaniu pomocy społecznej w Krakowie, Prezydent Miasta Krakowa wręczył podziękowania i listy gratulacyjne Witoldowi Kramarzowi, Małgorzacie Kurdybach, Marcinowi Ogórkowi i Maciejowi Stefańczykowi.

Pamiątkowy Medal oraz symbol Dzwonu Zygmunta, który dzwoni również dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, wręczył Przewodniczący Rady Miasta Krakowa Bogusław Kośmider.

Rada Miasta Krakowa doceniła również pracowników Ośrodka, wręczając im medale i certyfikaty za niezawodność, największy progres oraz za udane debiuty w pracy.

Józefa Grodecka, Dyrektor MOPS w Krakowie, została uhonorowana najwyższym odznaczeniem Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – medalem im. Henryka Jordana.

Dyrektor MOPS wręczyła podziękowania dla osób, które w sposób szczególny przyczyniły się do rozwiązania niejednej trudnej sytuacji w pomocy społecznej i dzięki którym w Krakowie system pomocy społecznej działa sprawnie. Symboliczne „dziadki do najtwardszych orzechów pomocy społecznej” otrzymali Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, były wieloletni Dyrektor Caritas, Wikariusz Biskupi Jan Kabziński, pani Katarzyna Mader – członek Zarządu Towarzystwa Jezusowego Prowincji Polska Południe i dyrektor ośrodka adopcyjnego i Jan Mader – Wiceprzewodniczący Zarządu Towarzystwa Jezusowego Prowincji Polska Południe i dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej, ks. Andrzej Augustyński – Przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia „Siemacha” i Stanisław Zięba, wieloletni Przewodniczący Komisji Rodziny i Polityki Społecznej Rady Miasta Krakowa.

W uroczystościach uczestniczyli również Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Edukacji i Spraw Społecznych Anna Okońska-Walkowicz, Zastępca Dyrektora Departament Pomocy i Integracji Społecznej MPiPS Krystyna Wyrwicka oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych i instytucji współpracujących z MOPS.

3.2 Ogólnopolska konferencja „Kluczowe dylematy współczesnej pomocy społecznej i pracy socjalnej”

W październiku 2012 r. odbyła się trzydniowa ogólnopolska konferencja „Kluczowe dylematy współczesnej pomocy społecznej i pracy socjalnej”, która została zorganizowana przez Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM” i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie. Tematyka konferencji dotyczyła głównie zakresu odpowiedzialności pracownika socjalnego w sytuacji, gdy rodzina lub osoba nie chce pomocy.

Uczestnicy konferencji dyskutowali, czy mamy prawo pomagać wbrew woli oraz o wymiarze odpowiedzialności służb społecznych, w tym odpowiedzialności w pomocy społecznej. Omawiano również rolę mediów jako jednego z czynników kontrolujących pracę pomocy społecznej. Uczestnicy trzydniowego wydarzenia docenili wysoki poziom merytoryczny oraz dobrą organizację konferencji.

W konferencji uczestniczyli dyrektorzy i przedstawiciele 45 jednostek pomocy społecznej z 40 miast. Konferencję honorowym patronatem objął Minister Pracy i Polityki Społecznej Władysław Kosiniak-Kamysz oraz Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski.

3.3 Konferencja pt. „Aktywizacja społeczności lokalnych i praca w środowisku”

MOPS zorganizował w październiku konferencję pt. „Aktywizacja społeczności lokalnych i praca w środowisku”, która zgromadziła ok. 130 osób zainteresowanych działaniami skierowanymi do społeczności lokalnych oraz pracą animatora i pracownika socjalnego w środowisku. Konferencja była elementem działań promujących projekt systemowy „Pora na aktywność”.

Podczas konferencji gościliśmy przedstawicieli Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Rady Miasta i lokalnych władz samorządowych oraz reprezentantów partnerów projektu „Pora na aktywność”. Licznie przybyli animatorzy lokalni ośrodków pomocy społecznej, głównie z Małopolski i Śląska. Obrady zdominował temat pracy środowiskowej, organizowania społeczności lokalnych, aktywizowania mieszkańców i form pracy w tym obszarze. Jako potwierdzenie efektywności tych działań uczestnicy zostali zapoznani z programami aktywności lokalnej (PAL) realizowanymi przez MOPS w Krakowie w ramach projektu „Pora na aktywność”, przez MOPS w Mielcu, MOPR w Lublinie i OPS w Libiążu. Cenne były wypowiedzi samych uczestników PAL, którzy mówili o zmianach, jakie zaszły w ich otoczeniu i w nich samych. Mimo podobieństwa formalnego realizacji PAL, każdy Program okazał się inny ze względu na specyfikę środowiska, do którego jest adresowany, bo to właśnie odbiorcy decydują o stosowanych formach pracy, charakterze podejmowanych działań i w dużej mierze o efektach pracy animatora lokalnego.

3.4 Konferencja podsumowująca realizację Programu Rewitalizacji Społecznej „Pod parasolem Kazimierza”

Konferencja zorganizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie oraz stowarzyszenie Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej Parasol odbyła się w grudniu, i zgromadziła ok. 80 osób zainteresowanych podsumowaniem realizacji Programu Rewitalizacji Społecznej „Pod parasolem Kazimierza”. Program był współfinansowany ze środków Unii Europejskich w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wśród zaproszonych gości znalazły się osoby mające wpływ na kształtowanie działań społecznych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, jak również przedstawiciele innych gmin, m.in. MGOPS Wieliczka, MOPS Wadowice, MGOPS Myślenice. Spotkanie miało na celu upowszechnienie modelu pracy z dziećmi i młodzieżą zagrożoną demoralizacją i niedostosowaniem społecznym w formie streetworkingu, a także charakterystykę sieci współpracy instytucji i organizacji działających na terenie rewitalizowanym wypracowaną w ramach programu.

W konferencji udział wzięli ludzie nauki oraz praktycy, bezpośrednio związani z tą problematyką. Wystąpienia dotyczyły tematyki współpracy międzysektorowej oraz nowych metod i form pracy z rodzinami zagrożonymi demoralizacją i wykluczeniem społecznym.

3.5 Publikacje

Wnioski z realizowanego Programu Rewitalizacji Społecznej „Pod parasolem Kazimierza” znalazły się w publikacji pt. „Rewitalizacja Społeczna, współpraca międzysektorowa, streetworking. Refleksje wokół realizacji pilotażowego Programu Rewitalizacji Społecznej „Pod parasolem Kazimierza”. Wydawnictwo otrzymali wszyscy uczestnicy konferencji zorganizowanej na zakończenie realizowanego projektu.

W ramach realizowanego projektu systemowego „Pora na aktywna”, w roku 2012 przygotowano i wydano publikację pt. „Programy Aktywności Lokalnej – nowa jakość w pomocy społecznej? Doświadczenia w organizowaniu społeczności lokalnych i aktywizowaniu grup wymagających wsparcia”.

Publikacje są bezpłatne i dostępne na stronie internetowej MOPS.

4 Nagrody i wyróżnienia

4.1 MOPS laureatem Małopolskiego Konkursu „Przeciw przemocy”

We wrześniu rozstrzygnięto Małopolski Konkurs „Przeciw przemocy” na najlepsze działania interdyscyplinarne prowadzone na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Konkurs, który został zorganizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Krakowie, miał na celu promocję działań interdyscyplinarnych realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zarówno na szczeblu powiatowym jak i gminnym. Łącznie do ROPS wpłynęło 14 zgłoszeń. Komisja po wnikliwej analizie wniosków, biorąc pod uwagę spełnienie wymagań formalnych oraz zwracając szczególną uwagę na celowość realizacji projektu i jego innowacyjność, Kapituła Konkursu przyznała I nagrodę w kategorii na najlepsze działanie gminne „Przeciw przemocy” dla Miasta i Gminy Kraków oraz Gminy Babice.

4.2 MOPS Lodołamaczem

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie zajął III miejsce w konkursie LODOŁAMACZE 2012, w kategorii pracodawca nieprzedsiębiorca. MOPS został wyróżniony za szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia. Zdaniem Kapituły konkursu, działalność MOPS na polu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych stanowi wzór godny do naśladowania.

4.3 Pracownik MOPS Pracownikiem Socjalnym Roku 2012

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zostali nagrodzeni w konkursie, ogłaszającym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Rafał Basista – specjalista pracy socjalnej z Filii nr 3 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej został Małopolskim Pracownikiem Socjalnym roku 2012. Pracownik Roku realizuje w Filii nr 3 MOPS wiele nowatorskich, pomysłowych projektów socjalnych, wyróżnia się umiejętnościami organizowania i uruchamiania potencjału osób niezwiązanych z pomocą społeczną w niesieniu pomocy najbardziej potrzebującym podopiecznym. Wyróżnienie otrzymała również Maria

Pawłowicz - specjalista pracy socjalnej z Działu ds. Koordynacji Pracy Filii MOPS w Krakowie. Pani Pawłowicz jest pomysłodawcą i organizatorem w MOPS programu wspierającego rodziny osób chorujących psychicznie. Program obecnie realizowany jest we wszystkich Filiach MOPS.

A decorative graphic consisting of a thin gold oval. A thick black bracket is on the left side, and a thick gold bracket is on the right side. A horizontal bar with a gold-to-white gradient is positioned across the middle of the oval, containing the title text.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2012**

**Rozdział:
Pomoc środowiskowa**

5 Praca socjalna

Realizacja celów pomocy społecznej odbywa się przede wszystkim przez świadczenie pracy socjalnej oraz wspieranie klientów świadczeniami pieniężnymi. Działania pracowników pomocy społecznej służą przede wszystkim wzmocnieniu klientów, odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz organizowaniu warunków sprzyjających temu celowi. Pracownik socjalny podejmując współpracę z rodziną, diagnozuje sytuację oraz określa plan pomocy na jej rzecz. Podejmowane działania są zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powyższy cel realizowany jest przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Praca socjalna jest procesem, który ma na celu wywołanie pożądaných zmian, modyfikację sposobu funkcjonowania osoby, jej otoczenia, wzmacnianie potencjału osób, rodzin do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej i wsparcie w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Aby powyższe założenia mogły zostać spełnione, działania podejmowane przez pracownika muszą mieć charakter intencyjny tj. muszą być zaprojektowane w oparciu o sporządzoną ocenę sytuacji (diagnozę) i zmierzać do realizacji ustalonych celów – zmiany sytuacji wyjściowej (zdiagnozowanej trudności) w zakładane rezultaty.

Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami oraz ze społecznością lokalną.

5.1 Praca socjalna prowadzona z osobami i rodzinami

5.1.1 Informacje podstawowe

Podstawową metodą pracy socjalnej stosowaną w MOPS jest metoda pracy z indywidualnym przypadkiem. Oznacza bezpośrednie oddziaływanie pracownika socjalnego na osobę i rodzinę, w celu zaktywizowania ich zasobów i możliwości oraz pomoc, przy udziale tej osoby, w rozwiązaniu trudnej sytuacji życiowej. Praca z indywidualnym przypadkiem to proces, na który składają się wzajemnie sprzężone czynności związane z:

- diagnozą sytuacji osoby/rodziny
- wyznaczaniem celów i opracowywaniem planu pomocy
- realizacją ustalonego planu
- oceną jego skuteczności.

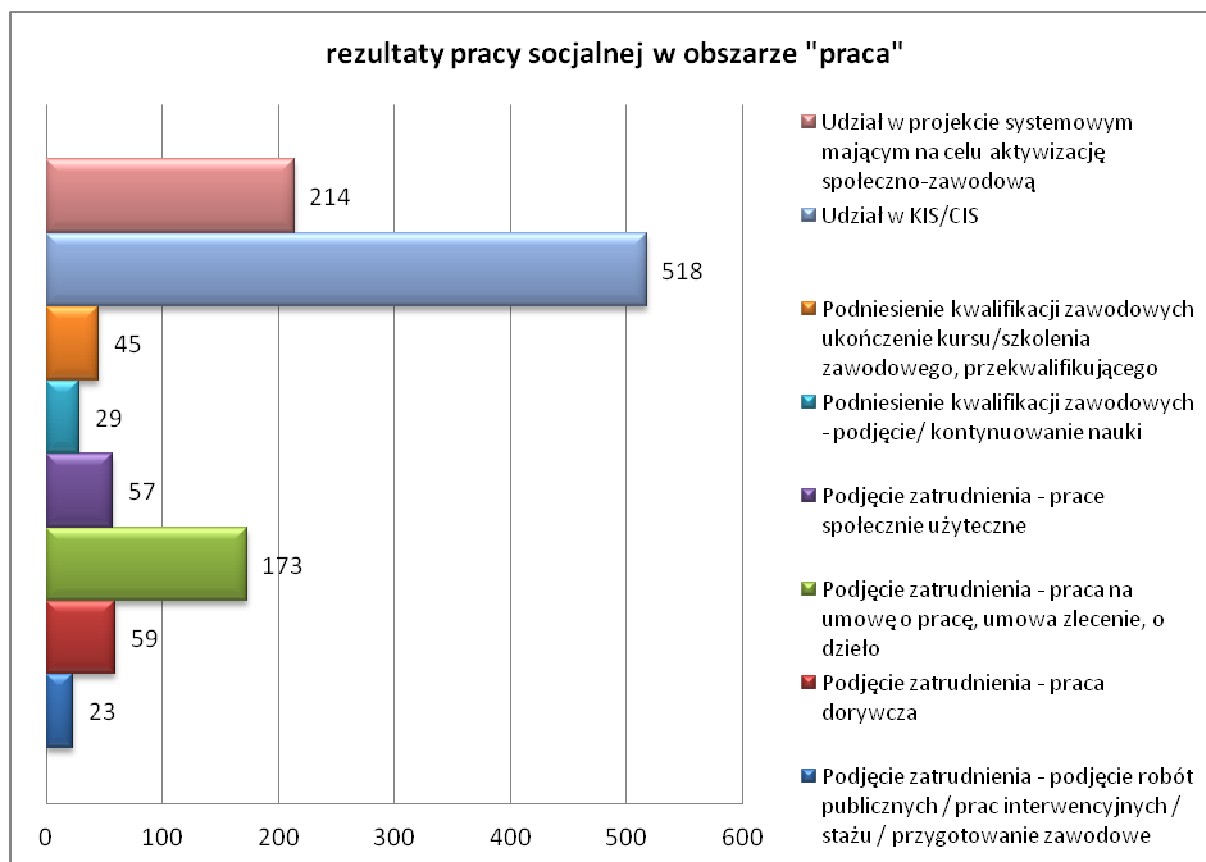
Dyrektor MOPS uregulował poleceniem służbowym nr 48/2012 kwestie dotyczące:

- zasad prowadzenia pracy socjalnej,
- zasad prowadzenia pracy socjalnej w oparciu o kontrakt
- zasad dokumentowania i ewidencjonowania w Pomost STD pracy socjalnej świadczonej na rzecz osób i rodzin objętych pomocą MOPS.

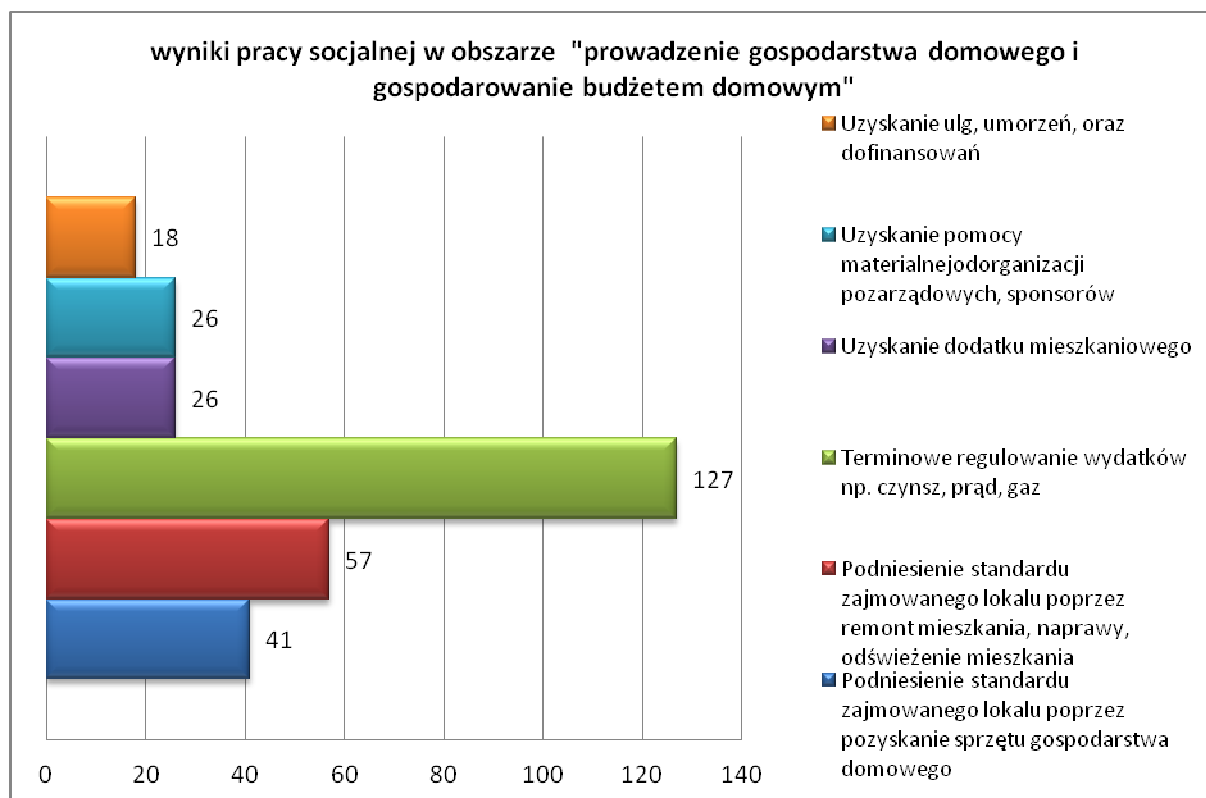
Pracownik socjalny dokumentuje działania podejmowane w ramach pracy socjalnej i wskazuje obszar funkcjonowania osoby/rodziny oraz rodzaj podjętych działań. Istotną zmianą wprowadzoną od 1 lipca 2012 roku w zakresie dokumentowania i ewidencjonowania pracy socjalnej jest wprowadzenie obowiązku dokumentowania i ewidencjonowania efektów pracy socjalnej. Katalog rezultatów działań opracowany został w oparciu o wdrożony od 1 lipca 2012 r. przez Małopolski Urząd Wojewódzki „Program dofinansowania aktywnych form pracy socjalnej”.

Skalę realizowanych działań ilustrują poniższe wykresy:

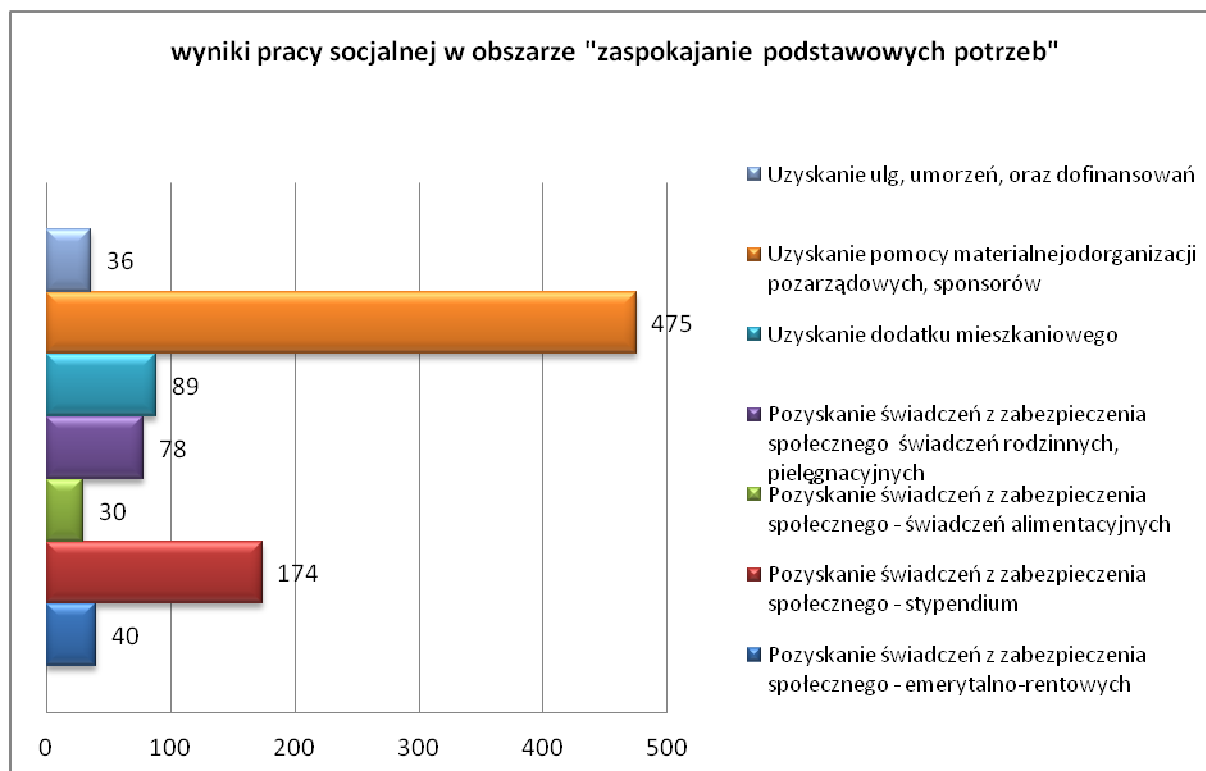
Wykres: Rezultaty działań pracy socjalnej obszarze „praca”

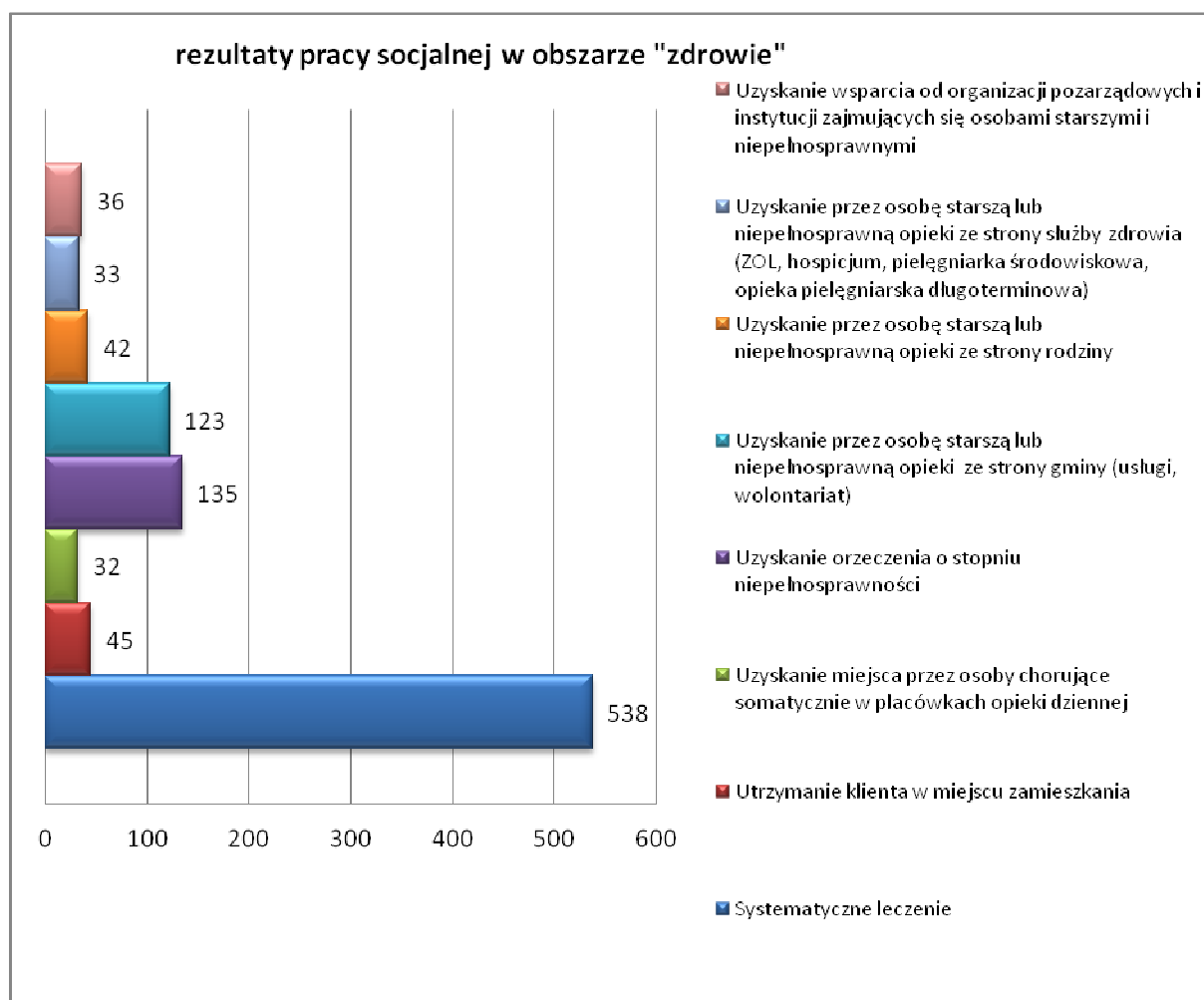
Wykres: Rezultaty działań pracy socjalnej obszarze „prowadzenie gospodarstwa domowego i gospodarowanie budżetem”

Wykres: Rezultaty działań pracy socjalnej obszarze „zaspokajanie podstawowych potrzeb”

Wykres: Rezultaty działań pracy socjalnej obszarze „zdrowie”

Ogółem w 2012 roku zrealizowanych zostało 94 186 działań w ramach pracy socjalnej.

Dotyczyły następujących kwestii:

- zdrowie (poza zdrowiem psychicznym) – 16 452
- praca – 12 277
- przemoc – 12 153
- funkcjonowanie rodziny, relacje – 11 095
- funkcjonowanie osoby – 8 896
- realizacja funkcji opiekuńczo-wychowawczych – 8 523
- zdrowie psychiczne – 5 111
- zaspokajanie podstawowych potrzeb przez osobę/rodzinę – 4 143
- prowadzenie gospodarstwa domowego – 3 336
- aktywność społeczna, kontakty z otoczeniem – 2 524
- edukacja – 1 183

5.1.2 Kontrakt socjalny – narzędzie pracy socjalnej

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, który stanowi jedno z podstawowych narzędzi pracy socjalnej. Ma na celu inicjowanie i wspieranie zmiany sytuacji osób i rodzin. Kontrakt socjalny jest umową zawartą pomiędzy pracownikiem socjalnym a osobą/rodziną w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby

lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W 2012 roku realizowanych było 1 445 kontraktów socjalnych. Zakończonych zostało 847 kontraktów, z czego:

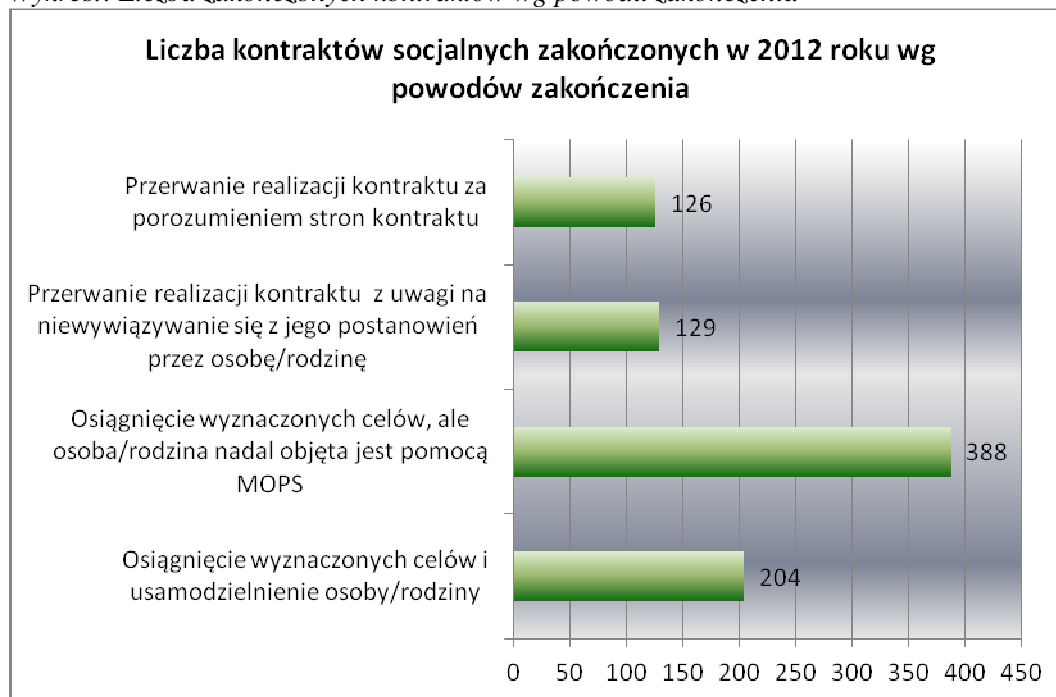
- 204 kontrakty (24% wszystkich zakończonych w 2012 roku kontraktów) zostały zakończone, osoby/rodziny usamodzielniały się
- w przypadku 388 kontraktów (46% wszystkich zakończonych w 2012 r. kontraktów) wyznaczone cele zostały osiągnięte, ale osoba/rodzina nadal korzysta z pomocy MOPS. W tych przypadkach, celem pracy socjalnej jest poprawa funkcjonowania, a nie usamodzielnienie się klienta.

Z ogólnej liczby kontraktów 1 173 realizowane były w ramach projektu systemowego „Pora na aktywność”.

Dzięki realizacji kontraktu socjalnego w ramach projektu spośród 635 osób, które go zakończyły:

- 525 osób podniosły swoje kompetencje w pełnionych rolach społecznych
- 618 osób poprawiło funkcjonowanie społeczne
- 71 osób podjęło działania zmierzające do zatrudnienia
- 63 osoby uzyskały kompetencje zawodowe umożliwiające podjęcie pracy
- 30 osób uniezależniło się od pomocy społecznej.

Wykres: Liczba zakończonych kontraktów wg powodu zakończenia

5.1.3 Specjalistyczna praca socjalna z rodzinami przeżywającymi trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych

W MOPS prowadzona jest specjalistyczna praca socjalna z rodzinami przeżywającymi trudności w prawidłowej realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Praca prowadzona jest w ramach programu pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Celem programu jest przede wszystkim wzmocnienie rodzin wieloprotymowych w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a przez to zapobieganie sytuacjom objęcia dziecka opieką i wychowaniem poza rodziną oraz stwarzanie warunków

umożliwiających powrót dziecka do rodziny biologicznej poprzez przygotowanie rodziców do prawidłowego pełnienia funkcji rodzicielskich.

Program realizowany jest przez pracowników socjalnych oraz specjalistów pracy socjalnej z rodziną Filii MOPS. W 2012 r. pomocą w ramach programu objętych zostało 309 rodzin.

W 2012 roku specjaliści pracy socjalnej z rodziną w ramach prowadzonej pracy socjalnej zrealizowali blisko 3 500 działań. Polegały one na:

- wspieraniu tj. wzmacnianiu rodzin, wyzwoleniu ich sił, zasobów. Działanie to ma na celu zmniejszanie poczucia lęku, braku wpływu na swoją sytuację, umieszczenie problemu, odbieranego przez rodzinę jako problem osobisty, w ogólnym kontekście społecznym,
- konsultacjach ze specjalistami zarówno w ramach zasobów MOPS np. psychologiem, prawnikiem, jak i innych instytucji i organizacji np. kurator sądowy, pedagog szkolny. Konsultacje odbywały się również poprzez udział specjalistów w zespołach interdyscyplinarnych,
- działaniach wychowawczych tj. dostarczaniu wiedzy niezbędnej do podniesienia kompetencji, kształtowaniu umiejętności osoby w danym obszarze funkcjonowania, np. pełnienie ról rodzicielskich, utrzymywanie pozytywnych relacji z otoczeniem, prowadzenie gospodarstwa domowego. W ramach działań wychowawczych specjaliści modelowali zachowania rodziców i dzieci, prowadzili trening kompetencji społecznych np. trening budżetowy, w zakresie dbania o higienę, utrzymanie porządku w mieszkaniu, korzystanie z biblioteki itd.
- rzecznictwie czyli reprezentowaniu interesów osób/rodzin, w ich imieniu i za ich zgodą
- mediowaniu czyli podejmowaniu działań zmierzających do rozwiązania konfliktów i wypracowania porozumienia akceptowanego i satysfakcjonującego dla obu stron sporu. Pracownik realizujący ten rodzaj działania pozostaje neutralny, bezstronny.

5.1.4 Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej” w zakresie pracy socjalnej

W ramach projektu Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej (szerzej zob. rozdział 2.1.3), od 1 sierpnia 2012 r. w dwóch Filiach MOPS, na wybranej grupie, testowano następujące standardy pracy socjalnej:

- standard pracy socjalnej z osobą niepełnosprawną i jej rodziną z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi (docelowo 80 osób/rodzin) – w Filii nr 1,
- standard pracy z rodzinami doświadczającymi przemocy w rodzinie (zgodnie z pierwotnymi założeniami – 70 rodzin, od 1 grudnia 2012 r. wszystkie rodziny objęte procedurą Niebieskie Karty z terenu Filii których na dzień 31 grudnia 2012 r. było 140) - w Filii nr 9.

Testowanie standardów odbywa się przy założeniu oddzielenia pracy socjalnej od postępowania administracyjnego: inna grupa pracowników socjalnych zajmują się wyłącznie pracą socjalną (testowaniem standardu) a inna grupa wyłącznie prowadzeniem postępowań administracyjnych.

5.1.5 Realizacja projektu „Znaczenie Rodziny”

Projekt „Znaczenie Rodziny” adresowany jest do osób z zaburzeniami psychicznymi, ich rodzin i opiekunów. Rodziny te często charakteryzuje niepełna znajomość swoich uprawnień i możliwości, kłopoty z właściwą organizacją życia domowego, zaburzone relacje w rodzinach, brak kompetencji i umiejętności mających na celu dostarczenie wsparcia osobie z zaburzeniami psychicznymi oraz brak wiedzy z zakresu ustawy o ochronie zdrowia psychicznego i własnych uprawnień, wynikających z aktów prawnych z systemu zabezpieczenia społecznego oraz na temat możliwości uzyskania pomocy środowiskowej i instytucjonalnej w Krakowie.

Funkcjonowało 8 grup edukacyjno-wspierających dla rodzin osób chorujących psychicznie, (uczestniczyło w nich 75 osób), 2 grupy samopomocowe (uczestniczyło w nich 17 osób) oraz 1 grupa edukacyjno-wspierająca dla osób z niepełnosprawnością psychiczną, w której uczestniczyło 9 osób. Łącznie z udziału w 11 grupach wsparcia skorzystało 101osób. Grupy spotkały się 80 razy.

W ramach projektu przeprowadzono 56 konsultacji, które odbywały się w Filiach MOPS i w Dziale Pomocy Bezdomnym. Przeprowadzono szkolenia warsztatowe dla 6 pracowników socjalnych, dotyczące kształtowania praktycznych umiejętności niezbędnych w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Odbyło się 9 szkoleń z udziałem 57 pracowników socjalnych w celu podniesienia ich kompetencji w obszarze zdrowia psychicznego i pracy socjalnej z osobami i rodzinami osób z zaburzeniami psychicznymi. Wdrożone działania miały na celu promocję zdrowia psychicznego i przeciwdziałanie zaburzeniom psychicznym, a spotkania przyczyniały się do integracji rodzin i osób. Na spotkania grup wsparcia zapraszani byli specjaliści z organizacji lub instytucji, którzy odpowiadali na pytania uczestników.

Do udziału w projekcie zaproszono: Krakowski Instytut Psychoterapii Nr. 2, Krakowska Fundacja „Hamlet” ul. Miodowa 9, Stowarzyszenie „Otwórzcie Drzwi”, Środowiskowy Dom Samopomocy „Vita”, Środowiskowy Dom Samopomocy Kraków ul. Józefa 1, Klinika Psychiatrii Dzieci i Młodzieży Katedry Psychiatrii CM UJ, Zespół Leczenia Środowiskowego dla dzielnic Krowodrza i Podgórze I, Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych w Krakowie ul. Miłkowskiego 3/6, Warsztaty Terapii Zajęciowej Kraków ul. Miodowa 9, Klub Integracji Społecznej „Leonardo” w Krakowie ul. Krakusa 8.

5.1.6 Kierowanie do sądów wniosków o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody

Na podstawie art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2011 nr 231 poz. 1375) MOPS kieruje do Sądu wnioski o przyjęcie bez zgody do szpitala psychiatrycznego osoby chore psychicznie, których dotychczasowe zachowanie wskazuje, że nieprzyjęcie do szpitala spowoduje znaczne pogorszenie ich stanu zdrowia psychicznego, lub które są niezdolne do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, a uzasadnione jest przewidywanie, że leczenie w szpitalu psychiatrycznym przyniesie poprawę ich stanu zdrowia. W 2012 r. MOPS wniósł do sądów 14 wniosków o stwierdzenie potrzeby przyjęcia do szpitala psychiatrycznego bez zgody. W związku z postanowieniem sądu stwierdzającym potrzebę przyjęcia do szpitala psychiatrycznego MOPS przekazał w 2012 r. Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Małopolskiego do realizacji 4 postanowienia o skierowaniu uczestnika postępowania na leczenie psychiatryczne bez zgody.

5.2 Praca socjalna realizowana metodą organizowania społeczności lokalnej

Metoda organizowania społeczności to metoda pracy socjalnej, opiekuńczej i wspomagającej rozwój, polegająca na zmianie sytuacji społeczności lokalnej przy wykorzystaniu wysiłków instytucji społecznych i organizacji, mobilizacji sił społecznych do działań opartych na wspólnym planie. Dla pracowników socjalnych metoda ta może być konstruowaniem planu zmian i przekształcania stosunków społecznych w przestrzeni społecznej, która jest objęta ich zawodowym działaniem (gminy, osiedla, rejon czy nawet instytucje).

W wąskim rozumieniu metoda organizowania środowiska to sposób pobudzania i organizowania środowiska w sytuacji, gdy na użytek pracy socjalnej jest uruchamiana jakaś akcja. W wąskim sensie metoda ta zwykle zastosowanie w odniesieniu do jednej grupy klientów (ludzi starych, chorych, osób niepełnosprawnych itp.) lub do jednej kategorii

problemów (ubóstwa, bezrobocia itp., np. zabawa choinkowa i przygotowanie paczek świątecznych dla dzieci z rodzin ubogich).

Zasadniczym celem organizowania środowiska jest w każdym przypadku: wspomaganie jego rozwoju, aktywizowanie, inspirowanie do pozytywnych zmian, przekształcenie wadliwych struktur i elementów, przekształcanie zachowań, postaw w danym środowisku.

5.2.1 Projekt szkoleniowy w zakresie organizowania społeczności lokalnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w testowaniu Modelu Organizowania Społeczności Lokalnej w ramach zadania 3 projektu 1.18 „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” (szerzej zob. rozdział 2.1.) .

W ramach projektu trzech pracowników MOPS uczestniczyło w trwającym ponad półtora roku kursie szkoleniowym, który przygotował ich do pełnienia roli organizatorów społeczności lokalnej. W ramach powyższych działań pracownicy wzięli udział m. in. w 10 trzydniowych sesjach szkoleniowych, wizycie studyjnej w Wielkiej Brytanii oraz dwóch forach animatorów społecznych.

Każdy z pracowników socjalnych biorących udział w projekcie, zajmował się praktycznym wdrażaniem zasad OSL, ujętych w Modelu OSL w wytypowanych rejonach Krakowa.

Pierwszym obszarem były okolice skweru przy ul. Brzozowej w Krakowie, popularnie zwanego przez mieszkańców „Kółkiem”. Przeprowadzono badania dotyczące potrzeb społeczności i została sporządzona mapa zasobów. Prowadzone są działania mające na celu inicjowanie aktywności instytucji i mieszkańców środowiska lokalnego. Działania te oparte są na organizacji spotkań z instytucjami działającymi na rzecz społeczności, jak również poprzez włączanie mieszkańców w realizację różnego rodzaju inicjatyw.

Drugi obszar działań dotyczył osiedli Kantorowice i Zesławice, ze szczególnym uwzględnieniem ul. Kantorowickiej 185. W ramach działań przeprowadzono badania dotyczące potrzeb społeczności i sporządzona została mapa zasobów. Prowadzono także działania mające na celu inicjowanie aktywności instytucji i mieszkańców środowiska lokalnego. Działania te oparte są na organizacji spotkań mieszkańców, instytucji i stowarzyszeń działających w środowisku lokalnym.

Trzeci obszar dotyczył działań ze społecznością lokalną ul. Sikorki i ul. Sołtysowskiej, ze szczególnym uwzględnieniem bloku socjalnego przy ul. Sołtysowskiej 10C. W ramach działań zostały przeprowadzone badania dotyczące potrzeb społeczności i sporządzona mapa zasobów. Obecnie prowadzone są działania mające na celu inicjowanie aktywności instytucji i mieszkańców środowiska lokalnego. Działania te oparte są na organizacji spotkań mieszkańców, instytucji i dotychczasowych partnerów.

Pracownicy Ośrodka biorący udział w projekcie przekazywali pozyskaną wiedzę przedstawicielom komórek organizacyjnych MOPS podczas szeregu spotkań, dotyczących wdrażania Organizowania Społeczności Lokalnych. Łącznie zostało zorganizowanych 12 spotkań informacyjnych i 1 spotkanie warsztatowe dla pracowników Programów Aktywności Lokalnej. W ten sposób upowszechniano wiedzę na temat organizowania społeczności lokalnych.

Elementem udziału MOPS w projekcie była również analiza struktury organizacyjnej MOPS pod kątem możliwych zmian umożliwiających upowszechnianie metody organizowania społeczności lokalnej w MOPS w Krakowie.

5.2.2 Programy aktywności lokalnej

W ramach Organizowania Społeczności Lokalnych w gminie, realizowana jest praca ze środowiskami lokalnymi poprzez Programy Aktywności Lokalnej.

W roku 2012 praca ze środowiskami lokalnymi realizowana była w ramach siedmiu Programów Aktywności Lokalnej: PAL „Aktywni razem”, PAL „Aktywność Twoją szansą na lepsze jutro”, PAL „Sami dla siebie”, PAL „Razem zmieniamy”, PAL „Stworzyć miejsce do życia”, PAL „Sikorki”, PAL „Odkryj potencjał osiedla”.

Celem programów aktywności lokalnej jest integracja i aktywizacja społeczności lokalnych, które do tej pory nie podejmowały skutecznych działań poprawiających wzajemne relacje i jakość życia oraz wygląd otoczenia. Zmiana funkcjonowania takich małych społeczności dokonuje się poprzez prowadzenie różnorodnych, wspólnych dla odbiorców działań. Są to np. prowadzenie grup wsparcia dla rodziców dzieci z problemami szkolnymi, świadczenie pomocy psychologicznej, prowadzenie grup samorozwoju dla wolontariuszy, grup dla osób z niskorosłością, warsztaty: komunikacji interpersonalnej, wizażu, filmowe, teatralne, zawodoznawcze, komputerowe, WenDo; zajęcia: sportowe, korepetycje indywidualne, dla rodziców z małymi dziećmi, taneczne. Są to również indywidualne działania, dla poszczególnych społeczności - np. regularnie odbywają się rozmowy mieszkańców z przedstawicielami lokalnej społeczności, przedstawicielami samorządu lokalnego, działają 2 punkty informacji obywatelskiej i telefon informacyjny, organizowane są okolicznościowe pikniki rodzinne. Łącznie w ramach wszystkich programów zrealizowano ponad 9 tysięcy godzin wsparcia.

Działania w ramach Programów Aktywności Lokalnej realizowane były przez 7 animatorów lokalnych i 13 pracowników socjalnych. W podejmowanych działaniach uczestniczyło 701 beneficjentów ostatecznych.

W efekcie podjętych działań we wszystkich Programach Aktywności Lokalnej zwiększyła się aktywność społeczna uczestników, ich otwartość w zakresie nawiązywania kontaktów z otoczeniem, gotowość do zachowań samopomocowych, a w niektórych lokalizacjach, poprawa wyglądu najbliższego otoczenia, uzyskana dzięki zaangażowaniu uczestników programów. Dostrzegalna była zmiana postaw uczestników PAL wobec siebie nawzajem i wobec miejsca zamieszkania, nawiązanie i wzmacnianie dobrych relacji sąsiedzkich, wzrost zaangażowania w prace nad poprawą wyglądu otoczenia. Uczestnicy włączali się wolontaryjnie w prace PAL, podejmowali dialog z lokalnymi władzami i instytucjami w sprawach dotyczących całej społeczności.

W 2012 roku kontynuowano działania programów aktywności lokalnej oraz powiększono obszar ich działania, uruchamiając nowy, siódmy w Krakowie PAL („Sami dla siebie” – ul. Księdza Siemaszki). W 7 PAL-ach uczestniczyło łącznie 678 osób. Wśród tych 7 PALi jeden skierowany był do grupy docelowej wyodrębnionej podmiotowo (młodzież zagrożona wykluczeniem społecznym – zob. rozdział 5.2.2.1) oraz 6 PALi, skierowanych do społeczności lokalnych zamieszkałych na wyodrębnionym obszarze czy nawet w bloku:

- PAL „Aktywni razem” dla mieszkańców dzielnicy Grzegórzki, mający na celu pobudzenie aktywności mieszkańców dzielnicy Grzegórzki i osób związanych z tą dzielnicą zawodowo, społecznie, edukacyjnie, ze szczególnym uwzględnieniem osób, grup i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez inicjowanie i wspieranie inicjatyw obywatelskich,
- PAL „Aktywność twoją szansą na lepsze jutro” dla mieszkańców dzielnicy Prądnik Czerwony, mający na celu podniesienie poziomu aktywności mieszkańców Prądnika Czerwonego oraz instytucji lokalnych na rzecz samodzielnego rozwiązywania ważnych problemów społecznych, w szczególności problemów dotyczących osoby dorosłe oraz dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym,
- PAL „Stworzyć miejsce do życia” dla mieszkańców bloku socjalnego przy ul. Józefińskiej 24a, mający na celu poprawę funkcjonowania społecznego i warunków życia lokatorów bloku
- PAL „Sikorki” dla mieszkańców bloku socjalnego przy ul. Sikorki 15, mający na celu zmniejszenie stopnia wykluczenia społecznego oraz poprawę jakości życia i funkcjonowania społecznego mieszkańców bloku,

- PAL „Razem zmieniamy” dla mieszkańców osiedla Ruszcza, w szczególności dla lokatorów bloku przy ul. Jeziorko 42, mający na celu poprawę jakości życia i funkcjonowania społecznego mieszkańców bloków przy ulicy Jeziorko, poprzez podniesienie ich aktywności i w konsekwencji zmniejszenie zagrożenia wykluczeniem społecznym,
- PAL „Sami dla siebie” dla mieszkańców ul. Ks. Siemaszki, skierowany do osób zamieszkujących przy ul. Ks. Siemaszki lub związanych z nią zawodowo, społecznie, edukacyjnie i jest odpowiedzią na problemy społeczności lokalnej, którą łączy wspólne miejsce.

5.2.3 Praca socjalna na ulicy - streetworking

Praca socjalna prowadzona „na ulicy” – „streetworking” kierowana jest do osób, które funkcjonują w przestrzeni publicznej, traktując ją jako swoiste centrum życiowe. Metoda ta łączy elementy pracy z osobą i rodziną oraz ze społecznością lokalną. Pracę socjalną metodą „streetwork” w środowisku osób małoletnich realizowano w 2012 roku w ramach Programu Aktywności Lokalnej „Siła rodziny” w ramach Programu „Pod Parasolem Kazimierza” (zob. rozdział. 5.2.4).

W 2012 roku Zespół Zadaniowy do realizacji Programu Aktywności Lokalnej pn. „Siła rodziny” przy wykorzystaniu metody streetwork pracował w środowisku młodzieży w wieku 15–25 lat zagrożonych wykluczeniem społecznym, w środowisku rodziców tej młodzieży oraz ich otoczenia (towarzyszenie, rzecznictwo interesów, pomoc przy pisaniu CV, pomoc przy podjęciu zatrudnienia, współpraca z innymi instytucjami i podmiotami). Pracowano łącznie z 196 beneficjentami ostatecznymi, w tym z 76 beneficjentkami oraz 120 beneficjentami. Pracowano też ze 115 osobami z otoczenia.

Od stycznia do grudnia 2012 r. przeprowadzono dyżury na terenie dzielnic IV, V, VII, XI, XII Gminy Miejskiej Kraków (Górka Narodowa, Azory, Krowodrza, Prokocim, Bieżanów, Rżąka, Kozłówek, Wola Duchacka, Kurdwanów, Piaski), w okresie listopad – grudzień 2012 r. również na terenie dzielnic XIV, XVI, XVIII.

W ramach treningów umiejętności społecznych organizowano zajęcia sportowo–rekreacyjne. Od kwietnia do grudnia 2012 r. w 92 regularnych zajęciach sportowych na czterech salach gimnastycznych uczestniczyło niepowtarzających się 41 beneficjentów oraz 9 osób z otoczenia. Zajęcia sportowo–rekreacyjne prowadziła wykwalifikowana kadra trenerska z UKS Gimnazjum nr 29 w Krakowie.

W ramach treningu umiejętności społecznych prowadzono pracę nad gospodarowaniem budżetem, zorganizowano wyjścia grupowe na basen, kręgle, bilard, lodowisko, paintball, gokarty, do kina, na ściankę wspinaczkową, koncerty muzyczne, spotkania kabaretowe, mecze hokejowe, mecze piłkarskie, mecze koszykówki, do Teatru Bagatela, Teatru Łąźnia Nowa, Teatru Groteska, muzeów krakowskich. W spotkaniach uczestniczyło 172 osoby.

Zorganizowano również treningi kompetencji społecznych w formie:

- warsztatów z zakresu antydyskryminacji – przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć, w których uczestniczyło 16 beneficjentów
- warsztatów z zakresu promocji zdrowia i przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym, w których uczestniczyło 18 beneficjentów
- warsztatów z zakresu funkcjonowania w grupie, w których uczestniczyło 7 beneficjentów
- warsztatów z zakresu integracji z osobami upośledzeniem umysłowym, w których uczestniczyło 8 beneficjentów.

Organizowano także: warsztaty parateatralne, zajęcia edukacyjno–socjalne, treningi WenDo, trening kompetencji liderek oraz grupie wsparcia dla rodziców.

W inicjatywie pn. „Dzień Pracy”, organizowanej wspólnie z OKK Wola Duchacka Wschód, przy współpracy z GUP Kraków, OHP Kraków oraz agencjami pracy i zatrudnienia, skierowanej również do środowiska lokalnego uczestniczyło łącznie 75 osób, w tym 10

beneficjentów PAL. Na osiedlach Rżąka i Azory zorganizowane zostały imprezy plenerowe „Dzień Dziecka”, „Wola Champions League” i „Graffiti Jam” na osiedlu Wola Duchacka i na osiedlu Azory.

5.2.4 Projekt „Program Rewitalizacji Społecznej „Pod Parasolem Kazimierza””

Projekt realizowany był w ramach ogólnopolskiego projektu 1.17 „Rewitalizacja Społeczna” (zob. rozdział 2.1.) Łączył w sobie działanie metodą streetworkingu oraz działań z zakresu organizowania społeczności lokalnej. Grupą docelową były osoby nieaktywne zawodowo, w tym osoby w wieku 15-25 lat, wśród których stwierdzono występowanie zjawiska żebractwa oraz rodzin, w których stwierdzono występowanie niekorzystnych zjawisk takich jak bezrobocie i ubóstwo. Obszar realizacji programu obejmował rejon Dzielnicy I i II Krakowa tj. Stare Miasto oraz Kazimierz.

Kluczowym celem programu było stworzenie sieci współpracy instytucji i organizacji działających na terenie rewitalizowanym, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy podmiotów publicznych oraz niepublicznych oraz wypracowanie modelu pracy z dziećmi i młodzieżą zagrożoną demoralizacją, niedostosowaniem społecznym, w formie streetworkingu. Dodatkowym celem programu było wzmocnienie aktywności społecznej mieszkańców oraz zapobieganie zjawiskom patologicznym wśród rodzin i młodzieży poprzez przeciwdziałanie żebractwu wśród osób młodych, poprawa warunków spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 15-25 lat, wzmocnienie więzi wewnątrz rodzinnych oraz wzrost partycypacji społeczności lokalnych w życiu dzielnicy.

W 2012 r. w ramach programu zrealizowane zostały następujące działania:

- organizowanie czasu wolnego beneficjentom ostatecznym w ramach prowadzonych dwóch punktów terenowych: „Centrum Rakowicka 10” i „Centrum Izaaka 5” oraz przez zespoły uliczne, pracujące w oparciu o te punkty
- praca socjalna na rzecz rodzin zrekrutowanych do projektu przez 2 pracowników socjalnych MOPS i praca socjalna w formie streetwork, prowadzona przez 9 pracowników terenowych
- prowadzenie dwóch profili informacyjnych na portalu społecznościowym
- zorganizowanie 3 pikników - Świąt Dzielnicy
- zapewnienie doradztwa zawodowego dla beneficjentów projektu
- opracowanie oraz rozpowszechnienie publikacji pt. „Rewitalizacja społeczna, współpraca międzysektorowa, streetwork. Refleksje wokół realizacji pilotażowego programu rewitalizacji społecznej „Pod parasolem Kazimierza”, zawierającej m.in. charakterystykę wypracowanych rezultatów kluczowych.
- działania związane z kampanią edukacyjno–interwencyjną „Stop żebractwu dzieci”, które trwały do zakończenia programu. W Urzędzie Miasta Krakowa zorganizowano spotkanie z przedstawicielami instytucji i organizacji zainteresowanych przeciwdziałaniem zjawiska żebractwa wśród dzieci i młodzieży na terenie Krakowa, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Rynku Głównego i Dzielnicy Kazimierz. W trakcie spotkania zaplanowano: współpracę międzyinstytucjonalną, w tym działania mające na celu stworzenie sieci współpracy lokalnych instytucji, oddziaływania w stosunku do społeczności lokalnej (mieszkańcy, restauratorzy, właściciele lokali) oraz turystów, mające na celu zwiększenie poziomu wiedzy na temat problemu żebractwa dzieci. Ustalono z Wydziałem Spraw Społecznych UMK kwestie włączenia kampanii „Stop żebractwu dzieci” do akcji „Dając pieniądze odbierasz dzieciństwo”.

W ramach promocji kampanii rozdysponowano materiały promocyjne w celu wyłożenia na stolikach w pubach i restauracjach, 20 000 ulotek przeznaczonych dla gości odwiedzających puby, restauracje oraz dla turystów w tym anglojęzycznych i mieszkańców miasta, 6 000 ulotek

pocztówek wydawanych przez pracowników socjalnych i streetworkerów dzieciom i młodzieży zagrożonej żebractwem, 160 plakatów.

W programie uczestniczyło łącznie 381 beneficjentów: 197 kobiet i 184 mężczyzn, w tym 207 beneficjentów w wieku 15-25 lat.

Koszty projektu w 2012 r. wyniosły 1 392 258,76 zł w tym: MOPS 301 167,83 zł, a CPES Parasol 1 091 090,93zł.

5.3 Praca socjalna prowadzona metodą projektu socjalnego

Działania w pracy socjalnej, podejmowane metodą projektu socjalnego, mogą obejmować zarówno elementy pracy socjalnej z osobami i rodzinami (ze szczególnym uwzględnieniem pracy socjalnej z grupą) jak również elementy specyficzne na pracy socjalnej realizowanej metodą organizowania społeczności lokalnej. Z tego względu ten obszar działań MOPS prezentowany jest odrębnie od zarysowanego na wstępie rozdziału 5.2 podziału pracy socjalnej.

Pracownicy socjalni MOPS na podstawie rozeznaczonych potrzeb osób objętych pomocą społeczną opracowują i wdrażają działania, mające na celu reintegrację społeczną i aktywizację członków społeczności lokalnej. Projekty takie służą również przełamywaniu stereotypu klientów pomocy społecznej oraz samego Ośrodka. Tworzone z myślą o poszczególnych grupach odbiorców projekty socjalne realizowane są dla dzieci i młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych, rodzin (w tym niepełnych i wielodzietnych), rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Realizowane są w formie spotkań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców, dyżurów specjalistów oraz pracowników socjalnych. W ramach projektów socjalnych tworzone i prowadzone są grupy wsparcia oraz grupy samopomocowe. Projekty dotyczą również integracji społecznej – organizowane są imprezy o charakterze otwartym, dostępne dla wszystkich osób zainteresowanych i chętnych, które umożliwiają podejmowanie wspólnych działań, bez podziału na klientów Ośrodka i osoby nie korzystające ze wsparcia. Służą zaktywizowaniu osób oraz zachęceniu ich do udziału w życiu społecznym, wyrażania się na forum publicznym i większego zaangażowania w działania na rzecz własnego środowiska lokalnego.

Projekty socjalne realizowane w celu reintegracji społecznej dotyczą w szczególności kształtowania i wzmacniania kompetencji społecznych, osobistych i komunikacyjnych osób korzystających z pomocy. Realizacja niektórych projektów odbywa się w formie spotkań okolicznościowych, wycieczek oraz udziału w wydarzeniach o charakterze kulturalnym lub społecznym. W ramach projektów budowana jest sieć współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. Środki na realizację projektów socjalnych w większości są pozyskiwane przez Ośrodek z zewnętrznych źródeł. Sponsorzy wsparli projekty socjalne w kwocie 104 765 zł, Rady Dzielnic dofinansowały projekty w wysokości 157 034 zł. Wydatki MOPS wyniosły 18 005 zł.

- W 2012 r. realizowano łącznie 63 projekty socjalne i doraźne projekty socjalne, w tym:
- 4 projekty związane z tworzeniem i prowadzeniem grup wsparcia oraz grup samopomocowych,
 - 40 projektów, które miały na celu reintegrację społeczną klientów MOPS i ich rodzin,
 - 12 projekty dotyczące tworzenia sieci współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym, specjalistami innych instytucji
 - 7 projektów odnoszących się do integracji ze środowiskiem.

Łącznie, spośród osób objętych wsparciem Ośrodka, w projektach socjalnych uczestniczyło 1983 osoby, natomiast w doraźnych projektach udział brało 358 osób.

Opisy przykładowych projektów socjalnych:

„Inaczej” Filia nr 2

Projekt skierowany był do dzieci i młodzieży i obejmował działania profilaktyczno-edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy. Celem projektu była praca z młodymi ludźmi służąca uświadomieniu im, jak powinny wyglądać zdrowe relacje w rodzinie, w kontaktach z rówieśnikami i innymi osobami dorosłymi. W ramach projektu przeprowadzone były warsztaty w trzech blokach tematycznych: rozpoznawanie własnych emocji, rozwiązywanie konfliktów oraz reagowanie na krzywdę innych. Udział w warsztatach pozwolił uczestnikom poznać własne emocje i nauczyć się panować nad nimi oraz wykorzystać je w wielu sytuacjach życiowych. W projekcie uczestniczyło 7 młodych osób, które miały możliwość obserwacji i nauki zachowań konstruktywnych, a przede wszystkim treningu zachowań z wyłączeniem przemocy i stosowania siły i agresji.

„Czym skorupa za młodu nasiąknie ...” Filia nr 9

Projekt skierowany był do dzieci i młodzieży zaniedbanej środowiskowo, z terenu Nowej Huty. Celem podjętych działań było stworzenie sytuacji do kompensacji społecznej i modelowania zachowań beneficjentów poprzez udział w wyjazdowych warsztatach. W ramach projektu zostały zorganizowane zajęcia socjoterapeutyczne, trening umiejętności społecznych i interpersonalnych obejmujący: nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów społecznych, aktywność i odpowiedzialność, motywowanie do funkcjonowania w oparciu o własne możliwości, kształcenie umiejętności współpracy i komunikowania się w grupie na zasadach otwartości. Udział w projekcie pozwolił na ukształtowanie umiejętności związanych z poznaniem norm współżycia społecznego, asertywnych zachowań, umiejętności rozwiązywania konfliktów. W ramach projektu zostały także zorganizowane spotkania z rodzicami mające na celu wskazywanie możliwych sposobów rozwiązania występujących w rodzinie problemów, w tym również zachęcanie do udziału w zorganizowanych i specjalistycznych formach wsparcia takich jak pomoc pedagogiczna, psychologiczna, ośrodków terapii i poradnictwa. Działaniami w ramach projektu objęto 40 osób.

„W siną dal” Filia nr 7

Realizacja projektu miała na celu zmniejszenie poczucia osamotnienia i izolacji społecznej osób niepełnosprawnych i dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, poprzez udział w różnego rodzaju działaniach aktywizująco-integracyjnych oraz promowanie pozytywnych wzorców spędzania czasu wolnego. Dzięki udziałowi w projekcie osoby niepełnosprawne zwiększyły swoją aktywność, chętniej biorą udział w życiu społecznym i nawiązują nowe kontakty towarzyskie, przez co zmniejsza się ich poczucie osamotnienia. Mobilność beneficjentów ma pozytywny wpływ na ich kondycje zdrowotną, zwłaszcza psychiczną. Dzieci brały udział w zajęciach warsztatowych „Edukacja poprzez zabawę”, które służyły wydobyciu i rozwijaniu ich potencjalnych możliwości poprzez zabawy o charakterze integracyjno-relaksacyjnym. Ponadto miały okazję poznać różnorodne sposoby spędzania czasu wolnego w grupie oraz funkcjonowania w grupie, np. opiekowanie się młodszymi uczestnikami, odpowiednie zachowanie podczas posiłków, noclegu. Podsumowaniem projektu była uroczysta kolacja wigilijna dla wszystkich uczestników. Działaniami w ramach projektu objęto 82 osoby.

„Lepsze jutro” Filia nr 2

Projekt skierowany był do osób starszych i niepełnosprawnych, które ze względu ograniczenia wiekowe, zdrowotne oraz finansowe mają utrudniony dostęp do sfer życia społecznego oferujących różne formy aktywności oraz do informacji mających znaczenie dla poprawy codziennego funkcjonowania. W ramach projektu zorganizowane zostały cykliczne spotkania o charakterze edukacyjno – integracyjnym służące wyposażeniu beneficjentów w niezbędną wiedzę wpływającą na poprawę jakości ich życia. Tematyka spotkań obejmowała profilaktykę zdrowotną, dietetykę, bezpieczeństwo, problematykę przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych, uprawnienia osób starszych i niepełnosprawnych oraz aktywizację seniorów. Realizacja projektu przyczyniła się również do zmniejszenia poczucia osamotnienia i alienacji społecznej uczestników, poprzez udział w nieformalnej grupie wsparcia. Działaniami w ramach projektu objęto 24 osoby.

6 Realizacja „Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”

W 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie kontynuował działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, podejmowane w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 29 lipca 2005 r. oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty”. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą. Podstawą do wszczęcia procedury jest uzasadnione podejrzenie przemocy w rodzinie. W roku 2012 działania przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowane były w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Wszystkie osoby/rodziny, u których wszczęto procedurę, stały się automatycznie adresatami tych działań. Osobom, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą, udzielano wsparcia psychologicznego, prawnego, rodzinnego oraz socjalnego. Miały one możliwość uczestniczenia w grupach wsparcia, które były organizowane przez pracowników na terenie Ośrodka, bądź były prowadzone we współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc psychologiczną w Krakowie.

Praca z rodzinami, w których występuje przemoc była podejmowana kompleksowo, dlatego do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie również kierowane były działania, w tym oddziaływania korekcyjno–edukacyjne. Polegały one na regularnych wizytach pracowników socjalnych w miejscu zamieszkania rodziny, motywowaniu do zmiany zachowania oraz do uczestniczenia w spotkaniach grupy korekcyjno–edukacyjnej, prowadzonej przez pracowników Ośrodka. W 2012 roku udział w cotygodniowych spotkaniach dla osób stosujących przemoc w rodzinie wzięło 27 mężczyzn. Ponadto mogli oni korzystać z bezpłatnych indywidualnych konsultacji psychologicznych.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie do pracy z każdą rodziną dotkniętą przemocą powoływane były grupy robocze, które podejmowały działania, zgodne z zadaniami określonymi w ustawie. W skład grup roboczych wchodził przedstawiciele MOPS, policji, oświaty, ochrony zdrowia a także kuratorzy oraz specjaliści mogący udzielać pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie np. psychologowie. W 2012 roku powołanych zostało 967 grup roboczych, które spotykały się 3 705 razy.

W 2012 roku kontynuował działalność Zespół Interdyscyplinarny powołany w 2011 r. przez Prezydenta Miasta Krakowa. Zespół stanowią przedstawiciele instytucji określonych w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tj. przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów

alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi, przedstawiciele instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W celu ujednoczenia działań i ułatwienia współpracy wszystkich instytucji zobowiązanych do realizacji procedury „Niebieskie Karty”, Zespół Interdyscyplinarny z początkiem roku podjął próbę stworzenia wspólnej instrukcji stosowania procedury „Niebieskie Karty” dla wszystkich zaangażowanych podmiotów. Próba została zakończona niepowodzeniem i Zespół podjął uchwałę zobowiązującą wszystkie podmioty do wprowadzenia oddzielnych instrukcji i takie instrukcje zostały wprowadzone

Od czasu wejścia w życie procedury „Niebieskie Karty” liczba środowisk objętych pomocą przez Ośrodek z powodu stwierdzonej przemocy znacząco wzrosła. Ma to związek z przekazywaniem „Niebieskich Kart” wszczynanych przez wszystkie instytucje do tego uprawnione, do kancelarii Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, mieszczących się w Filiach Ośrodka oraz z faktem, że procedurę wszczyna się już w sytuacji powzięcia podejrzenia o zaistnieniu przemocy. W 2012 roku pracownicy socjalni założyli 202 „Niebieskie Karty”, a z innych instytucji zobowiązanych do wszczynania procedury „Niebieskie Karty” w 2012 r. wpłynęło 570 „Niebieskich Kart” (548 – Policja, 17 – oświata, 5 – ochrona zdrowia) co łącznie daje 772 „Niebieskie Karty”. Dla porównania, w 2011 roku pracownicy Ośrodka realizowali 297 „Niebieskich Kart”.

Wraz z wejściem w życie w październiku 2011 roku nowej procedury „Niebieskie Karty” zmieniła się struktura rodzin, które są obejmowane pomocą Ośrodka. Wszystkie rodziny, w których została ujawniona przemoc są obejmowane pomocą MOPS, a tylko niewielka część z nich wymaga pomocy finansowej. W 2012 roku Ośrodek przyznał pomoc finansową dla 170 rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Działalność realizowana bezpośrednio przez pracowników MOPS uzupełniania jest przez wyspecjalizowane placówki. Osoby dotknięte przemocą uzyskują pomoc w Ośrodku dla Osób Dotkniętych Przemocą, który prowadzony jest na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej. Ośrodek zapewnia 50 miejsc. Działalność Ośrodka obejmuje udzielanie specjalistycznej pomocy o charakterze terapeutyczno-wspomagającym, w tym poradnictwa specjalistycznego psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, rodzinnego, pracy socjalnej, medycznego oraz całodobowe zapewnienie schronienia. W 2012 r. Ośrodek udzielił schronienia 140 osobom, w tym 63 osobom dorosłym i 77 dzieciom. Na realizację zadania w 2012 r. przekazano dotację w wysokości 425 100 zł.

Działania związane z procedurą „Niebieskie Karty” stanowią element działań realizowanych w oparciu o uchwałę nr C/1334/10 z dnia 12 maja 2010 Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miejskiej Kraków.

Realizacja Programu w 2012 roku odbywała się m.in. poprzez:

- zapewnienie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą,
- udzielanie poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w związku z czym osobom z rodzin dotkniętych przemocą udzielano porad psychologicznych - 1 009 porad, prawnych - 1 186 porad,
- tworzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w których uczestniczyło 30 osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- podejmowanie działań korekcyjno – edukacyjnych skierowanych do sprawców przemocy,
- podejmowanie przez pracowników socjalnych działań informacyjno–edukacyjnych skierowanych do ogółu społeczności lokalnej, grup ryzyka oraz do przedstawicieli instytucji oświatowych i ochrony zdrowia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- prowadzenie 4 Punktów Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie, które oferowały poradnictwo, możliwość uzyskania wsparcia oraz informacji na temat instytucji i osób pomagających osobom uwięzonym w przemoc. Punkty były czynne przez pięć dni w tygodniu po cztery godziny, w tym również po godzinach pracy Ośrodka. Dyżury w punktach pełnili prawnik, psycholog oraz pracownik socjalny. Dodatkowo pomoc psychologiczną i prawną można było uzyskać w ramach poradnictwa świadczonego w Filiach MOPS przez psychologów i prawników zatrudnionych w Dziale Poradnictwa.

Koszt realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2012r. wyniósł 970 000 zł. W tym, 153 079 zł pochodziło z dotacji Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

7 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze to świadczenie niepieniężne z pomocy społecznej, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem osobie starszej, która w tym zakresie wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Wymiar i zakres usług opiekuńczych uzależniony jest od stanu zdrowia osoby starszej, jej sytuacji rodzinnej i materialnej, sprawności psychofizycznej, jak również możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska. W ramach usług opiekuńczych wyróżniamy specjalistyczne usługi, w sytuacji, gdy osoba chora, niepełnosprawna wymaga specjalistycznego wsparcia, aby lepiej funkcjonować w swoim naturalnym środowisku.

Podstawą świadczenia wszystkich rodzajów usług jest decyzja administracyjna określająca: miejsce i okres świadczenia usług, rodzaje czynności wykonywanych w ramach usług, łączny czas wykonywania usług oraz wysokość i termin wnoszenia odpłatności. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb danej osoby/rodziny.

W 2012 r. w Gminie Miejskiej Kraków usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowały podmioty wyłonione w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert.

7.1 Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

Wsparcie w formie usług opiekuńczych przeznaczone jest dla tych mieszkańców Krakowa, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawieni. Usługi opiekuńcze obejmują czynności o charakterze gospodarczym i pielęgnacyjnym.

Zasady przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych, zakresu czynności wchodzących w skład usług opiekuńczych oraz szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr XXI/272/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 września 2007 roku (z późn. zm.).

W przypadku, gdy dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej (tj. do 30.09.2012 r. 477 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 351 zł na osobę w rodzinie, natomiast od 01.10.2012 r. odpowiednio 542 zł i 456 zł), usługi świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach stosuje się tabele odpłatności zamieszczone w uchwale. Maksymalna odpłatność za godzinę (tj. 100%) wynosiła w 2012 r.: 10,80 zł PCK, 10,76 zł Fundacja i 11,20 zł PKPS.

Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych świadczone były przez trzy podmioty:

- Fundację na Rzecz Chorych na SM im. Bł. Anieli Salawy w Krakowie (na terenie Dzielnic I – III Gminy Miejskiej Kraków).
- Małopolski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Krakowie (na terenie Dzielnic IV - VII Gminy Miejskiej Kraków),
- Małopolski Zarząd Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Krakowie (na terenie Dzielnic VIII – XVIII Gminy Miejskiej Kraków).

W 2012 r. wykonano 733 146,75 zł godziny usług opiekuńczych. Na ten cel wydatkowano środki w wysokości 8 057 367,32 zł (niewykorzystana część dotacji została zwrócona przez realizatorów w styczniu 2013 r.). Pomocą w formie usług opiekuńczych objęto łącznie 2 194 osoby.

Zgodnie z umowami, realizatorzy zobowiązani byli zapewnić pracownikom minimalne wynagrodzenie w wysokości 7 zł brutto za godzinę pracy, a także średnie wynagrodzenie w wysokości 7,81 zł (Fundacja i PCK) oraz 7,82 zł (PKPS). Wymóg zapewnienia określonej stawki minimalnego i średniego wynagrodzenia opiekunów ma na celu zapewnienie właściwej jakości świadczonych usług opiekuńczych

W związku z faktem, że umowy na realizację usług opiekuńczych obowiązywały do końca grudnia 2012 r., w listopadzie ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację tego zadania w latach 2013–2015. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu realizację zadania powierzono tym samym podmiotom, które realizowały usługi w 2012 roku, w analogicznym podziale na obszary.

7.2 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi przeznaczona jest dla rodzin zamieszkałych w Krakowie, w których wychowywane jest przynajmniej jedno dziecko niepełnosprawne i które, w związku z niepełnosprawnością dziecka, wymagają specjalistycznego wsparcia. Celem przyznania tej formy pomocy jest zniwelowanie negatywnego wpływu niepełnosprawności dziecka na kształtowanie wzajemnych relacji pomiędzy członkami rodziny oraz na funkcjonowanie rodziny w otoczeniu społecznym.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone na terenie Gminy Miejskiej Kraków polegają w szczególności na:

- wspieraniu rodziny w uczeniu i rozwijaniu umiejętności dziecka niepełnosprawnego niezbędnych do samodzielnego życia (kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia, rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych, wspieranie w codziennych czynnościach życiowych)
- interwencji i pomocy w życiu w rodzinie (pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych, ułatwianie rodzinie dostępu do edukacji i kultury, kształtowanie pozytywnych relacji w rodzinie oraz odpowiednich postaw wobec dziecka niepełnosprawnego)
- wspieraniu i treningu rodziny w zakresie wspomaganie procesu leczenia (treningi dotyczące pielęgnacji dziecka, podawania leków, zachowania terminów badań, pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia oraz placówek rehabilitacyjnych).

Szczegółowe zasady ustalania wysokości odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz tryb ich pobierania, a także zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat określa Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr LXXIV/941/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 czerwca 2009 r. W przypadku, gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, usługi świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach stosuje się tabelę odpłatności zamieszczoną w uchwale.

W 2012 r. zadanie realizował Małopolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża. Zrealizowano 12 337 godzin usług w cenie 20,99 zł za godzinę. Na ten cel przekazano

realizatorowi 258 953,63 zł (niewykorzystana część dotacji została zwrócona przez realizatora w styczniu 2013 r.). Pomocą objęto 38 rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. Zgodnie z umową realizator w 2012 r. zobowiązany był zapewnić pracownikom minimalne wynagrodzenie w wysokości 12,30 zł brutto za godzinę pracy, a także średnie wynagrodzenie w wysokości 14,81 zł. Wymóg zapewnienia określonej stawki minimalnego i średniego wynagrodzenia opiekunów ma na celu zapewnienie właściwej jakości świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych.

7.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są dostosowane do szczególnych potrzeb, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi te obejmują czynności polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnacji jako wspierania procesu leczenia.

Szczegółowe zasady realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym również zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi, określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz.1598 z późn. zm.).

W przypadku, gdy dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach wysokość odpłatności ustalana jest na podstawie tabeli zawartej w rozporządzeniu. Odpłatność maksymalna (tj. 100%) wynosiła w 2012 r. 16 zł za godzinę.

Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były w 2012 r. przez Fundację na Rzecz Chorych na SM im. Bł. Anieli Salawy. W 2012 r. wykonano 157 666,5 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Na ten cel wydatkowano środki w wysokości 2 536 000 zł (niewykorzystana część dotacji została zwrócona przez realizatora w styczniu 2013 r.). Pomocą objęto łącznie 417 osób.

Zgodnie z umową, realizator zobowiązany był w 2012 r. zapewnić pracownikom minimalne wynagrodzenie w wysokości 10,50 zł brutto za godzinę pracy, a także średnie wynagrodzenie w wysokości 12,01 zł. Wymóg zapewnienia określonej stawki minimalnego i średniego wynagrodzenia opiekunów ma na celu zapewnienie właściwej jakości świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych.

W związku z faktem, że umowa na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi obowiązywała do końca grudnia 2012 r., w listopadzie ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację tego zadania w latach 2013–2015. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu realizację zadania powierzono temu samemu podmiotowi, który realizował usługi w 2012 roku, tj. Fundacji im. Bł. Anieli Salawy.

8 Wsparcie działalności charytatywnej

Działalność charytatywna organizacji pozarządowych i innych podmiotów, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie cytowanej ustawy, realizujących swoje cele statutowe jako sfera zadań publicznych może być objęta wsparciem Gminy Miejskiej Kraków.

Wspieranie działalności charytatywnej jest dla Gminy korzystne ponieważ wzbogaca realizowane zadania na rzecz osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem oraz umożliwia

wykorzystanie środków pozyskiwanych przez wspierane organizacje ze źródeł finansowania innych niż budżet Gminy.

Wsparcie działalności charytatywnej polegającej na prowadzeniu kuchni

W ramach realizowanego przez wspierane organizacje zadania w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku z pomocy w formie gorącego posiłku skorzystało 4 658 osób, wydano 354 471 posiłków. Dotacje, w łącznej wysokości 150 000 zł rocznie, na wspieranie prowadzenia kuchni w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r. zostały przyznane

- Caritas Archidiecezji Krakowskiej

- Zgromadzeniu Braci Albertynów

Stowarzyszeniu Przyjaciół im. Św. Brata Alberta

- Zgromadzeniu Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim z siedzibą w Krakowie, ul. Woronicza 10,

- Parafii Rzymskokatolickiej pw. Miłosierdzia Bożego z siedzibą w Krakowie, przy ul. ks. Bandurskiego 12,

- Parafii Rzymskokatolickiej św. Jadwigi Królowej z siedzibą w Krakowie, przy ul. Łokietka 60.

Przyznane podmiotom dotacje zostały wykorzystane w całości.

Wspieranie działalności charytatywnej polegającej na świadczeniu pomocy medycznej oraz bezpłatnego zaopatrzenia w leki i materiały medyczne

W 2012 r. w ramach realizowanego zadania udzielono 2 712 porad i świadczeń lekarskich, wykonano 1 666 opatrunków i drobnych zabiegów pielęgnarskich oraz wydano 7 199 opakowania leków i materiałów medycznych.

Dotacja na wspieranie działalności charytatywnej polegającej na świadczeniu wielozakresowej i wielospecjalistycznej pomocy medycznej oraz bezpłatnego zaopatrzenia w leki i materiały medyczne została przyznana Stowarzyszeniu Lekarzy Nadziei. Podmiot wyłoniony został w 2011 r. w drodze otwartego konkursu ofert, przeprowadzonego na podstawie art. 11 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).

Dotacja na wsparcie zadania została przyznana w wysokości 100 000 zł rocznie i w całości wykorzystana w 2012 r.

Współpraca z organizacjami dystrybuującymi żywność w ramach Programu Żywnościowego dla osób najbardziej potrzebujących w Unii Europejskiej (PEAD)

W 2012 r. MOPS kontynuował współpracę z organizacjami pozarządowymi dystrybuującymi żywność w ramach Programu Żywnościowego dla osób najbardziej potrzebujących w Unii Europejskiej (PEAD) tj. Polskim Komitetem Pomocy Społecznej oraz Bankiem Żywności w Krakowie. Ponad 2 500 osób zostało skierowanych przez MOPS po odbiór żywność w ramach programu. Pomoc ta w znaczący sposób przyczynia się do poszerzenia zakresu pomocy dla osób znajdujących w trudnej sytuacji finansowej.

9 Realizacja zadań w zakresie zatrudnienia socjalnego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizuje zadania z zakresu integracji i reintegracji zawodowej i społecznej wobec osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w oparciu o ustawę z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym, poprzez prowadzenie Klubu Integracji Społecznej, funkcjonującego w strukturze organizacyjnej MOPS, współpracę w ramach Partnerstwa w zakresie prowadzenia Klubu Integracji Społecznej

„Leonardo” oraz wsparcie realizacji zadań Centrum Integracji Społecznej, któremu Gmina Miejska Kraków udzielała dotacji na działalność.

9.1 Klub Integracji Społecznej MOPS

W 2012 roku ze wsparcia Klubu Integracji Społecznej MOPS skorzystało 639 osób. Wśród nich 179 to ci, którzy rozpoczęli uczestnictwo w 2011 roku i kontynuowali je w 2012 roku. W wyniku udzielonego wsparcia pracę podjęło 102 (16%) uczestników KIS.

KIS realizował następujące zadania:

- wsparcie indywidualne - warunkiem uczestnictwa w KIS jest realizacja zawartego kontraktu socjalnego. Wszyscy uczestnicy byli objęci wsparciem indywidualnym pracowników socjalnych oraz w ramach poradnictwa specjalistycznego, gdzie porad udzielali psycholog, prawnik, doradca zawodowi i inni pracownicy KIS. W sumie, w roku 2012 udzielili 1 983 porad. W sytuacjach wymagających szerszej konsultacji zwołano 17 zespołów interdyscyplinarnych.
- wsparcie grupowe - wsparcie grupowe było organizowane w KIS w różnorodnych formach, umożliwiających uczestnikowi dokonanie wyboru aktywności adekwatnej do jego ścieżki rozwoju, określonej w kontrakcie socjalnym. W 2012 roku odbyło się w KIS 1 241 grupowych spotkań. Każde trwało 2 do 3 godzin, w większości prowadzone były przez pracowników KIS. W zajęcia zaangażowali się również wolontariusze oraz sami uczestnicy pełniąc funkcje liderów, asystentów lub pomocników. Ze wsparcia grupowego korzystali wszyscy uczestnicy KIS.
- działania o charakterze edukacyjno-integracyjnym - w 2012 roku w KIS były prowadzone następujące działania o charakterze edukacyjno-integracyjnym: zajęcia komputerowe, obsługi biurowej, kultury, języka angielskiego. Celem tych działań było nabycie określonych umiejętności przy wsparciu uzyskanym dzięki potencjałowi innych uczestników zajęć. Łącznie w 465 spotkaniach wzięło udział 904 uczestników.
- prace społecznie użyteczne – osoby bezrobotne, korzystające z pomocy MOPS wykonywały prace społecznie użyteczne w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. W pierwszym półroczu 2012 roku otrzymały świadczenie w wysokości 7,30 zł, a w drugim półroczu 2012 roku po waloryzacji 7,70 zł za godzinę pracy. Wypłacone świadczenia w 60% były refundowane przez GUP. W 2012 roku w ramach prac społecznie użytecznych w 49 podmiotach pracowały 442 osoby. Wykonywano prace: gospodarcze, biurowe, opiekuńcze, remontowe, pomocy kuchennej i ogrodnicze. Łączna ilość przepracowanych godzin wyniosła 71 741.
- roboty publiczne - celem organizowanych robót było nabycie kwalifikacji zawodowych i przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania na otwartym rynku pracy. Łącznie roboty publiczne wykonywały 33 osoby. Zakres realizowanych prac obejmował: sprzątanie lokali MOPS (F4, F9, DB, DZ, DP, KIS) – 18 osób, prace gospodarcze 13 osób (DG) i prace biurowe – 2 osoby (KIS, F7).

9.2 Współpraca w ramach Partnerstwa w zakresie prowadzenia Klubu Integracji Społecznej „Leonardo”

W wyniku naboru na partnera w projekcie systemowym „Pora na aktywność” (szerzej rozdział 7) od 1 lutego 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. zadanie prowadzenia Klubu Integracji Społecznej realizowała Fundacja Wspierania Rozwoju Społecznego „Leonardo”.

Uczestnicy KIS brali udział w zajęciach grupowych i indywidualnych. W ramach zajęć indywidualnych uczestnikom zapewniono stały dostęp do poradnictwa specjalistycznego psychologa, pracownika socjalnego oraz doradcy zawodowego. Zajęcia grupowe realizowano poprzez kursy edukacyjne oraz warsztaty. W ramach realizacji zadania w 2012 r. w zajęciach

KIS Leonardo uczestniczyło 69 osób. Dzięki wsparciu uzyskanemu w Klubie 5 osób podjęło pracę. Na działalność KIS Leonardo przekazano w 2012 r. środki w łącznej wysokości 288 993,15 zł.

9.3 Wspieranie zadań realizowanych przez Centrum Integracji Społecznej

W 2012 r. Gmina Miejska Kraków udzielała dotacji na działalność Centrum Integracji Społecznej prowadzonego przez Stowarzyszenie Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej „Małopolskie Forum Pracy”. Podmiot został wybrany w otwartym konkursie ofert.

Centrum Integracji Społecznej jest jednostką realizującą reintegrację zawodową i społeczną poprzez następujące usługi: kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiąganie pozycji społecznych dostępnym osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu; nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych; naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem dzięki podjęciu zatrudnienia lub działalności gospodarczej; uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania czasem.

Do uczestnictwa w CIS osoby kierowane są przez MOPS po uprzednim zaopiniowaniu wniosku przez pracownika socjalnego. Zaopiniowanie wniosku następuje po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. W 2012 r. skierowano do uczestnictwa w CIS 27 osób.

W 2012 r. w zajęciach Centrum Integracji Społecznej uczestniczyło 66 osób, z czego 39 osób, kontynuowało uczestnictwo z 2011 r. W 2012 r. 30 osób zakończyło realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego (w tym 2 osoby w związku z podjęciem zatrudnienia). Podczas uczestnictwa w CIS uczestnicy korzystali z usług pracownika socjalnego, psychologa oraz doradcy zawodowego. Ponadto uczestnicy CIS w ramach zajęć reintegracji zawodowej uczestniczyli w zajęciach modułów zawodowych: ogrodniczego, rękodzieła artystycznego, magazynowo – biurowego, handlowego oraz prowadzili bibliotekę dla osób bezdomnych. Na dofinansowanie realizacji zadania w 2012 r. Gmina Miejska Kraków przekazała dotację w łącznej wysokości 297 000 zł.

10 Organizacja i koordynacja wolontariatu w MOPS

W 2012 r. MOPS w Krakowie kontynuował działalność wolontaryjną na rzecz podopiecznych Ośrodka. Współpracę podjęto z 270 wolontariuszami (młodzież w wieku gimnazjalnym, licealnym, studenci, osoby pracujące, emeryci i renciści), którzy świadczyli pomoc osobom potrzebującym w miejscach zamieszkania i w komórkach organizacyjnych MOPS, w tym KIS i PAL. Wolontariusze wspierali też pracę streetworkerów.

Realizowano następujące działania:

- w obszarze pomocy dzieciom z rodzin korzystających ze wsparcia MOPS - działalność wolontariuszy wspierających dzieci w wieku szkolnym polegała głównie na pomocy w nauce oraz uczeniu sposobów aktywnego spędzania czasu wolnego (spacery, rozmowy, wyjścia do kina, muzeów, uczestnictwo w spektaklach organizowanych przez wolontariuszy, współuczestnictwo w grach i zabawach). Pomoc świadczona była przez 79 wolontariuszy dla 146 dzieci.
- w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym, starszym i samotnym, korzystającym ze wsparcia MOPS - zaangażowało się 50 wolontariuszy, którzy pomagali 56 osobom. Działania obejmowały m.in. wsparcie emocjonalne, towarzyszenie przy załatwianiu spraw urzędowych, wspólnych spacerach, pomoc w drobnych czynnościach domowych.
- 10 wolontariuszy pomagało streetworkerom w pracy z osobami bezdomnymi. Streetworkerzy uczestniczyli w dyżurach w punkcie informacyjnym, udzielali informacji na temat praw

i uprawnień osób bezdomnych, miejsc noclegowych, posiłku, łaźni, odzieży. Wolontariusze wspólnie ze streetworkerami monitorowali środowiska osób bezdomnych, współuczestniczyli w interwencjach wobec osób bezdomnych

- 98 wolontariuszy zaangażowało się w pomoc animatorom lokalnym w prowadzeniu Programów Aktywności Lokalnej w ramach projektu „Pora na aktywność”, poprzez: udzielanie korepetycji dzieciom na świetlicach, prowadzenie kółek zainteresowań (teatr, modelarstwo, taniec), współprowadzenie grup wsparcia, aktywizowanie osób starszych i niepełnosprawnych. 8 z nich pomagało przy realizacji projektów na rzecz osób bezrobotnych w Klubie Integracji Społecznej

- 7 wolontariuszy prowadziło dyżury w Telefonie Zaufania

- 10 wolontariuszy podjęło się dystrybucji paczek żywnościowych na rzecz osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych w ramach program żywnościowego dla osób najbardziej potrzebujących w Unii Europejskiej (PEAD)

Wolontariusze pomagali w ankietowaniu rodzin wieloproblemowych przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, sprawowali opiekę nad grupą dzieci, których rodzice uczestniczyli w grupach wsparcia dla ofiar przemocy, pomagali w nauce oraz organizowali czas dzieciom przebywającym długotrwale w szpitalu. Wolontariusze pomagali też przy organizacji obchodów jubileuszu 20-lecia MOPS.

11 Wspieranie rodziny

W ramach realizowanej ustawy o wspieraniu rodziny i organizowaniu pieczy zastępczej, wspieranie rodziny odbywa się poprzez zapewnienie usługi asystenta rodzinnego i zapewnienie pomocy w placówkach wsparcia dziennego oraz świadczenie poradnictwa specjalistycznego

11.1 Asystent rodziny

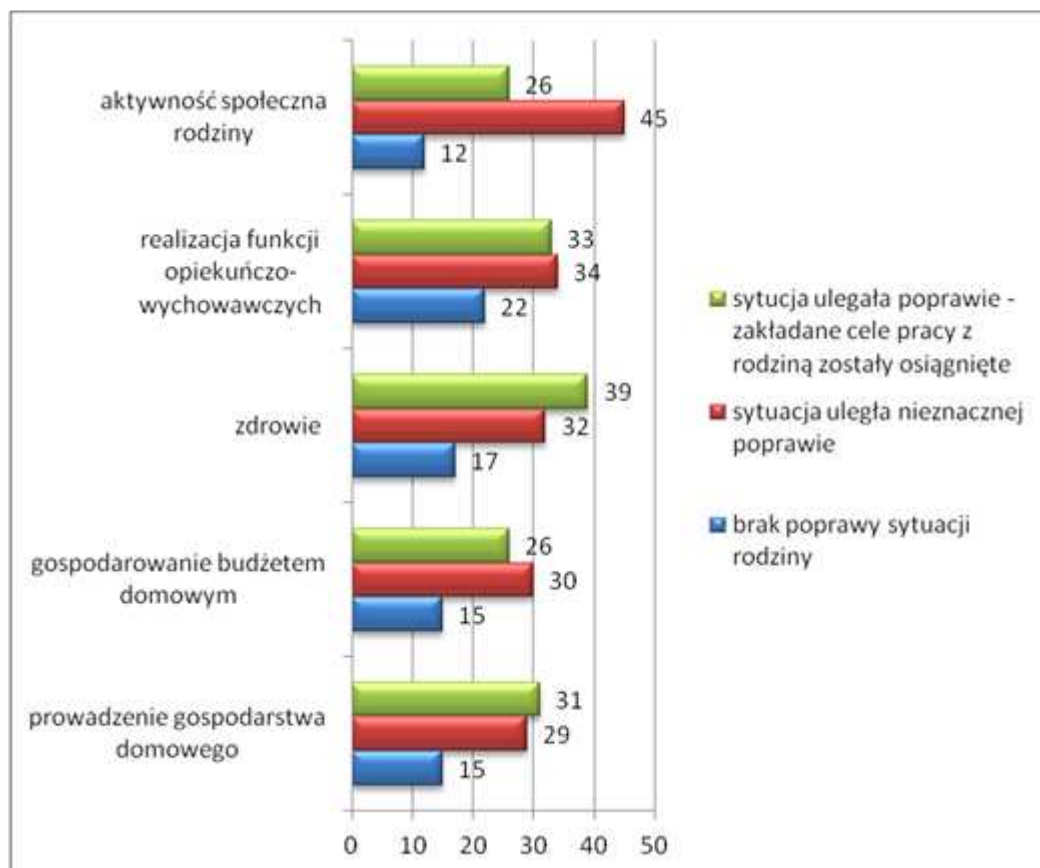
Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (DZ. U. nr 149, poz. 887 z późn. zm.) uregulowała usługę asystenta rodziny. Usługa realizowana jest w rodzinach przeżywających trudności w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z art. 11 ustawy, z wnioskiem o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny występuje pracownik socjalny w oparciu o diagnozę sytuacji rodziny, opracowaną na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Celem pracy asystenta rodziny jest wspieranie rodzin w podejmowaniu działań zmierzających do poprawy ich sytuacji w następujących obszarach: prowadzenie gospodarstwa domowego, gospodarowanie budżetem domowym, zdrowie (podnoszenie kompetencji w zakresie dbania o stan zdrowia rodzin), realizacja funkcji opiekuńczo - wychowawczych, aktywność społeczna rodziny.

Usługa realizowana była w ramach projektu systemowego „Pora na aktywność”. W 2012 roku usługą objętych zostało 100 rodzin. Liczba godzin usługi realizowana w danej rodzinie ustalana jest w zależności od zdiagnozowanych potrzeb. Średnia liczba miesięcy realizacji usługi w danej rodzinie w 2012 roku wynosiła 6,2 miesięcy.

W 2012 r. usługę realizowało 16 asystentów rodziny. W celu podnoszenia kwalifikacji MOPS zapewniał asystentom rodziny udział w superwizjach grupowych oraz indywidualnych. W przypadku części rodzin wsparcie asystenta kontynuowane będzie w 2013 roku.

Wykres Ocena rezultatów osiągniętych w ramach realizacji usługi asystenta rodziny w 2012 r. w poszczególnych obszarach funkcjonowania rodzin objętych pomocą:

11.2 Placówki wsparcia dziennego

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w celu wsparcia rodziny, dziecko może zostać objęte opieką w placówce wsparcia dziennego. Powyższe formy wsparcia mogą być prowadzone w formie opiekuńczej, specjalistycznej oraz pracy podwórkowej. Oprócz zapewnienia opieki i wychowania, placówki zapewniają ponadto pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego – między innymi poprzez zabawę, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. W przypadku placówek prowadzonych w formie specjalistycznej organizowane są również zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne kompensacyjne oraz logopedyczne, a także terapia pedagogiczna, psychologiczna i socjoterapia.

Placówki wsparcia dziennego współpracują z rodzicami i opiekunami dziecka oraz placówkami oświatowymi. Pobyt w placówkach wsparcia dziennego jest nieodpłatny i dobrowolny, oprócz przypadków gdy dziecko zostanie zobowiązane do uczestnictwa w zajęciach przez sąd. Placówki funkcjonują przez cały rok, we wszystkie dni robocze. Niektóre z placówek prowadziły ponadto zajęcia w soboty czy niedziele oraz organizowały sobotnio – niedzielne wyjazdy poza Kraków.

W 2012 r. funkcjonowało 36 placówek wsparcia dziennego, w tym 35 prowadzonych przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków oraz placówka funkcjonująca w strukturze publicznej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego.

W związku ze zmianą przepisów powyższa placówka została zlikwidowana i zadanie jej prowadzenia zostało zlecone organizacji pozarządowej od 1 stycznia 2013r.

Wszystkie placówki uzyskały wymagane nowymi przepisami, pozytywne opinie Straży Pożarnej i Sanepidu, dotyczące warunków ich funkcjonowania.

Tabela: Charakterystyka placówek wsparcia dziennego

Lp.	Typ placówki	Liczba placówek	Liczba osób korzystających	Środki finansowe wydatkowane na realizację zadania	Dysponent środków
1	Placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczej przez organizacje pozarządowe	21	1 241	1 940 400 zł	UMK SO
2	Placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie specjalistycznej przez organizacje pozarządowe	14	2 790	5 998 200 zł	UMK SO
3	Publiczna placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej	1	34	171 477,65 zł	Miejska jednostka organizacyjna
SUMA		36	4 065	8 110 077, 65zł	

11.3 Poradnictwo

11.3.1 Poradnictwo prawne, psychologiczne realizowane przez MOPS

Poradnictwo prawne i psychologiczne dla mieszkańców Krakowa realizowane było przez MOPS w 9 Filiach Ośrodkach. Poradnictwo jest ogólnodostępne, świadczone bez względu na dochód oraz bez rejonizacji, obejmuje wsparcie psychologiczne oraz pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego oraz ochrony praw lokatorów, jak również w zakresie pomocy prawnej udzielanej ofiarom przemocy w rodzinie. Poradnictwo świadczone jest dla osób, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Poradnictwem objęto w sumie 4 626 osób. W sumie udzielono 15 895 porad, w tym 10 914 porad prawnych oraz 4 981 porad psychologicznych.

Najwięcej porad prawnych udzielono z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego – 3 741, prawa lokalowego, w tym w kwestiach dotyczących eksmisji, zadłużenia, utraty tytułu prawnego do lokalu – 2 883, zabezpieczenia społecznego czyli spraw związanych z bezpieczeństwem socjalnym, niezdolnością do pracy z przyczyn zdrowotnych, bezrobociem, orzekaniem o niepełnosprawności, świadczeniami rodzinnymi, dodatkami mieszkaniowymi, ubezpieczeniem społecznym, w tym renty, emerytury oraz zasiłki chorobowe, macierzyńskie, a także świadczenia rehabilitacyjne - 968 porady. Ponadto pomoc prawna udzielana była również w poprzez pomoc w sporządzeniu pism procesowych, których w 2012 r. sporządzono łącznie 2 186.

Udzielano porad psychologicznych z zakresu:
- rozwiązywania problemów rodzinnych – 1 368

- rozwiązywania problemów wychowawczych – 332
- zdrowia psychicznego i zaburzeń psychicznych - 1 570 porad, w tym 1 526 dotyczących dorosłych oraz 44 dotyczących dzieci
- funkcjonowania społecznego poza rodziną – 658
- uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych – 207
- psychoedukacji - 566.

Obok poradnictwa indywidualnego, w ramach realizacji projektu systemowego „Pora na aktywność”, prowadzone były również grupowe formy wsparcia psychologicznego dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz warsztaty kompetencji społecznych dla osób niepełnosprawnych.

Uczestnicy grupy wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi uzyskali wiedzę i umiejętności z zakresu konstruktywnych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych związanych między innymi z realizacją ról partnerskich i rodzicielskich. Ponadto udział w grupie przyczynił się do wzrostu poczucia sprawstwa i wiary we własne możliwości w zakresie samodzielnego przezwycięzania problemów.

Warsztaty kompetencji społecznych dla osób niepełnosprawnych przyczyniły się przede wszystkim do poprawy funkcjonowania osób niepełnosprawnych na gruncie społecznym poprzez wzmocnienie umiejętności komunikacyjnych oraz umiejętności efektywnego współdziałania w grupie. Poprzez udział w warsztatach uczestnicy mieli także możliwość odkrywania swoich mocnych stron i podniesienia samooceny. Przeprowadzono łącznie 5 spotkań grupowych w ramach warsztatów kompetencji społecznych dla osób niepełnosprawnych (uczestniczyło 8 osób) oraz 10 spotkań w ramach grupy wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w których uczestniczyło 5 osób.

11.3.2 Poradnictwo i terapia rodzin realizowane przez ośrodki poradnictwa i terapii prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków

Działalność ośrodków poradnictwa i terapii nastawiona jest na wsparcie rodzin, w których występują następujące dysfunkcje rodzinne i objawowe, rozwody, wykorzystywanie seksualne, żałoba, choroby psychiczne, alkoholizm, inne poważne traumy i sytuacje kryzysowe. Najczęstszą przyczyną korzystania ze wsparcia udzielanego przez ośrodki były zaburzenia osobowości i zachowania, różnorakie zaburzenia nerwicowe oraz uzależnienia. Poradnictwo rodzinne i terapia rodzin prowadzone były przez 4 ośrodki. Działania tych placówek adresowane są głównie do środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, niewydolnych społecznie i wychowawczo. Zakres świadczonych usług w ośrodkach poradnictwa i terapii rodzin obejmuje pisemną diagnozę rodziny lub osoby indywidualnej, świadczenie poradnictwa specjalistycznego (rodzinnego, psychologicznego) oraz terapii rodzinnej, indywidualnej i grupowej. Działania prowadzone przez ośrodki służą przede wszystkim wzmocnieniu samodzielności i kompetencji rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, niewydolnych wychowawczo tak, aby były w stanie adekwatnie i skutecznie pełnić swoje role wychowawcze.

W 2012 r. z pomocy ośrodków skorzystało 1 151 rodzin, ogółem wsparciem objęto 1 644 osób. W ośrodkach przeprowadzono 772 diagnozy oraz 9 326 terapii; w tym 4 662 terapie indywidualne, 4 550 terapii rodzinnych oraz 114 terapii grupowych. Udzielono 2 171 porad specjalistycznych. Zadanie było dofinansowane w wysokości 827 766 zł oraz ze środków unijnych na kwotę 654 373,63 zł.

11.3.3 Poradnictwo telefoniczne

Poradnictwo telefoniczne realizowane jest w ramach Krakowskiego Telefonu Zaufania działającego w strukturach MOPS. Dyżurni dostępni są przez 7 dni w tygodniu, w godzinach 16:00 – 21:00.

W 2012 r. dyżury pełniło 12 osób. Przeprowadzono 1 395 rozmów, których tematyka dotyczyła głównie złego stanu psychicznego, poczucia osamotnienia, trudności życia codziennego, konfliktów małżeńskich i rodzinnych, uzależnień.

12 Realizacja projektu systemowego pod nazwą „Pora na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Koncepcja projektu systemowego polega na dofinansowaniu środkami Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zadań realizowanych przez organy administracji publicznej i jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych. Ośrodki pomocy społecznej realizują projekty systemowe w Priorytecie VII Programu pn. „Promocja integracji społecznej”. Działania przewidziane w tym priorytecie służą rozwijaniu aktywnych form integracji społecznej i umożliwianiu dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz poprawie skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej.

W roku 2008 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie rozpoczął realizację projektu pn. „Pora na aktywność”. Głównym celem projektu jest wzmocnienie aktywności klientów MOPS i ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, a w konsekwencji doprowadzenie do ich usamodzielnienia. Projekt obejmuje szereg zróżnicowanych, ale powiązanych ze sobą wspólnym celem działań, jakimi są:

- realizacja kontraktów socjalnych – pisemnych umów zawartych między uczestnikami, a pracownikami socjalnymi, określających cele współpracy, zaplanowane formy pomocy oraz zobowiązanie uczestników do ich realizacji w określonym czasie
- realizacja indywidualnych programów usamodzielniania – adresowanych do młodych, usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych
- prowadzenie programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych – zespołu działań adresowanych do osób niepełnosprawnych, mających na celu wsparcie ich w dążeniu do samodzielności
- przygotowanie i realizacja programów aktywności lokalnej – programów pracy socjalnej prowadzonych w konkretnym środowisku lokalnym w celu jego aktywizacji, nakierowanych na włączenie się mieszkańców w rozwiązywanie problemów dotyczących całej społeczności, we współpracy z lokalnymi władzami i instytucjami.

W ramach realizacji wskazanych wyżej działań, stosowany i finansowany jest zestaw instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, mających doprowadzić do przywrócenia osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integracji ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie im zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód w dostępie do praw i usług społecznych. Zestaw ten określany jest zbiorczo jako instrumenty aktywnej integracji. Instrumenty aktywnej integracji podzielone są na cztery grupy:

- instrumenty aktywizacji zawodowej, m.in. uczestnictwo w zajęciach Centrum Integracji Społecznej i Klubu Integracji Społecznej; skierowanie do pracy lub na staż zawodowy w istniejącej spółdzielni socjalnej; finansowanie zajęć związanych z uczestnictwem w WTZ

(w zakresie nie finansowanym przez PFRON) oraz dodatkowych zajęć aktywizacyjnych; usługi wspierające aktywizację zawodową, w tym usługi trenera pracy, doradcy zawodowego

- instrumenty aktywizacji edukacyjnej, do których należą skierowanie i finansowanie: zajęć szkolnych, związanych z uzupełnieniem wykształcenia; zajęć w ramach kształcenia ustawicznego, mających na celu uzyskanie zawodu lub przygotowanie zawodowe; zajęć w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych umożliwiających aktywizację zawodową; usług wspierających aktywizację edukacyjną; kosztów nauki na poziomie wyższym (w przypadku usamodzielniających się wychowanków)

- instrumenty aktywizacji zdrowotnej, w ramach których beneficjenci mogą korzystać ze skierowania i sfinansowania: terapii psychologicznej, rodzinnej lub psychospołecznej dla osób i rodzin; programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie; programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego (w przypadku osób uzależnionych od alkoholu); programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej (w przypadku osób uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających) oraz sfinansowania części kosztów turnusów rehabilitacyjnych, zespołów ćwiczeń usprawniających lub zajęć rehabilitacyjnych (w przypadku osób niepełnosprawnych)

- instrumenty aktywizacji społecznej, takie jak organizowanie i finansowanie: uczestnictwa w placówkach wsparcia dziennego, świetlicach i klubach; usług wspierających osoby niepełnosprawne (tłumacz osoby głuchoniemej, przewodnik osoby niewidomej, asystent osoby niepełnosprawnej); usług wspierających animację lokalną (animador lokalny, lider klubu integracji społecznej, streetworker); usług wsparcia i aktywizacji rodzin marginalizowanych (asystent rodzinny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, konsultant rodzinny, mediator); kosztów wolontariatu; metod pracy w środowisku rodzinnym; uczestnictwa w grupach i klubach samopomocowych; treningów kompetencji i umiejętności społecznych; poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej, mediacji rodzinnej oraz udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, służące przywróceniu samodzielności życiowej; poradnictwa i wsparcia indywidualnego i grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych; pokrycie kosztów vouchera na samodzielny zakup usług społecznych; pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej (w przypadku usamodzielniających się wychowanków).

W projekcie w 2012 roku uczestniczyło 2558 osób, w tym 678 osób w 7 programach aktywności lokalnej, 1173 osób realizowało kontrakt socjalny, 654 program integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnej a 107 osób – indywidualny program usamodzielnienia. Zaplanowano do kontynuacji 476 beneficjentów ostatecznych projektu.

W wyniku podjętych działań w roku 2012: 390 osób uniezależniło się od pomocy społecznej, zatrudnienie znalazło 134 osoby, 249 osób podjęło działania zmierzające do podjęcia pracy, 137 osób podniosło swoje kompetencje zawodowe, zwiększając w ten sposób swoje szanse na rynku pracy, 81 rodzin zakończyło planowaną pracę z asystentem rodzinnym, z instrumentów aktywnej integracji skorzystało 75 usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo wychowawczych, a z pomocy pieniężnej na zagospodarowanie w formie rzeczowej skorzystało 42 wychowanków. Te osiągnięcia beneficjentów poprzedzone zostały pracą w latach poprzednich z wykorzystaniem różnorodnych form wsparcia, w tym warsztatów podnoszących kompetencje społeczne i zawodowe oraz kursów zawodowych.

Nakłady finansowe na realizację projektu wyniosły w roku 2012: 8 416 474 zł, w tym 7 746 831 zł z dotacji rozwojowej.

„Pora na aktywność” jest projektem partnerskim. W 2012 r. finansowano więc również działania realizowane przez 8 partnerów projektu, którzy prowadzili 7 warsztatów terapii zajęciowej (finansowanie w zakresie niefinansowanym przez PFRON), 4 ośrodki poradnictwa

i terapii rodzin oraz Klub Integracji Społecznej. Łącznie działania realizowane przez partnerów zostały dofinansowane w kwocie 1 107 766,78 zł.

W projekcie uczestniczyli klienci należący do następujących grup:

- niepełnosprawni – 694 osoby
- osoby z problemem bezrobocia – 680 osób
- osoby w wieku 15-24 lat zagrożeni wykluczeniem społecznym – 420 osób
- rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi – 253 osoby
- pracujący zagrożeni wykluczeniem społecznym – 156 osób
- usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych i placówek – 108 osób
- samotni rodzice – 107 osób
- nieaktywni zawodowo z problemami psychosomatycznymi – 72 osoby
- osoby nadużywające alkoholu – 37 osób
- rodziny doświadczającej przemocy – 31 osób.

Aby osiągnąć takie efekty, konieczna była długoterminowa praca z klientami MOPS, z wykorzystaniem różnorodnych form wsparcia. Program i formuła form wsparcia są tak opracowane, aby wychodziły naprzeciw oczekiwaniom beneficjentów i pomogły w osiągnięciu celu określonego w zawartym kontrakcie socjalnym.

Aby zwiększyć swoje szanse na rynku pracy, klienci mogli ukończyć kursy zawodowe, uzupełniające lub dające dodatkowe uprawnienia, a nawet przyuczające do wykonywania nowego zawodu. W 2012 r. 148 osób uczestniczyło w 25 kursach. Były to: kurs prawa jazdy kat. B, C, C+E, spawacz, brukarz, księgowość komputerowa, kasjer, grafika komputerowa, barman, handlowiec, operator zagęszczarki i ubijaków, operator koparki, operator walca drogowego, posadzkarz, decoupage, kurs języka angielskiego, podstawy kosmetyki. 130 osób kursy ukończyło i uzyskało niezbędne uprawnienia.

6 organizacji pozarządowych, będących partnerami w projekcie, prowadziło w 7 warsztatach terapii zajęciowej dla 100 osób zajęcia doskonalące podstawowe czynności zawodowe. W ramach partnerstwa z ośrodkami poradnictwa i terapii zrealizowano 3 378 spotkań terapeutycznych, 570 usług poradnictwa specjalistycznego, 457 zajęć dla uczestników projektu w tym podnoszących kompetencje o charakterze zawodowym oraz 214 treningów kompetencji społecznych.

Działania te prowadzono dla beneficjentów w ramach kontraktów socjalnych (dla 1173 beneficjentów ostatecznych, w tym 588 kontraktów socjalnych zawarto w 2012 r.), indywidualnych programów usamodzielniania (109 beneficjentów ostatecznych), programów integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych (654 beneficjentów ostatecznych).

Na 1173 osób realizujących kontrakty socjalne w ramach projektu „Pora na aktywność” 635 osoby zakończyły udział w projekcie realizując cele założone przy podpisaniu kontraktu.

Spośród osób, które zrealizowały założenia kontraktu:

- 525 osób podniosły swoje kompetencje w pełnionych rolach społecznych,
- 618 osób poprawiło funkcjonowanie społeczne,
- 71 osób podjęło działania zmierzające do zatrudnienia,
- 63 osoby uzyskały kompetencje zawodowe umożliwiające podjęcie pracy,
- 30 osób uniezależniło się od pomocy społecznej.

Istotną formą wspierania osób niepełnosprawnych, wykorzystywaną w ramach projektu jest usługa asystenta osoby niepełnosprawnej. W 2012 r. zatrudnionych było 10 asystentów osoby niepełnosprawnej, którzy świadczyli usługi dla 145 beneficjentów (48 kobiet oraz 97 mężczyzn). Zrealizowano 9 054 godzin usługi.

W ciągu miesiąca z pomocy asystenta korzystało około 65 beneficjentów. Rekrutacja i kwalifikacja beneficjentów odbywała się w sposób ciągły, a usługa planowana była zgodnie z indywidualnymi potrzebami klientów w skali godzin jak i czasokresu realizacji.

Asystenci osoby niepełnosprawnej podejmowali czynności związane z towarzyszeniem osobie niepełnosprawnej w procesie usamodzielnienia, polegające na wspomaganie i podtrzymaniu aktywności osoby niepełnosprawnej poprzez:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia
- towarzyszenie w czynnościach wspierających proces leczenia
- wspomaganie kształtowania właściwych relacji z innymi osobami, w szczególności z osobami z bezpośredniego otoczenia i ze środowiska lokalnego
- podtrzymywanie procesu nawiązywania i utrzymywania kontaktów z instytucjami i organizacjami społecznymi w celu zapewnienia optymalnych warunków do samodzielnej rehabilitacji
- doradzanie w zakresie uzyskania specjalistycznej pomocy dotyczącej przekwalifikowania zawodowego, kontaktów społecznych usług kulturalnych, rekreacji i integracji ze środowiskiem
- diagnozowanie warunków życia i wspieranie dążenia do usuwania wszelkich barier: psychologicznych, społecznych, architektonicznych, komunikacyjnych itp.

Na podstawie karty klienta oraz opinii o efektywności postępów wynika, iż wśród osób niepełnosprawnych objętych pomocą wzrasta świadomość dotycząca własnych uprawnień, możliwości poruszania się na rynku pracy oraz samodzielności w wykonywaniu czynności dnia codziennego.

Realizowany projekt jest znany w całej Polsce dzięki prowadzonym działaniom informacyjno-promocyjnym, które upowszechniają nowatorskie działania MOPS. Szerzej o tych działania w rozdz. 20.3 i 3.5.

13 Pomoc finansowa

13.1 Świadczenia podstawowe: zasiłek stały, okresowy i celowy.

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb osób i rodzin MOPS wspierał rodziny finansowo poprzez następujące świadczenia:

- zasiłek stały – świadczenie może być przyznane pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy. W 2012 r. zasiłki stałe były finansowane w 100% z budżetu państwa. W 2012 r. wypłacono zasiłki stałe dla 3 218 osób, na łączną kwotę 11 372 197,77 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 3 533,93 zł.
- zasiłek okresowy - przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie. Zasiłek w wysokości do 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem jest finansowany z budżetu państwa (część obligatoryjna). Pozostała część finansowana jest ze środków własnych gminy (część fakultatywna). W 2012 r. wypłacono zasiłki okresowe dla 6 353 gospodarstw domowych, w których funkcjonowało 13 138 osoby, na łączną kwotę 8 494 578,64 zł. Średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 1 337,10 zł.
- składki na ubezpieczenie zdrowotne - ośrodek jest zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za następujące grupy osób:

- osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
 - osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego lub realizujące kontrakt socjalny, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
 - osoby bezdomne, wychodzące z bezdomności niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
 - osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objęte indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
- W 2012 r. zadanie to było finansowane w 100% z budżetu państwa. W 2012 r. opłacono składki dla 2 966 osób, na łączną kwotę 993 093,42 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 334,83 zł.
- zasiłki celowe i celowe specjalne - mogą być przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, na czynsz i inne opłaty mieszkaniowe, zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. W 2012 r. wypłacono zasiłki celowe i celowe specjalne w łącznej kwocie 5 064 241,49 zł, dla 8 447 osób. Średnia wartość pomocy na osobę rocznie wyniosła 599,53 zł.
 - zasiłki celowe dla osób, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium, wypłacono m. in.:
 - z przeznaczeniem na zakup odzieży dla 1 301 osób na łączną kwotę 163 730 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 125,85 zł,
 - z przeznaczeniem na zakup opału dla 1 027 osób na łączną kwotę 670 430,75 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 652,81 zł,
 - z przeznaczeniem na zakup leków dla 1 713 osób, na łączną kwotę 311 695,03 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 181,96 zł,
 - z przeznaczeniem na opłaty mieszkaniowe dla 2 784 osób na łączną kwotę 919 378,11 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 330,24 zł,
 - z przeznaczeniem na opłaty czynszowe dla 751 osób na łączną kwotę 239 352,11 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 318,71 zł,
 - z przeznaczeniem na zakup żywności dla 427 osób na łączną kwotę 159 105,59 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 372,61 zł,
 - z przeznaczeniem na zakup obuwia dla 1 105 osób na łączną kwotę 112 355 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 101,68 zł.
 - zasiłki celowe specjalne, przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom, których dochód przekracza ustawowe kryterium, wypłacono m. in.:
 - z przeznaczeniem na zakup odzieży dla 941 osób na łączną kwotę 121 335 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 128,94 zł,
 - z przeznaczeniem na zakup opału dla 756 osób na łączną kwotę 395 165,43 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 522,71 zł,
 - z przeznaczeniem na zakup leków dla 1 482 osób, na łączną kwotę 274 046,18 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 184,92 zł,
 - z przeznaczeniem na opłaty mieszkaniowe dla 2 639 osób na łączną kwotę 792 489,09 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 300,30 zł,
 - z przeznaczeniem na opłaty czynszowe dla 766 osób na łączną kwotę 223 892,19 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 292,29 zł,
 - z przeznaczeniem na zakup żywności dla 253 osób na łączną kwotę 75 020,80 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 296,52 zł,
 - z przeznaczeniem na zakup obuwia dla 766 osób na łączną kwotę 77 393,00 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 101,04 zł.

Wykaz nie obejmuje świadczeń na rzecz bezdomnych. Pełny, ustawowy katalog świadczeń z pomocy społecznej, zrealizowanych w 2012r. w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej znajduje się w Załączniku nr 1 do sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Krakowie za rok 2012.

13.2 Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania

Ważnym elementem wsparcia osób i rodzin w środowisku lokalnym w 2012 r. był, z uwagi na skalę jego realizacji, rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2012 r. w ramach programu udzielono pomocy dla 20 490 osób w łącznej kwocie 14 306 973,52 zł.

Program realizowany jest w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku. Pomoc w ramach programu może być przyznana nieodpłatnie, jeżeli dochód na osobę nie przekracza kwoty 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej tj. dla osoby samotnie gospodarującej 813 zł (do 30 września 2012 r. - 715, 50 zł), a w przypadku rodzin, kwoty 684 zł (do 30 września 2012 r. - 526,50 zł).

W 2012 r. Miasto Kraków zwiększyło dostępność do świadczeń w ramach programu poprzez podniesienie górnej granicy kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania wsparcia. Dotychczas osoby i rodziny, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie przekraczał 150%, a jednocześnie nie przekraczał 200% kryterium dochodowego, tj. odpowiednio kwoty 1 084 zł (do 30 września 2012 r. - 954 zł) dla osoby samotnie gospodarującej i 912 zł (do 30 września 2012 r. - 702 zł) dla osoby w rodzinie, pomoc w formie posiłku otrzymywały za odpłatnością w wysokości 25% kosztu posiłku. Uchwałą Nr LIV/754/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 września 2012 r. w sprawie zmiany uchwały Nr CVI/1073/06 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 kwietnia 2006 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za świadczenia w postaci posiłków rozszerzono grupę osób uprawnionych do otrzymania pomocy o osoby korzystające z zbiorowego żywienia w szkołach, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 200%, a jednocześnie nie przekracza 250% kryterium dochodowego (1 355 zł dla osoby samotnie gospodarującej, 1 140 zł na osobę w rodzinie). W przypadku tych osób odpłatność wynosi 75% kosztu posiłku.

W 2012 r., na podstawie decyzji administracyjnych, pomocą w formie posiłku objęto 7 918 osób, na kwotę 5 513 576,22 zł. Pomocą w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności lub posiłku objęto 16 006 osób, na kwotę 8 404 808,93 zł.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, dyrektor szkoły lub przedszkola udziela pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o udzieleniu pomocy. Przyznanie pomocy, o której mowa powyżej, nie wymaga ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej. Środki na zakup posiłku są przekazywane przez ośrodek pomocy społecznej na podstawie sporządzonej listy uczniów lub dzieci oraz liczby spożytych posiłków w przyjętym okresie rozliczeniowym.

W 2012 r. z posiłków przyznawanych dzieciom na podstawie decyzji dyrektora szkoły skorzystało 1 129 dzieci z 218 placówek, za które opłacono posiłki na łączną kwotę 388 588,37 zł.

13.3 Pomoc udzielana osobom i rodzinom z tytułu strat poniesionych w wyniku zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych oraz klęsk żywiołowych lub ekologicznych

Pomoc związana z wystąpieniem zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej udzielana jest osobom poszkodowanym na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej. W 2012 r. zdarzenie losowe było powodem przyznania pomocy 25 rodzinom, na łączną kwotę 76 870 zł. Najczęstszą przyczyną wystąpienia z wnioskiem o udzielanie pomocy był pożar lub kradzież. Dodatkową pomoc w 2012 r. uzyskały także rodziny poszkodowane w wyniku katastrofy awionetki, która miała miejsce w 2011 r.

Osoby doświadczone w wyniku zdarzenia losowego, poza pomocą finansową, objęte zostały również szeregiem innych działań mających na celu wsparcie w przezwyciężeniu trudnej sytuacji. W szczególności było to udzielenie wsparcia specjalistycznego (pomoc psychologiczna i prawna), pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, a także kierowanie do organizacji i instytucji udzielających pomocy rzeczowej.

W związku z katastrofą kolejową, która wydarzyła się 3 marca 2012 r. pod Szczekocinami w woj. śląskim podjęto następujące działania:

- 6 zespołów, w skład których wchodził psycholog z OIK lub Działu Poradnictwa MOPS i pracownik socjalny, nawiązało kontakt z 14 rodzinami osób poszkodowanych
- udzielono wsparcia psychologicznego 7 rodzinom (łączna liczba osób w rodzinach 10)
- udzielono pomocy finansowej w łącznej kwocie 3 915 zł 2 rodzinom (łączna liczba osób w rodzinach: 7); w tym zasiłki celowe z tytułu zdarzenia losowego w łącznej kwocie 2 500 zł, zasiłek szkolny dla 1 dziecka w wys. 455 zł oraz pomoc na żywność dla 1 rodziny w łącznej kwocie 960 zł
- pracą socjalną zostało objętych 7 rodzin (łączna liczba osób w rodzinach: 16)

Na podstawie umowy zawartej pomiędzy Województwem Śląskim a Gminą Miejską Kraków, MOPS wypłacił także zasiłki celowe, zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Pierwsza umowa dotyczyła udzielenia pomocy finansowej na wsparcie dziecka osieroconego w wyniku katastrofy kolejowej, nie podlegającego obowiązkowi szkolnemu oraz zamieszkałego na terenie Gminy Miejskiej Kraków oraz osobie ciężko poszkodowanej w wyniku katastrofy. Miasto otrzymało dotację celową z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w łącznej kwocie 20 000 zł, w tym 10 000 zł dla dziecka oraz 10 000 zł dla osoby ciężko poszkodowanej. Druga umowa zawarta pomiędzy Województwem Małopolskim a Gminą Miejską Kraków dotyczyła przyznania pomocy na rzecz nieprzysposobionego dziecka ofiary katastrofy. Na podstawie wywiadu środowiskowego i decyzji administracyjnej MOPS wypłacił zasiłek celowy w wysokości 10 000 zł na wsparcie dziecka objętego obowiązkiem szkolnym zamieszkałego na terenie Gminy Miejskiej Kraków, osieroconego w wyniku katastrofy kolejowej. Zgodnie z zapisami umowy za dziecko osierocone zostało uznane również dziecko, które w wyniku katastrofy straciło osobę, która faktycznie sprawowała nad nimi opiekę i wychowywała je jak własne. Pomoc z Województwa Małopolskiego otrzymało łącznie 2 dzieci i 1 osoba dorosła poszkodowana w wyniku katastrofy w łącznej wysokości 30 000 zł.

13.4 Program na rzecz społeczności romskiej „Blżej, Razem” – edukacja przedszkolna dzieci romskich

W 2012 r. MOPS kontynuował realizację zadania - Program na rzecz społeczności romskiej „Blżej, Razem” – edukacja przedszkolna dzieci romskich”. W ramach programu pomocą objęto 27 dzieci romskich. Pokryte zostały wydatki związane z pobytem dzieci romskich w przedszkolach oraz klasach „0” szkół podstawowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, w tym opłaty za media, opłaty jednorazowe, koszty zajęć dodatkowych oraz posiłków.

Na realizację programu przeznaczono łączną kwotę w wysokości 51 655,65 zł, w tym 42 000 zł pochodziło z dotacji przyznanej przez Ministra Administracji i Cyfryzacji, natomiast 9 655,65 zł ze środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

13.5 Program Zdrowotny – dofinansowanie do zakupu leków, środków czystości i higieny osobistej, pielęgniarstwo romska

W 2012 r. MOPS współrealizował program pn. „Program zdrowotny – dofinansowanie do zakupu leków, środków czystości i higieny osobistej, pielęgniarstwo romska”. W ramach programu przyznawano zasiłki celowe oraz zasiłki celowe specjalne na częściowe lub całkowite dofinansowanie do zakupu leków, środków czystości oraz w indywidualnych przypadkach do zakupu rzeczy niezbędnych dla chorego. Udzielono wsparcia finansowego 73 osobom i ich rodzinom.

Na realizację programu przeznaczono łączną kwotę w wysokości 16 500 zł, w tym 9 000 zł pochodziło z dotacji przyznanej przez Ministra Administracji i Cyfryzacji, natomiast 7 500 zł ze środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

14 Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

Na podstawie ustawy o systemie oświaty (Rozd. 8a), w 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizował zadania polegające na przyznawaniu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych.

14.1 Stypendia szkolne

Stypendium szkolne jest udzielane w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, w szczególności kosztów nauki języków obcych, zajęć sportowych, tanecznych, recytatorskich, wycieczek szkolnych, wyjść do kin i teatrów organizowanych przez szkołę,
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności: zakupu podręczników, zeszytów, przyborów szkolnych, tornistra, plecaka, stroju na zajęcia wychowania fizycznego, atlasów, encyklopedii, słowników, instrumentów muzycznych, pokrycie abonamentu internetowego i innych uznanych przez dyrektora za niezbędne w trakcie edukacji szkolnej,
- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania, w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz słuchaczy kolegiów, w szczególności kosztów zakwaterowania, przejazdu.

Wypłatę stypendiów szkolnych realizowano w dwóch okresach: styczeń – czerwiec oraz wrzesień – grudzień. W okresie od stycznia do czerwca 2012 r. (II część roku szkolnego 2011/2012) udzielono pomocy 1505 uczniom w tym dla: 791 uczniów szkół podstawowych, 418 uczniów gimnazjum, 290 uczniów szkół ponadgimnazjalnych, 6 uczniów pozostałych szkół, np. policealnych.

W nowym roku szkolnym 2012/2013 (wnioski o stypendium są składane jednorazowo na cały rok szkolny w terminie do 15 września) rozpatrzono 2632 wnioski o przyznanie stypendium szkolnego oraz przyznano 2477 stypendiów szkolnych. Stypendia szkolne wypłacono uczniom

następujących szkół: 1 334 dla uczniów szkół podstawowych, 660 dla uczniów gimnazjów, 478 dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, 5 dla uczniów pozostałych szkół.

Na wypłatę stypendiów szkolnych w 2012 r. przeznaczono kwotę 1 997 617,97 zł, z czego 387 972,21 zł ze środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

14.2 Zasiłek szkolny

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego tj. zdarzenia nagłego, nieprzewidywalnego, niezależnego od wnioskodawcy, które wywoła przynajmniej przejściową trudną sytuację materialną rodziny ucznia. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie świadczenia. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

W 2012 r. wpłynęło do MOPS 96 wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego, natomiast przyznano i wypłacono 99 zasiłków szkolnych, (3 zasiłki szkolne wypłacono na podstawie wniosków złożonych w 2011 r.) w tym:

- 45 zasiłków dla uczniów szkół podstawowych,
- 27 zasiłków dla uczniów gimnazjów,
- 27 zasiłków dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

W 2012 r. na wypłatę zasiłków szkolnych przeznaczono kwotę 45 045 zł, z czego 24 090 ze środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

14.3 Rządowy program pomocy uczniom w 2012 r. „Wyprawka szkolna”

W ramach programu udzielano pomocy na zakup podręczników dla uczniów klas II-IV szkół podstawowych oraz klas I gimnazjum, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kryterium dochodowego ustalonego w ustawie o pomocy społecznej lub występowały przesłanki określone w art. 7 ustawy m.in. bezrobocie i niepełnosprawność oraz uczniów klas I szkoły podstawowej, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 529 zł. Pomocy udzielano również uczniom słabowidzącym, niesłyszącym oraz z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

Wnioski o przyznanie pomocy za zakup podręczników składane były przez rodziców lub opiekunów prawnych ucznia w szkole, do której uczęszczał. Szkoły, po weryfikacji wniosków, przekazywały do MOPS listy uczniów zakwalifikowanych do objęcia pomocą w ramach programu. Na podstawie list MOPS przekazał środki finansowe szkołom z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń. Wyprawkę szkolną wypłacano do wysokości przedstawionych faktur, rachunków, paragonów oraz oświadczeń o zakupie podręczników. Maksymalna kwota wyprawki szkolnej wahała się, w zależności od rodzaju szkoły do której uczęszczał uczeń, od 180 zł do 352 zł.

Pomoc w ramach programu przyznano łącznie dla 3109 uczniów uczęszczających do 181 szkół, w łącznej wysokości 687 328,43 zł (z tego dla 663 uczniów słabowidzących, niesłyszących oraz upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim w kwocie 151 928,99 zł).

Tabela: Liczba uczniów, którzy otrzymali pomoc w ramach programu rządowego „Wprawka szkolna” i wysokość wypłaconej pomocy w roku 2012

klasa	Dofinansowanie z tytułu kryterium dochodowego oraz występowania przesłanek z art. 7 ustawy o pomocy społecznej		klasa	Dofinansowanie z tytułu niepełnosprawności		Łącznie	
	Liczba uczniów	Koszt zakupu podręczników		Liczba uczniów	Koszt zakupu podręczników	Liczba uczniów	Koszt zakupu podręczników
1	2	3	4	5	6		
I SP	366	65 831,15 zł	I-III SP	139	23 569,60 zł	x	x
II SP	554	99 180,00 zł	IV-VI SP	92	15 357,75 zł	x	x
III SP	518	92 763,20 zł	Gimnazjum	150	44 750,47 zł	x	x
IV SP	511	106 301,80 zł	Szkoły ponadgimnazjalne	282	68 251,17 zł		
I Ponadgimnazjalne	497	171 323,29 zł				x	x
RAZEM	2 446	535 399,44 zł	x	663	151 928,99 zł	3 109	687 328,43 zł

A decorative graphic consisting of a thin gold oval. A thick black bracket is on the left side, and a thick gold bracket is on the right side. A horizontal bar with a gold-to-white gradient is positioned across the middle of the oval, containing the title text.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2012**

**Rozdział:
Pomoc specjalistyczna**

15 Piecza zastępcza

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, piecza zastępcza dzieli się na pieczę rodzinną i instytucjonalną.

Rodzinna piecza zastępcza to system pieczy zastępczej, w skład którego wchodzi zawodowe, spokrewnione i niezawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka

- **rodzina zastępcza spokrewniona** – rodzina zastępcza, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący/będąca krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka
- **rodzina zastępcza niezawodowa** – rodzina zastępcza, którą tworzą małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, niebędący krewnymi wstępnymi lub rodzeństwem dziecka
- **zawodowa rodzina zastępcza, pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego** – rodzina zastępcza, w której umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej
- **zawodowa specjalistyczna** – rodzina zastępcza, w której umieszcza się w szczególności dzieci niepełnosprawne i dzieci, skierowane na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich lub małoletnie matki z dziećmi
- **rodzinny dom dziecka** – tworzony jest przez małżonków lub osobę nie pozostającą w związku małżeńskim, sprawujące opiekę nad łącznie nie więcej niż 8 dziećmi oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.

Instytucjonalna piecza zastępcza to system pieczy zastępczej sprawowany w formie całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza:

- **typu rodzinnego** – zapewnia opiekę dzieciom w różnym wieku, w tym dorastającym i usamodzielniającym się, umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu
- **typu interwencyjnego** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem powyżej 10 roku życia w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia opieki. Pobyt w placówce nie może trwać dłużej niż 3 miesiące, w szczególnych przypadkach może zostać przedłużony do zakończenia trwającego postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienie lub umieszczenie w pieczy zastępczej. W sytuacjach szczególnych do placówek kierowane mogą być dzieci młodsze
- **typu socjalizacyjnego** – zapewnia całodobową opiekę i wychowanie nad dziećmi powyżej 10 roku życia, których powrót do domu nie jest możliwy. W sytuacjach szczególnych do placówek kierowane mogą być dzieci młodsze
- **typu specjalistycznego – terapeutycznego** – zapewnia opiekę nad dziećmi powyżej 10 roku życia o indywidualnych potrzebach w tym: legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającymi stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii oraz wymagającymi wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. W sytuacjach szczególnych, do placówek kierowane mogą być dzieci młodsze.

15.1 Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej

Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to zarówno kontynuacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, jak i wdrożenie nowych rozwiązań ustawowych. Do tych nowych należy m. in. obowiązek powołania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którym w Krakowie wyznaczony został Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2012 roku 20 pracowników MOPS realizowało zadania organizatora pieczy zastępczej, polegające na wspieraniu rodzin zastępczych. 14 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, zatrudnionych w Dziale Rodzin Zastępczych, wspierało rodziny zastępcze w różnych obszarach – od edukacji dzieci, poprzez zdrowie opiekunów i dzieci, sytuację opiekuńczo-wychowawczą, sprawy mieszkaniowe i bytowe, uzyskanie przysługujących świadczeń. 2 pracowników socjalnych, zatrudnionych w Dziale Pomocy Dzieciom i pracujących z zawodowymi rodzinami zastępczymi i 4 specjalistów – psychologów.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizowane w 2012 r.:

- Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Informacje dotyczące poszukiwania kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej, materiały prasowe i filmowe prezentujące sylwetki osób sprawujących pieczę były prezentowane za pośrednictwem: strony internetowej MOPS, lokalnych mediów: prasy, radia, telewizji. Z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej skontaktowało się osobiście lub telefonicznie 42 zainteresowanych sprawowaniem rodzinnej pieczy zastępczej.

- Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych.

MOPS opracował program szkolenia dla kandydatów do sprawowania tej formy pieczy zastępczej pn. „Jestem w domu”, który został na mocy decyzji wydanej dnia 13 sierpnia 2012r. zatwierdzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. W okresie od 25.09.2012r. do 4.12.2012r. pracownicy MOPS przeprowadzili w oparciu o ten program 50-cio godzinne szkolenie dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze.

Przeprowadzono łącznie 90 postępowań kwalifikacyjnych dotyczących kandydatów do sprawowania funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej i niezawodowej rodziny zastępczej oraz przeprowadzono procedury kwalifikacyjne dla 32 kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze.

W toku postępowań odbyło się 114 wizyt w miejscu zamieszkania kandydatów, 36 spotkań z innymi osobami, mającymi istotny wpływ na ocenę predyspozycji kandydatów do sprawowania pieczy i prognozę funkcjonowania rodziny zastępczej, w 73 przypadkach zasięgnięto opinii o kandydatach w instytucjach istotnych z punktu widzenia procesu kwalifikacji (szkoła, przedszkole, filia MOPS, dzielnicowy, i.in.), sporządzono 90 opinii psychologicznych o predyspozycjach i motywacji kandydatów do sprawowania pieczy.

- Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Przeprowadzono 3 cykle szkoleń dla nowo ustanowionych rodzin zastępczych spokrewnionych, w których udział wzięły 42 osoby. Szkolenie prowadzone jest w formie wykładów, warsztatów, pracy w małych grupach, pracy indywidualnej i obejmuje następującą tematykę: Zadania i funkcje rodziny zastępczej. Zagadnienia prawne dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej. Budowanie poczucia własnej wartości u dziecka i wzmacnianie jego samooceny. Problematyka więzi, ich budowanie i znaczenie w życiu dziecka. Wspomaganie rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania.

Zawodowe rodziny zastępcze miały również możliwość uczestniczenia w szkoleniach z zakresu: Graficzna aktywność dziecka, O czym mówią nam rysunki dzieci, Rozwój mowy u dzieci oraz integracja sensoryczna i szkoleniu dotyczącym zagadnień przemocy.

Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe uczestniczyły w 1 cyklu warsztatów „Szkoly dla rodziców”(szkolenie o charakterze cyklicznym, długoterminowym, prowadzone przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz psychologa, posiadających uprawnienia do prowadzenia tego szkolenia).

Rodziny zastępcze uczestniczyły w cyklu szkoleń wzmacniających kompetencje wychowawcze: „Czytanie jako forma kontaktu z dzieckiem”, „Rozwój psychoseksualny człowieka. Jak rozmawiać z dziećmi na tematy trudne?”, „Charakterystyka okresu adolescencji”, „Techniki dyscyplinowania” oraz jednorazowym szkoleniu wdrażającym ustawę o wspieraniu rodziny (w aspekcie zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej).

- Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Rodziny zastępcze miały możliwość uczestniczenia w 3 grupach wsparcia: dla niezawodowych rodzin zastępczych, dla spokrewnionych rodzin zastępczych wychowujących dzieci w wieku do 11 lat oraz dla spokrewnionych rodzin zastępczych wychowujących dzieci nastoletnie. Spotkania grup odbywały się raz w miesiącu. Z tego rodzaju wsparcia skorzystało 20 rodzin niezawodowych oraz 36 spokrewnionych. Aby umożliwić wszystkim chętnym udział w zajęciach, podczas ich trwania organizowane były zajęcia dla dzieci.

Dla zawodowych rodzin zastępczych zorganizowano 9 grup wsparcia mających na celu wymianę informacji i doświadczeń odnośnie opieki i wychowania dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

W celu umożliwienia zawodowym rodzinom zastępczym skorzystania z wypoczynku, na czas niesprawowania opieki została zapewniona piecza nad dziećmi przez 4 rodziny pomocowe.

- Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł porozumienie o współpracy z Fundacją Ruperta Mayera Dzieło Pomocy Dzieciom w sprawie realizacji pomocy wolontaryjnej na rzecz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Z pomocy wolontariuszy skorzystało 30 dzieci. Ponadto 7 dzieci objętych jest pomocą na podstawie indywidualnych umów o wolontariacie zawieranych przez wolontariuszy z MOPS.

- Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi.

W celu wypracowania zasad współpracy pomiędzy sądem rodzinnym a MOPS w zakresie realizowania zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zorganizowane zostało spotkanie z sędzią Sądu Okręgowego w Krakowie Wydział X Wizytacyjny.

Pracownicy organizatora uczestniczyli w 105 rozprawach sądowych dotyczących regulacji sytuacji dzieci, ponadto zwołali 367 zespołów konsultacyjnych złożonych z pracowników MOPS oraz innych instytucji zaangażowanych w pomoc dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej.

- Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze korzystały z poradnictwa specjalistycznego psychologów zatrudnionych w Dziale Rodzin Zastępczych MOPS. Indywidualnym poradnictwem psychologicznym objętych było 154 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych z 99 dziećmi umieszczonymi w tych rodzinach oraz 7 dzieci własnych rodziców zastępczych. Łącznie odbyło się 759 indywidualnych porad psychologicznych. Z pomocy ośrodków poradnictwa i terapii skorzystały 62 osoby z rodzin zastępczych.

Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Z porad prawnych w Dziale Poradnictwa MOPS skorzystało 41 rodzin zastępczych.

- Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2012 r. MOPS przesłał do sądu rodzinnego 845 opinii o sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych. Przeprowadzono 745 wywiadów z rodzicami zastępczymi, przeprowadzili 1 305 konsultacji ze specjalistami (pedagodzy i wychowawcy szkolni, psychologowie, lekarze, pracownicy socjalni, kuratorzy) w sprawie sytuacji dziecka.

Opracowane zostały plany pomocy dla 499 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

W odniesieniu do zawodowych rodzin zastępczych zorganizowano 408 kontaktów dzieci z rodzinami biologicznymi.

- Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

62 osoby z rodzin zastępczych niezawodowych wzięły udział w wyjazdowych warsztatach-treningu wzmocniania kompetencji wychowawczych, sfinansowanych w ramach projektu systemowego „Pora na aktywność”. Szkolenia były prowadzone przez koordynatorów i psychologów zatrudnionych w MOPS.

- Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2012 r. dokonano 150 zgłoszeń dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz 39 zgłoszeń dotyczących dzieci przebywających w zawodowych rodzinach zastępczych.

- Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współuczestniczyli w tworzeniu i realizacji 60 indywidualnych programów usamodzielnienia osób opuszczających rodziny zastępcze, dokonali modyfikacji 50 programów, odbyli 110 wizyt w miejscu zamieszkania osób usamodzielnianych.

15.1.1 Świadczenia dla spokrewnionych i niezawodowych rodzin zastępczych

W 2012 r. objęto pomocą pieniężną 360 spokrewnionych rodzin zastępczych i 130 niezawodowych rodzin, ustanowionych dla 610 dzieci zamieszkujących na terenie Krakowa.

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wydane przed 1 stycznia 2012 r. na podstawie dotychczasowych przepisów decyzje straciły moc, co spowodowało konieczność przeprowadzenia 542 postępowań administracyjnych w sprawie przyznania świadczeń dla rodzin zastępczych, przysługujących na mocy nowej ustawy.

W 2012 roku udzielono rodzinom zastępczym następującą pomoc finansową:

- na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w wysokości 4 615 493,33 zł,
- na częściowe pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny zastępczej w łącznej wysokości 4 960,00 zł,
- z tytułu zdarzenia losowego lub innego zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki w wysokości 19 061,52 zł.

Wejście w życie ustawy o wspieraniu rodziny spowodowało wzrost wydatków na świadczenia dla niezawodowych i spokrewnionych rodzin zastępczych. W roku 2012r. dodatkowy koszt wyniósł łącznie 314 247 zł. Wzrost kosztów wynika przede wszystkim ze zmiany statusu 60 rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem (nie będących wstępniymi lub rodzeństwem), na niezawodowe rodziny zastępcze oraz zwiększeniu wysokości świadczeń dla tychże rodzin.

Wysłano 351 pism informujących rodziców biologicznych o zobowiązaniu do opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Przyjęto 159 wniosków od osób zobowiązanych do opłaty, na podstawie których wydane zostały decyzje administracyjne. Sposób naliczania opłaty został określony w uchwale nr LII/691/12 Rady Miasta Krakowa z 11 lipca 2012 r.

15.1.2 Świadczenia dla zawodowych rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego

W roku 2012 opiekę nad dzieckiem sprawowało łącznie 25 pogotowi rodzinnych, w których było 46 miejsc dla dzieci. W roku 2012 pogotowia rodzinne opiekowały się 98 dziećmi. Wysokość środków, przeznaczonych w 2012 roku na pomoc dzieciom umieszczonym w pogotowia rodzinnych wyniosła 502 650,03 zł. Ponadto, rodzina zastępcza może otrzymać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego. W roku 2012 przyznanych zostało 71 takich świadczeń na kwotę 162 067,92 zł. Przyznano też 20 świadczeń na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu na kwotę 41 497,50 zł oraz na kwotę 32 371,64 zł 20 świadczeń jednorazowych, związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki.

Zgodnie z ustawą, w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą, piecza zastępcza nad dzieckiem może zostać powierzona rodzinie pomocowej. W roku 2012 wypłacono 6 świadczeń z tego tytułu w wysokości 1 766,81 zł.

Wydatki na wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego wyniosły 1 024 140,54 zł.

15.1.3 Świadczenia dla zawodowych specjalistycznych rodzin zastępczych

W 2012 r. funkcjonowało w Krakowie 9 zawodowych specjalistycznych rodzin zastępczych. Rodziny te zapewniały opiekę 9 dzieciom. Wysokość środków wydatkowanych w 2012 r. na pomoc dzieciom umieszczonym w rodzinach specjalistycznych wyniosła 128 181,28 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzina zastępcza może otrzymać również środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego. W roku 2012 przyznane zostały 34 takie świadczenia na kwotę 42 978,46 zł. Przyznano też 8 świadczeń na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu na kwotę 15 979 zł oraz 8 świadczeń jednorazowych na kwotę 12 521 zł, związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki.

Wydatki na wynagrodzenia zawodowych specjalistycznych rodzin zastępczych wyniosły 275 808,83 zł.

15.1.4 Świadczenia dla rodzinnych domów dziecka

W roku 2012 podpisano 3 umowy na prowadzenie rodzinnych domów dziecka dla 19 dzieci. Powyższe formy opieki powstały z przekształcenia placówek opiekuńczo–wychowawczych typu rodzinnego, których dyrektorzy złożyli w tej sprawie wnioski, zgodnie z art. 229 ust. 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z opieki i wychowania w rodzinnych domach dziecka skorzystało 24 dzieci. Wysokość środków, przeznaczonych w 2012 roku na pomoc dzieciom umieszczonym w rodzinnych domach dziecka wyniosła 126 706,37 zł. Wydatki związane z utrzymaniem lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego wyniosły 22 838,48 zł. Natomiast wysokość środków finansowych na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka wyniosła 23 701,68 zł. Poniesione w roku 2012 koszty związane z przeprowadzeniem niezbędnego remontu wyniosły 1 000 zł.

Wydatki na wynagrodzenia osób prowadzących rodzinny dom dziecka wyniosły 74 720,42 zł. Natomiast wysokość wydatków na wynagrodzenia osób zatrudnionych do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi wyniosła 29 328,53 zł.

Wysłano 73 pisma informujące rodziców biologicznych o zobowiązaniu do opłaty za pobyt dzieci w zawodowej rodzinnej pieczy zastępczej. Na podstawie wniosków od osób zobowiązanych do opłaty, wydano 17 decyzji administracyjnych dotyczących ustalenia zobowiązania za pobyt dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Sposób naliczania opłaty został określony w uchwale nr LII/691/12 Rady Miasta Krakowa z 11 lipca 2012 r.

15.1.5 Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Według stanu na 31.12.2012 r. w Krakowie funkcjonowało łącznie 30 całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych, zapewniających 512 miejsc. 20 placówek prowadzonych było na zlecenie GMK przez organizacje pozarządowe, a 10 placówek funkcjonowało jako jednostki publiczne. W placówkach opiekuńczo–wychowawczych przebywało łącznie 711 dzieci.

Zadaniem placówek opiekuńczo–wychowawczych jest w przypadku:

- placówek typu interwencyjnego - zapewnianie opieki na czas trwania sytuacji kryzysowej oraz do chwili wydania przez sąd postanowienia o umieszczeniu dziecka w placówce, rodzinie zastępczej, adopcyjnej lub powrocie do rodziny biologicznej. W 2012 r. z placówek typu interwencyjnego skorzystało łącznie 177 dzieci.
- placówek typu socjalizacyjnego – zapewnianie opieki i wychowania dzieciom i młodzieży, których powrót do domu nie jest możliwy, w tym umożliwianie dorastającym wychowankom zdobycia umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu. W 2012 r. w tych placówkach przebywało 448 dzieci.
- placówek typu rodzinnego – zapewnianie opieki i wychowania dzieciom w różnym wieku w warunkach zbliżonych do środowiska rodzinnego. W 2012 r. w placówkach typu rodzinnego przebywało 86 dzieci.

Do głównych przyczyn umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo–wychowawczych należą: zagrożenie demoralizacją, w tym nie realizowanie obowiązku szkolnego, następnie niewydolność wychowawcza oraz brak opieki ze strony rodziny, alkoholizm, zaburzenia zachowania i emocji.

W 2012 r. MOPS wydał 320 skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych dla 293 dzieci, w tym 27 skierowań przedłużających pobyt w placówce interwencyjnej w przypadku dzieci, których sytuacja nie została uregulowana. Podstawą wydanych 246 skierowań były postanowienia sądu. Spośród dzieci skierowanych do placówek 98% pochodzi z Krakowa.

W 2012 r. pracownicy MOPS uczestniczyli w 1 579 posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, podczas których specjaliści współpracujący z rodziną i dzieckiem (pedagog, psycholog, pracownik socjalny, kurator) dokonywali oceny efektów podejmowanych działań oraz opracowywali kierunki pracy.

W 2012 r. 44 wychowanków placówek powróciło do domu przed osiągnięciem pełnoletniości, natomiast 53 zostało usamodzielnionych po osiągnięciu pełnoletniości.

Wydatki na funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2012 r. wyniosły łącznie 23 892 660,26 zł, z czego 14 221 860,01 zł to wydatki jednostek Gminy Miejskiej Kraków, w tym wydatki na inwestycje 178 155,28 zł, a 9 670 800,25 to wydatki jednostek niepublicznych.

Wysłano 428 pism informujących rodziców biologicznych o zobowiązaniu do opłaty za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na podstawie wniosków od osób zobowiązanych do opłaty, wydano 202 decyzje administracyjne dotyczące ustalenia zobowiązania za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Sposób naliczania opłaty został określony w uchwale nr LII/691/12 Rady Miasta Krakowa z 11 lipca 2012 r.

15.2 Usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych i placówek oraz kontynuowanie nauki

W 2012 r. udzielono pomocy związanej z usamodzielnieniem 440 wychowanków rodzin zastępczych i placówek. Od 1 stycznia 2012 r., w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wychowankowie rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, placówek opiekuńczo wychowawczych usamodzielniają się w oparciu o przepisy ustawy o pieczy zastępczej, natomiast osoby pełnoletnie opuszczające domy pomocy społecznej, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, niektóre ośrodki wychowawcze są nadal obejmowane pomocą w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.

Tabela: Usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych i placówek

Lp.	Miejsce pobytu wychowanka przed usamodzielnieniem	Liczba wychowanków objętych pomocą w 2012 r.
Usamodzielnienie na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny		
1.	Rodziny zastępcze	252
2.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	135
Usamodzielnienie na podstawie ustawy o pomocy społecznej		
1.	Młodzieżowe ośrodki wychowawcze	36
2.	Specjalny ośrodek Szkolno-wychowawczy	1
3.	Schronisko dla nieletnich i zakład poprawczy	1
4.	Zakłady poprawcze	15
SUMA		440

Wychowankowie zostali objęci pomocą, mającą na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez następujące działania:

- przygotowanie z pracownikami socjalnymi 404 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia
- pełnienie przez pracowników MOPS funkcji opiekuna usamodzielnienia dla 38 wychowanków. Rolą opiekuna jest towarzyszenie osobie usamodzielnianej w kontaktach z instytucjami, współpraca ze szkołą i rodziną, pomoc w zdobywaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, ocena realizacji programu usamodzielnienia oraz jego bieżące modyfikowanie
- wspieranie wychowanków w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, wykształcenia i zawodu zgodnego z możliwościami i aspiracjami wychowanka, podjęcie zatrudnienia, poprawę kontaktów z rodziną i środowiskiem
- podjęcie współpracy z 17 młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, 10 zakładami poprawczymi oraz 1 schroniskiem dla nieletnich w zakresie przygotowania procesu usamodzielnienia wychowanków tych placówek
- uczestnictwo 75 usamodzielniających się wychowanków w projekcie pn. „Pora na aktywność”, współfinansowanym przez Unię Europejską.

W ramach projektu beneficjenci korzystali z Instrumentów Aktywnej Integracji w postaci:

- pomocy rzeczowej na zagospodarowanie - 42 osób
- kursów - 24 osoby
- warsztatów autoprezentacji - 36 osoby
- porad prawnych lub psychologicznych - 41 osób
- asystenta rodzinnego - 1 osoba
- doradcy zawodowego – 15 osób.

Ponadto wychowankowie zostali objęci pomocą finansową, przyznaną po przeprowadzeniu 965 postępowań administracyjnych. W 2012r. całkowity koszt pomocy na rzecz usamodzielniających się wychowanków wyniósł 2 248 924,71, w tym:

- na kontynuowanie nauki 1 498 780,02 zł
- na usamodzielnienie 477 313 zł
- na zagospodarowanie w formie rzeczowej 272 831,69.

15.3 Mieszkania chronione dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych

Na dzień 31.12.2012r. w Krakowie funkcjonowały 2 mieszkania chronione, zapewniające łącznie 10 miejsc dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. Ze świadczenia w postaci pobytu w mieszkaniu chronionym w roku 2012 skorzystało 17 wychowanków placówek. Koszt funkcjonowania mieszkań wyniósł 72 016,74 zł, w tym 22 816,74 zł to koszty jednostki budżetowej.

15.4 Wydatki z tytułu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów

W związku z art. 191 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powiaty miały obowiązek ponoszenia wydatków z tytułu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. W 2012 r. podpisano 162 porozumienia regulujące kwestie ponoszenia wydatków. Na podstawie powyższych porozumień powiaty uregulowały należności wobec Gminy Miejskiej Kraków z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej w wysokości 1 155 130,49 zł.

Wydano 125 not księgowych obciążających powiaty kosztami za pobyt dzieci w formach opieki zastępczej, z czego 40 to noty obciążające powiaty kosztami za krótkotrwały pobyt dzieci w interwencyjnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

Natomiast zobowiązania Gminy Miejskiej Kraków wobec innych powiatów w roku 2012 wyniosły 918 183,36 zł

16 Interwencja Kryzysowa

Zadanie interwencji kryzysowej realizowane jest w Krakowie przez Ośrodek dla Osób Dotkniętych Przemocą oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Ośrodek dla osób dotkniętych przemocą (zob. rozdział 6).

Wydatki jednostki publicznej, Ośrodka Interwencji Kryzysowej wyniosły 1 446 942,71 zł. Całkowite koszty realizacji interwencji kryzysowej w 2012 r. wyniosły 1 872 042,71 zł.

17 Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych

Podstawowym założeniem systemu wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych w Krakowie jest umożliwienie jak najdłuższego i najpełniejszego funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim, w miejscu zamieszkania. W takim ujęciu instytucjonalne, szczególnie całodobowe formy opieki, są ostatnią formą pomocy, która powinna być stosowana tylko w przypadku niemożności rozwiązywania problemów innymi sposobami. Jednocześnie działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zmierzają do tego, aby system wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych był na tyle zróżnicowany, by zapewniał ofertę dostosowaną do stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i bytowej każdej osoby wymagającej wsparcia.

17.1 Dzielne ośrodki wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych, mieszkania chronione

17.1.1 Dzielne ośrodki wsparcia

Dzielne ośrodki wsparcia tworzone są i prowadzone z myślą o osobach w podeszłym wieku. Celem działania ośrodków jest podtrzymywanie sprawności psychofizycznej osób starszych dla umożliwienia im jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim, w miejscu zamieszkania. Dzięki pomocy w tej formie, osoby starsze mogą zaspokoić potrzebę kontaktu i integracji społecznej bez zrywania więzi z rodziną i środowiskiem lokalnym. W ośrodkach uczestnicy otrzymują wsparcie specjalistów, w szczególności w formie rehabilitacji społecznej i usprawniającej. Placówki te świadczą osobom starszym określone usługi, pomoc, porady i zapewniają rozrywkę. Wszystkie zajęcia odbywają się pod opieką doświadczonych specjalistów - pracowników socjalnych, terapeutów zajęciowych, fizykoterapeutów. W 2012 r. w Krakowie funkcjonował Miejski Dzielny Dom Pomocy Społecznej będący jednostką budżetową oraz 3 ośrodki wsparcia dla osób starszych prowadzone na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez organizacje pozarządowe. Miejski Dzielny Dom Pomocy Społecznej funkcjonuje w 12 lokalizacjach.

W 2012 r. z pomocy w formie pobytu w dzielnym ośrodku wsparcia dla osób starszych skorzystało 1 235 osób.

Wydatki na bieżącą działalność dziennych ośrodków wsparcia dla osób starszych w 2012 r. wyniosły 5 084 991,61 zł, w tym 4 615 671,61 zł to wydatki Miejskiego Dziennego Domu Pomocy Społecznej, a 569 320 zł wydatkowano na działalność niepublicznej placówki.

17.1.2 Środowiskowe domy samopomocy

W 2012 r. w Gminie Miejskiej Kraków funkcjonowało 13 środowiskowych domów samopomocy, w tym 1 środowiskowy dom samopomocy, będący miejską jednostką organizacyjną, zapewniający 57 miejsc oraz 12 środowiskowych domów samopomocy z 3 filiami, dysponujących łącznie 339 miejscami, których prowadzenie zlecono organizacjom pozarządowym. Środowiskowe domy samopomocy udzielają wsparcia osobom chorującym psychicznie, niepełnosprawnym intelektualnie, osobom z autyzmem oraz z chorobą Alzheimera.

W 2012 r. z usług świadczonych w środowiskowych domach samopomocy skorzystało 461 osób, w tym 59 nowoskierowanych osób. Wydano 643 decyzje administracyjne dotyczące osób korzystających z w/w ośrodków wsparcia.

Na działalność środowiskowych domów samopomocy prowadzonych przez podmioty niepubliczne z budżetu wojewody przeznaczono w roku 2012 kwotę 3 885 371,90 zł oraz 648 427,11 zł na działalność środowiskowego domu samopomocy będącego jednostką budżetową.

17.1.3 Rodzinne domy pomocy

Szczególnym typem placówki zapewniającej seniorom całodobową pomoc i opiekę są rodzinne domy pomocy. W placówkach przebywają osoby w podeszłym wieku, które wymagają zapewnienia całodobowej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Na terenie Miasta Krakowa funkcjonują 2 rodzinne domy pomocy prowadzone na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków: Rodzinny Dom Pomocy ul. Dziewiarzy 11, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Św. Feliksa z Kantalicjo oraz Rodzinny Dom Pomocy, ul. Źródłana 15, prowadzony przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej. Z całodobowych usług opiekuńczych w rodzinnych domach pomocy w roku 2012 r. skorzystało 13 osób. Na prowadzenie rodzinnych domów pomocy przeznaczono w 2012 r. 303 360 zł.

17.1.4 Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Mieszkania chronione są uzupełnieniem form wsparcia skierowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi, zapobiegają także utrwalaniu zależności podopiecznych od instytucji pomocowych. Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi mają na celu udzielanie osobom w nich zamieszkującym wsparcia w zakresie poprawy kontaktów społecznych, przywrócenie możliwości pełnienia satysfakcjonujących ról społecznych, zapewnienie bezpiecznego, całodobowego zakwaterowania. Wsparcie w wykonywaniu codziennych obowiązków połączone z treningiem umiejętności społecznych może pozwolić osobom przebywającym w mieszkaniu chronionym na częściowe lub całkowite usamodzielnienie się.

W 2012 r. funkcjonowało 6 mieszkań chronionych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym 5, których prowadzenie Gmina Miejska Kraków zlecała organizacjom pozarządowym posiadającym status organizacji pożytku publicznego. Ponadto w strukturze domu pomocy społecznej przy ul. Babińskiego funkcjonuje mieszkanie chronione dla osób

niepełnosprawnych intelektualnie. Część osób korzystających z mieszkania chronionego zamieszkiwała wcześniej w domu pomocy społecznej.

Mieszkania chronione w roku 2012 dysponowały łącznie 29 miejscami. Z pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystało 35 osób. Wydano 49 decyzji administracyjnych dotyczących osób korzystających z mieszkań chronionych.

Koszt realizacji zadania w 2012 r. wyniósł 119 994,30 zł, w tym 28 179,30 zł to wydatki jednostki budżetowej.

17.2 Domy pomocy społecznej

W przypadku braku możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, osoby wymagające stałej, całodobowej opieki kierowane są do domów pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę oraz zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu. Przeznaczone są dla osób wymagających opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności. Forma i zakres pomocy wynika z indywidualnych potrzeb mieszkańców, z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego dla kogo są przeznaczone, dzielą się na domy dla osób w podeszłym wieku, osób przewlekle somatycznie chorych, osób przewlekle psychicznie chorych, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie i osób niepełnosprawnych fizycznie.

W 2012 r. na Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kierował osoby wymagające całodobowej opieki do 17, funkcjonujących na terenie Gminy Miejskiej Kraków domów pomocy społecznej.

W 2012 r. z usług świadczonych w domach pomocy społecznej skorzystały 2 153 osoby.

Tabela: Domy pomocy społecznej (wg typów) funkcjonujące w 2012 r. na terenie Gminy Miejskiej Kraków

Typ placówki	rok 2012 (stan na 31 grudnia)			
	Liczba miejsc w DPS – miejskich jednostkach organizacyjnych		Liczba miejsc w DPS – prowadzonych przez organizacje pozarządowe	
Dla osób w podeszłym wieku	2	166	1	67
Dla osób przewlekle somatycznie chorych	5	742	1	50
Dla osób przewlekle psychicznie chorych	3	576	-	-
Dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2	127	-	-
Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	-	-	1	25
Dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1	169	-	-
Ogółem:	13	1780	3	142

W związku z uruchomieniem w roku 2012 Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Rozrywka 1, przeznaczonego dla 60 osób przewlekle psychicznie chorych, w tym z problemem alkoholowym, wydano 72 decyzje o umieszczeniu we wskazanej placówce.

W 2012 r. złożonych zostało 516 wniosków o umieszczenie w domach pomocy społecznej i w rodzinnych domach pomocy. W roku 2012 w domach pomocy społecznej umieszczono w sumie 267 nowych osób, z czego 249 w domach zlokalizowanych na terenie Gminy

Miejskiej Kraków, a 18 osób w domach znajdujących się na terenie innych powiatów. W 2012 r. poniesiona została odpłatność za 169 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej poza Gminą Miejską Kraków, a wydatki związane z pobytem tych osób wyniosły 3 017 993,92 zł.

W 2012 r., w porównaniu do roku 2011, uległa zmniejszeniu liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej (z 566 na dzień 31.12.2011 r., do 426 na 31.12.2012 r.). Okres oczekiwania na miejsce jest zróżnicowany i zależy przede wszystkim od typu domu, ale także od płci i preferencji osób oczekujących dotyczących skierowania do konkretnego domu pomocy społecznej.

W 2012 roku wszystkie domy pomocy społecznej zakończyły realizację programów naprawczych i osiągnęły wymagane standardy usług.

W 2012 roku dokonano przekształceń dwóch domów pomocy społecznej. Elementem przekształcenia była formalna likwidacja dwóch jednostek budżetowych: DPS os. Hutnicze 5 oraz DPS os. Sportowe 9. Zadanie dotychczas realizowane przez jednostkę budżetową DPS os. Hutnicze 5, polegające na prowadzeniu domu pomocy społecznej dla 40 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie zlecono z dniem 1 stycznia 2013 r. organizacji pozarządowej.

Natomiast zadanie realizowane dotychczas przez jednostkę budżetową DPS os. Sportowe 9 wraz z mieniem, należnościami i zobowiązaniami służącymi do jego realizacji przejął od dnia 1 stycznia 2013 r. Dom Pomocy Społecznej os. Szkolne 28.

Dokonane zmiany nie miały wpływu na mieszkańców zlikwidowanych jednostek budżetowych, którzy pozostali objęci całodobową pomocą w miejscach dotychczasowego pobytu, pozwolą natomiast na obniżenie kosztów funkcjonowania domów pomocy społecznej.

Wydatki na bieżącą działalność domów pomocy społecznej w roku 2012 wyniosły 79 808 588,93 zł, w tym 75 347 968,93 zł, to wydatki miejskich jednostek organizacyjnych, a 4 460 620 zł to wydatki na placówki niepubliczne.

Na prace inwestycyjne związane z osiągnięciem standardów w domach pomocy społecznej poniesiono w 2012 r. wydatki w wysokości 4 695 497,28 zł.

17.3 Kierowanie do sądów wniosków dotyczących wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody

W przypadku, gdy osoba wymagająca skierowania do domu pomocy społecznej, ze względu na swój stan zdrowia, nie jest zdolna do świadomego wyrażenia na to zgody lub w przypadku, gdy na skutek choroby psychicznej nie wyraża zgody na skierowanie do placówki, a brak opieki zagraża jej życiu – MOPS na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2011 Nr 231 poz. 1375) występuje do sądu opiekuńczego z wnioskiem o skierowanie do domu pomocy społecznej bez zgody strony. W 2012 r. wniesiono 75 takich wniosków. Spośród wniesionych wniosków 15% osób otrzymało decyzję o umieszczeniu w DPS, 28% otrzymało decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i oczekuje na umieszczenie, 9% zmarło, 4% wniosków zostało zwrócone z Sądu do ponownej analizy. W przypadku 44 % wniosków sąd nie podjął jeszcze decyzji.

18 Pomoc na rzecz osób bezdomnych

W ciągu roku w Krakowie przebywa ok. 2 000 osób bezdomnych. W roku 2012 MOPS objął pomocą 1 494 gospodarstwa osób bezdomnych (1 606 osób w tych gospodarstwach). Prowadzono przede wszystkim pracę socjalną, nakierowaną na poprawę sytuacji życiowej osób bezdomnych. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, w celu rozeznania sytuacji osobistej i bytowej bezdomnych klientów przeprowadzili 3 420 wywiadów środowiskowych. Wydano 9 013 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń.

18.1 Zapewnienie schronienia

Udzielenie schronienia należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

Gmina Miejska Kraków zleca prowadzenie placówek zapewniających schronienie osobom bezdomnym organizacjom pozarządowym: Caritas Archidiecezji Krakowskiej, Polski Komitet Pomocy Społecznej - Małopolski Zarząd Wojewódzki oraz Stowarzyszenie Dobroczynne "Betlejem". Wysokość dotacji przekazanej podmiotom prowadzącym na zlecenie GMK placówki udzielające schronienia osobom bezdomnym wynosiła w 2012 r. – 1 653 074 zł. Placówki dla osób bezdomnych to:

- Schronisko i Przytulisko dla Bezdomnych Kobiet w Krakowie przy ul. Sołtysowskiej 13c - zapewnia całodobowe schronienie dla kobiet bezdomnych i kobiet z dziećmi powyżej 7 roku życia. Dodatkowo zapewnia wsparcie psychologiczne, prawne, pedagogiczne oraz pomoc pracownika socjalnego. Praca koncentruje się na usamodzielnianiu mieszkanek z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i problemów. Placówka zapewnia 53 miejsca noclegowe. Ponadto zagwarantowano 6 miejsc interwencyjnych. W 2012 r. w placówce przebywało łącznie 91 osób, w tym: 74 kobiet i 17 dzieci; interwencyjnie przyjęto 25 osoby.

- Dom Matki i Dziecka w Krakowie przy ul. Żywieckiej 16 - realizuje pomoc w formie całodobowego schronienia i zapewnienia wsparcia dla matek z dziećmi do lat 7 oraz kobiet w ciąży. Oferuje ono wsparcie psychologiczne, prawne, pedagogiczne oraz pomoc pracownika socjalnego i pielęgniarki. Głównym celem działań jest motywowanie mieszkanek do uregulowania swojej sytuacji prawnej, kontynuowania nauki, zdobycia zawodu, poszukiwania pracy i mieszkania. Placówka zapewnia miejsca dla 60 matek z dziećmi, z czego 45 miejsc pozostaje w dyspozycji MOPS. W roku 2012 zapewniono schronienie 105 osobom w tym 43 matkom i 62 dzieciom.

- Noclegownia i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Krakowie przy ul. Makuszyńskiego 19a, przeznaczone są wyłącznie dla mężczyzn pełnoletnich. Placówka zapewnia 200 miejsc noclegowych (od stycznia 2013 r. w części noclegowej 100 miejsc oraz części schroniskowej 100 miejsca z czego 50 miejsc z usługami opiekuńczymi). W sytuacji niecierpiącej zwłoki zapewnia się schronienie osobom spoza Gminy Miejskiej Kraków. Placówka oferuje pomoc psychologiczną, prawną i pomoc pracownika socjalnego pomocy na poziomie interwencyjnym. Pomoc rzeczowa dla nowoprzyjętych mieszkańców jest udzielana interwencyjnie. W roku 2012 w zakresie schronienia ogółem objętych było 528 osób (w tym: część noclegowa – 432 osób, część schroniskowa – 46 osób oraz 50 osób objętych usługami opiekuńczymi).

- Schronisko dla osób bezdomnych – starszych i niepełnosprawnych w Krakowie przy

ul. Koprowej 4 - rozpoczęło działalność od 15 października 2012 roku. Placówka zapewnia całodobowe schronienie i wyżywienie dla osób starszych i niepełnosprawnych. Wszystkie osoby skierowane do schroniska są objęte usługami opiekuńczymi. Placówka zapewnia 12 miejsc noclegowych dla osób starszych i niepełnosprawnych. Od 15 października 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. ze schronienia skorzystało 30 osób.

18.1.1 Pomoc w formie schronienia realizowana w ramach wspierania działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym.

Gmina Miejska Kraków wspiera organizacje pozarządowe, które w ramach działalności charytatywnej prowadzą placówki zapewniające schronienie osobom bezdomnym. Podmiotami prowadzącymi placówki, które uzyskują wsparcie od GMK są Stowarzyszenie Dobroczynne "Betlejem", Zgromadzenie Braci Albertynów, Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim - Prowincja Krakowska, Stowarzyszenie Wspólnota św. Brata Alberta „Chleb i Światło”. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania dotyczącego wspierania działalności charytatywnej polegającej na zapewnieniu schronienia osobom bezdomnym wynosiła w 2012 r. – 404 100 zł.

Placówki, które w roku 2012 otrzymały dofinansowanie w ramach wspierania działalności charytatywnej to:

- Chrześcijański Ośrodek Pomocy Bezdomnym „Dom Łazarza”, ul. Nowogródzka 8 - zapewnia bezdomnym mężczyznom schronienie, całodobowe wyżywienie, podstawową pomoc medyczną (lekarz internista) oraz możliwość otrzymania podstawowych leków, środków opatrunkowych, środków higieny osobistej. W ramach swojej działalności placówka zapewnia 30 miejsc noclegowych. W 2012 r. w placówce udzieliła schronienia 93 osobom bezdomnym.

- Dom Św. Brata Alberta, ul. Saska 9 a - zapewnia całodobowe schronienie dla 50 bezdomnych mężczyzn wychodzących z bezdomności. Jest formą mieszkania chronionego, w którym zorganizowano warunki do trzeźwego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia przygotowującego osoby bezdomne do pełnej samodzielności. W 2012 r. pomocą było objętych łącznie 46 osób bezdomnych.

- Przytulisko Św. Brata Alberta dla Bezdomnych Kobiet oraz pomoc doraźna dla kobiet, ul. Malborska 64 - zapewnia 60 miejsc noclegowych i całodzienne wyżywienie dla kobiet bezdomnych i kobiet z dziećmi, prowadzi działania na rzecz mieszkańców w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym wsparcie medyczne i psychologiczne. Placówka udzielała również pomocy doraźnej dla osób ubogich z zewnątrz w formie suchego prowiantu, odzieży, a także możliwości skorzystania przez bezdomne kobiety z łaźni. W 2012 r. udzielono pomocy w formie schronienia 209 osobom, w tym 200 kobietom i 9 dzieciom. Pomocą w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych objęto 51 kobiet.

- Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn, ul. Wielicka 44b - od listopada 2012r. schronisko jest dofinansowywane przez Gminę. Placówka zapewnia 20 stałych miejsc całodobowych oraz 10 miejsc interwencyjnych w okresie zimowym, możliwość dokonania zabiegów higienicznych i wyprania rzeczy osobistych dla mieszkańców noclegowni, wyżywienie dla mieszkańców noclegowni w formie jednego ciepłego posiłku oraz suchego prowiantu. W okresie od 5 listopada 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. ze schronienia w placówce skorzystało 30 osób bezdomnych.

- Ogrzewalnia dla osób bezdomnych w Krakowie przy ul. Koprowej 4, funkcjonowała w okresie nasilonych mrozów, tj. od 1 lutego do 31 marca 2012r. zapewniając bezdomnym mężczyznom i kobietom nocleg oraz ciepły posiłek. Z noclegu i ciepłego posiłku w placówce skorzystało 105 osób.

- Przytulisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Skawińskiej 6 oraz łaźnia przy ul. Kościuszki 23 - zapewnia miejsca noclegowe, całodzienne wyżywienie, możliwość dokonywania zabiegów higienicznych i wyprania rzeczy osobistych. Mieszkańcy mogą korzystać ze stałej opieki duszpasterskiej, pomocy medycznej w gabinecie lekarskim prowadzonym przez lekarzy wolontariuszy oraz wsparcia w zakresie rozwiązywania problemu uzależnienia (grupa wsparcia). W ramach działalności łaźni osoby bezdomne przebywające w przestrzeni publicznej mają możliwość wykonania zabiegów higienicznych, wyprania lub wymiany odzieży. Od 1 lipca 2012 roku przytulisko i łaźnia funkcjonują jako odrębne zadania publiczne. Przytulisko zapewnia te same usługi i prowadzi analogiczne działania na rzecz osób bezdomnych jak w I-szym półroczu 2012 roku, jednak oferowana liczba miejsc noclegowych została zwiększona do 58. W 2012 roku pomocą objęto 159 osób.

18.1.2 Mieszkania chronione dla osób bezdomnych

Pobyt w mieszkaniu chronionym może być przyznany osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki. Jest to forma pomocy, której celem jest przygotowanie osoby, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia, poprzez zapewnienie warunków samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Pobyt w mieszkaniu chronionym może także zastępować pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

W Krakowie funkcjonują 2 mieszkania chronione dla bezdomnych mężczyzn. Mieszkania chronione prowadzone są przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej, przeznaczone są dla 11 bezdomnych mężczyzn posiadających ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały na terenie Krakowa. Adresatami tej formy wsparcia są osoby bezdomne, posiadające stałe źródło dochodu, mające możliwość usamodzielnienia się np. dążące do uzyskania samodzielnego mieszkania, podejmujące aktywne działania w kierunku wyjścia z bezdomności i uzależnień. Mieszkańcom zapewniono wsparcie w realizacji indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

W 2012 r. z miejsc w mieszkaniach chronionych skorzystało łącznie 12 bezdomnych mężczyzn.

Wysokość dotacji przeznaczonej na działalność mieszkań chronionych dla bezdomnych osób prowadzonych przez podmioty niepubliczne wynosiła 41 245,47 zł.

18.2 Praca socjalna z osobami bezdomnymi metodą streetworkingu

W Dziale Pomocy Bezdomnym 3 pracowników socjalnych pracuje metodą streetwork. Celem ich pracy jest dotarcie do osób przebywających w przestrzeni publicznej, niekorzystających z pomocy MOPS i udzielenie im wsparcia. W 2012r. w ramach tej działalności streetworkerzy przeprowadzili 228 dyżurów w terenie w trakcie, których nawiązano 882 kontaktów z 129 osobami bezdomnymi. Zrealizowano 121 konsultacji w punkcie konsultacyjnym z 74 osobami. Przeprowadzono 77 interwencji oraz 19 towarzyszeń. Łącznie pracą socjalną prowadzoną metodą streetwork objęto 230 osób.

18.3 Grupowe formy wsparcia osób bezdomnych - GWAB

Spotkania grupy wsparcia w 2012 r. odbywały się raz w tygodniu w pomieszczeniu Przytuliska św. Brata Alberta w Krakowie przy ul. Skawińskiej 6. Grupa była wsparciem dla osób szukających rozwiązań swoich konkretnych problemów życiowych związanych z bezdomnością i podejmujących działania, które mają doprowadzić do wyjścia z bezdomności.

Grupa miała charakter samopomocowy; przez wymianę doświadczeń i dzielenie się swoimi problemami, członkowie grupy GWAB mieli możliwość przeanalizowania własnego życia w sferze emocjonalnej, społecznej, zawodowej i rodzinnej. W celu zintegrowania grupy organizowane były przy wsparciu Braci Albertynów wyjazdy do Zakopanego, do Ojcowa, a także obchody świąt.

W 2012r. w grupie uczestniczyły 33 osoby, z tego 3 osoby podjęły pracę na umowę o pracę, 8 osób rozpoczęło leczenie specjalistyczne.

18.4 Realizacja projektu „Druga szansa” w ramach projektu systemowego „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”.

W 2012 r. MOPS kontynuował działania w ramach zawiązanego Partnerstwa Lokalnego „Krakowskiej Inicjatywy na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności”. Od 1.04.2012 r. rozpoczął realizację projektu „Druga szansa” będącego pilotażowym wdrażaniem standardów usług w zakresie bezdomności i przetestowania Modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności w ramach ogólnopolskiego projektu systemowego 1.18 (zob. rozdział 2.1) Pilotażowe wdrażanie modelu w Krakowie jest realizowane w partnerstwie Gminy Miejskiej Kraków reprezentowanej przez MOPS, z następującymi organizacjami: Dzieło Pomocy Św. Ojca Pio Kraków, Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Wojewódzki, Fundacja Dzieło Pomocy Św. Ojca Pio, Stowarzyszenie Lekarzy Nadziei.

Adresatami realizowanych w ramach pilotażu standardów są osoby bezdomne oraz osoby zagrożone bezdomnością.

W ramach projektu testowane są następujące standardy:

- Standard Praca Socjalna, realizowany przez Dział Pomocy Bezdomnym MOPS. W okresie realizacji projektu zaplanowano poprawę funkcjonowania społecznego 500 osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie w środowisku lub zapobiec dalszej degradacji społecznej poprzez realizację pracy socjalnej zgodnie z GSWzB. Pracę socjalną prowadzono na poziomie profilaktyki, integracji i interwencji w zależności od potrzeb. Zrekrutowano od początku projektu 452 osoby, przygotowano 408 diagnoz, zawarto 49 kontraktów socjalnych. Odbyło się 16 godzinne szkolenie wewnętrzne z zakresu pracy socjalnej z osobami bezdomnymi oraz 7 superwizji grupowych dla pracowników socjalnych.

- Standard Partnerstwo Lokalne. Zawarto umowę o partnerstwie lokalnym określającą zasady współpracy. W standardzie jako cel przyjęto stworzenie platformy współpracy instytucji i organizacji poprzez zorganizowanie 5 spotkań członków partnerstwa mających na celu budowanie systemu wsparcia dla bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. W ramach tego celu w maju 2012 r. oraz w czerwcu 2012 r. Lider oraz każdy z Partnerów zaprezentował swoją działalność. W październiku 2012 r. MOPS zorganizował spotkanie organizacji pozarządowych na temat organizacji pomocy osobom bezdomnym w okresie zimowym. Odbywały się cykliczne spotkania Lidera i Partnerów – 2 razy w miesiącu.

- Standard Mieszkalnictwo. Partner w projekcie - Dzieło Pomocy Św. Ojca Pio uruchomił i prowadził 2 mieszkania wspierane wg. Modelu GSWzB dla rodzin i osób zagrożonych

bezdomnością/wychodzących z bezdomności. W ramach zadania zapewniono także wsparcie pracownika socjalnego, psychoterapeuty oraz pomoc asystenta rodzinnego. W 2012 r. z tej formy pomocy skorzystało 3 rodziny oraz 5 osób samotnych. Realizowano 5 Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności oraz 3 Plany Pracy z Rodziną. Odbyły się: szkolenie wewnętrzne z zakresu pracy socjalnej z osobami bezdomnymi oraz 2 superwizje dla pracowników. 2 pracowników uczestniczyło w szkoleniu z interwencji kryzysowej, a 3 rozpoczęło szkolenie „mediacje rodzinne”.

Partner w projekcie, Polski Komitet Pomocy Społecznej realizował standard mieszkalnictwa w zakresie pomocy doraźnej, tj. prowadzenia punktu wydawania żywności i odzieży zgodnie z GSWzB. Objęto pomocą doraźną w formie zabezpieczenia żywności PEAD 500 osób miesięcznie oraz pomocą w formie zabezpieczenia odzieży dla 50 osób miesięcznie.

Podejmowano działania polegające na aktywizacji środowiska lokalnego i pozyskaniu sponsorów.

- Standard Zdrowie. Partner Fundacja Dzieło Pomocy Św. Ojca Pio realizował w zakresie redukcji szkód. 23 osoby uzyskały wiedzę na temat uzależnień i skutków bio-psycho społecznych, poprzez oddziaływania psychoedukacyjne i informacyjne, zgodnie z GSWzB. Dodatkowo osoby motywowane były do podjęcia leczenia poprzez udzielanie informacji o możliwości i sposobach uzyskania pomocy. 7 osób zadeklarowało podjęcie terapii uzależnień.

Partner Stowarzyszenie Lekarzy Nadziei udzielał pomocy przedmedycznej wg GSWzB w zakresie chorób ropnych skóry, pasożytniczych i grzybiczych skóry oraz drobnych urazów mechanicznych i termicznych. Pomocą objęto 386 pacjentów. Wykonano 1 737 zabiegów. Zorganizowano wolontariat, w który zaangażowało się 6 studentów Wydziału Lekarskiego UJCM. Ponadto zorganizowano praktyki dla 30 studentów Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa UJCM.

Łączna wartość projektu wynosi 978 360 zł, w tym dotacja MOPS 545 918 zł.

Realizacja projektu planowana jest do 31.08.2013 r.

18.5 Zapewnianie miejsc noclegowych osobom eksmitowanym bez prawa do lokalu socjalnego

Ustawą z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2011 r. Nr 224 poz. 1342), która weszła w życie z dniem 16 listopada 2011 r., ustawodawca znowelizował ustawę o ochronie praw lokatorów. Zgodnie z treścią art. 4 ust. 2a ustawy o ochronie praw lokatorów, w przypadku wykonywania przez komornika obowiązku opróżnienia lokalu, o którym mowa w art. 1046 k.p.c., gmina wskazuje dłużnikowi tymczasowe pomieszczenie albo noclegownię, schronisko lub inną placówkę zapewniającą miejsca noclegowe, chyba że pomieszczenie odpowiadające wymogom tymczasowego pomieszczenia wskazał wierzyciel lub dłużnik albo osoba trzecia. Jednocześnie ustawodawca określił, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym dłużnika, któremu nie przysługuje tytuł prawny do innego lokalu lub pomieszczenia, w którym może zamieszkać, komornik wstrzyma się z wykonaniem eksmisji do czasu, gdy gmina właściwa ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu na wniosek komornika, wskaże dłużnikowi tymczasowe pomieszczenie, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy. Po upływie tego terminu komornik powinien usunąć dłużnika do wskazanej przez gminę noclegowni, schroniska lub innej placówki zapewniającej miejsca noclegowe.

W 2012 r. do MOPS wpłynęło 18 wniosków dotyczących wskazania noclegowni, schroniska lub innej placówki, zapewniającej miejsca noclegowe dla dłużników, wobec których została

orzeczona eksmisja bez prawa do lokalu socjalnego. Spośród 31 osób wskazanych we wnioskach 4 skorzystały z proponowanych placówek, tj.: 3 mężczyzn z Noclegowni i Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Makuszyńskiego 19 a oraz 1 kobieta ze Schroniska dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Sołtysowskiej 13 c.

18.6 Świadczenia na rzecz bezdomnych

Świadczeniami finansowymi objęto łącznie 1 085 osób w rodzinach w 1 077 gospodarstwach osób bezdomnych. Pracą socjalną objęto 1 336 gospodarstw prowadzonych przez osoby bezdomne.

W ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” pomoc otrzymało 835 osób bezdomnych, na łączną kwotę 574 386,58 zł. Jednocześnie w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb osób bezdomnych MOPS realizował następujące świadczenia:

- zasiłek stały - wypłacono zasiłki stałe dla 285 osób, na łączną kwotę 1 011 015,74 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 3 547,42 zł.
- zasiłek okresowy - wypłacono zasiłki okresowe dla 544 gospodarstw domowych, w których funkcjonowało 625 osób, na łączną kwotę 491 036,27 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 902,64 zł.
- składki na ubezpieczenie zdrowotne - opłacono składki dla 283 osób, na łączną kwotę 93 400,00 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 330,04 zł.
- zasiłki celowe i celowe specjalne - wypłacono w kwocie łącznej 128 286,56 zł, dla 499 osób, średnia wartość pomocy na osobę wyniosła 257,09 zł.

Zasiłki celowe dla osób, których dochód nie przekracza kryterium ustawowego, wypłacono m. in.:

- z przeznaczeniem na zakup odzieży dla 183 osób na łączną kwotę 16 025 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 87,57 zł,
- z przeznaczeniem na zakup opału dla 51 osób na łączną kwotę 20 465 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 401,27 zł,
- z przeznaczeniem na zakup leków dla 156 osób, na łączną kwotę 24 551,46 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 157,38 zł,
- z przeznaczeniem na zakup żywności dla 12 osób na łączną kwotę 2 300 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 191,67 zł,
- z przeznaczeniem na zakup obuwia dla 148 osób na łączną kwotę 9 730 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 65,74 zł.

Zasiłki celowe specjalne, przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom, których dochód przekracza kryterium ustawowe, wypłacono m. in.:

- z przeznaczeniem na zakup odzieży dla 31 osób na łączną kwotę 2 130 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 66,56 zł,
- z przeznaczeniem na zakup opału dla 6 osób na łączną kwotę 1 650 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 275 zł,
- z przeznaczeniem na zakup leków dla 25 osób, na łączną kwotę 2 530 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 93,70 zł,
- z przeznaczeniem na zakup żywności dla 1 osoby na łączną kwotę 50 zł
- z przeznaczeniem na zakup obuwia dla 23 osób na łączną kwotę 1 250 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 48,08 zł.

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2012

Rozdział:
**Rehabilitacja zawodowa i społeczna
osób niepełnosprawnych**

19 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) i finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Zadania te skierowane są do osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

W roku 2012 do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 9289 wniosków o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na realizację zadań w roku 2012 Zarząd PFRON przekazał kwotę 19 415 849zł, z czego na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej, realizowanych przez Grodzki Urząd Pracy, przeznaczono kwotę 700 000 zł, zaś pozostała kwota 18 715 849 zł została przeznaczona na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Łącznie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2012 wypłacił ze środków PFRON na powyższe zadania kwotę 18 607 521 zł, co stanowiło 99,42% wszystkich środków będących w dyspozycji Ośrodka, przeznaczonych na ten cel.

19.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką, stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja przez warsztat powyższych celów odbywa się poprzez codzienne zajęcia w grupie uczestników, którzy posiadają wskazanie do uczestniczenia w warsztatach terapii zajęciowej, przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej realizowanych w ramach pracowni m.in. gospodarstwa domowego, stolarskich, krawieckich, edukacyjnych, plastycznych, komputerowych, gospodarczo-ogrodniczych. Osoba niepełnosprawna nie ponosi kosztów związanych z uczestnictwem w warsztacie. Jej pobyt w 90% finansowany jest ze środków PFRON, a w 10% ze środków samorządu powiatowego.

Na terenie Gminy Miejskiej Kraków działa 14 warsztatów terapii zajęciowej, które posiadają 507 miejsc przeznaczonych dla osób ze schorzeniami narządu ruchu, schorzeniami psychicznymi oraz umysłowymi. W grudniu 2012 r. rozszerzono o 10 liczbę miejsc w warsztacie terapii zajęciowej przy ul. Prądniczej 10. W roku 2012 w zajęciach uczestniczyło 570 osób niepełnosprawnych.

W roku 2012 w związku z prowadzoną rehabilitacją warsztat opuściło 79 osób niepełnosprawnych, w tym 24 osoby w związku z podjęciem pracy zarówno na otwartym rynku pracy jak i w zakładach aktywności zawodowej oraz zakładach pracy chronionej.

W roku 2012 uczestnicy z 7 Warsztatów brali udział w projekcie „Pora na aktywność” finansowanym ze środków POKL. Projekt ten miał na celu zmianę nastawienia osób niepełnosprawnych do własnej aktywności zawodowej poprzez podnoszenie ich kompetencji życiowych, społecznych i zawodowych.

Na działalność 14 warsztatów w roku 2012 przekazano kwotę 8 739 847 zł, w tym ze środków PFRON 7 910 860 zł, ze środków Gminy Miejskiej Kraków 664 587 zł. Koszty oddziaływań aktywizujących uczestników warsztatów terapii zajęciowej, będących beneficjentami projektu systemowego „Pora na aktywność”, w wysokości 164 400 zł, sfinansowano ze środków tego projektu.

19.2 Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji zawodowej i społecznej, połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych.

Turnusy rehabilitacyjne dofinansowane ze środków PFRON organizowane są wyłącznie na terenie kraju. Czas trwania turnusów wynosi co najmniej 14 dni. Osoba niepełnosprawna, której przyznano dofinansowanie, dokonuje wyboru turnusu sama, zgodnie z zaleceniami i przeciwwskazaniami lekarza zawartymi we wniosku lekarskim.

W 2012 roku wpłynęło 4 798 wniosków. Z turnusów skorzystało łącznie 5 145 osób, w tym 3 976 osób niepełnosprawnych, 182 niepełnosprawnych dzieci oraz 987 opiekunów. Suma wypłaconych dofinansowań wyniosła 4 285 175 zł.

19.3 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego do rehabilitacji w warunkach domowych, stosownie do potrzeb wynikających z jej niepełnosprawności.

W 2012 roku złożonych zostało 225 wniosków o dofinansowanie w/w zadania. Dofinansowanie otrzymało 206 osób na kwotę 235 987zł. Oprócz osób indywidualnych dofinansowanie otrzymały dwie organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych na kwotę 18 276zł.

19.4 Dofinansowanie zaopatrzenia przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

Każda osoba niepełnosprawna, która otrzymała dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, może starać się również o dofinansowanie do tych przedmiotów z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jeżeli otrzymane dofinansowanie nie pokryło całkowitego kosztu zakupu. Wysokość dofinansowania dla osób niepełnosprawnych wynosi do 150% kwoty limitu przyznanej w ramach NFZ oraz udziału własnego osoby niepełnosprawnej, jeżeli taki udział był wymagany.

W 2012 roku złożonych zostało 2 031 wniosków o dofinansowanie w/w zadania. Dofinansowanie otrzymało 1 497 osób niepełnosprawnych na kwotę 1 494 691zł.

19.5 Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i jego elementach zewnętrznych, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub zmniejszają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Likwidacja barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej ma na celu umożliwienie jej, lub ułatwienie w znacznym stopniu wykonywania podstawowych, codziennych czynności, a przede wszystkim poruszania się w miejscu zamieszkania.

W roku 2012 do Ośrodka wpłynęło 291 wniosków o dofinansowanie w/w zadania. Dofinansowanie otrzymało 233 osoby na kwotę 1 913 074 zł.

19.6 Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej porozumiewanie się. Likwidacja tych barier ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie wykonywania przez osobę niepełnosprawną podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, powodując poprawę funkcjonowania w społeczeństwie. Sprzęt, który może być przedmiotem dofinansowania w ramach zadania likwidacja barier w komunikowaniu się powinien cechować się indywidualnym przeznaczeniem oraz być urządzeniem specjalistycznym.

W roku 2012 do Ośrodka wpłynęło 1 718 wniosków o dofinansowanie w/w zadania. W związku z dużą ilością złożonych wniosków oraz ograniczonym limitem środków na realizację tego zadania, dofinansowanie otrzymało 1 000 osób na kwotę 1 837 203 zł.

19.7 Dofinansowanie likwidacji barier technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Bariery techniczne to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej pokonywanie przez nią pewnych ograniczeń. Likwidacja tych barier ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie wykonywania przez osobę niepełnosprawną podstawowych, codziennych czynności, powodując poprawę funkcjonowania w społeczeństwie. Sprzęt, który może być przedmiotem dofinansowania w ramach zadania likwidacja barier technicznych, powinien cechować się indywidualnym przeznaczeniem oraz być urządzeniem specjalistycznym.

W roku 2012 do Ośrodka wpłynęło 122 wnioski o dofinansowanie w/w zadania. Dofinansowanie otrzymało 112 osób na kwotę 312 321zł.

19.8 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Celem dofinansowania ze środków PFRON sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych jest m.in. wspieranie i promocja twórczości osób niepełnosprawnych, doskonalenie ich sił psychofizycznych poprzez ruch, organizowanie zajęć rekreacyjnych, zwodów i imprez sportowych, a także wyjść do obiektów kultury.

Na realizacja powyższego zadania w 2012 roku organizacje pozarządowe, fundacje i stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych złożyły 72 wnioski. W zorganizowanych przedsięwzięciach wzięło udział 4 226 niepełnosprawnych mieszkańców Krakowa, osoby im towarzyszące i opiekunowie. Wydatkowano na ten cel kwotę 426 561zł.

19.9 Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym.

Po przeprowadzonym postępowaniu konkursowym zawarto umowę z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych ich Rodzin i Przyjaciół „Ognisko” umowę na kwotę 154 974zł. W ramach tej umowy zrealizowano projekt pn. „Ośrodek rehabilitacji i wsparcia dla dorosłych osób z głęboką, wieloraką niepełnosprawnością”, który funkcjonował w okresie od 1.06.2012r. do 31.12.2012r. i prowadził zajęcia dla 10 osób niepełnosprawnych.

19.10 Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego – tłumacza przewodnika.

Zadanie realizowane było od 1 kwietnia 2012 roku. Warunkiem przyznania dofinansowania było posiadanie przez wnioskodawcę w orzeczeniu o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności symbolu 03-L lub 03-L wraz z symbolem 04-O lub symboli równoważnych stosownych do wcześniejszych orzeczeń. W przypadku orzeczenia, w którym brak jest zapisu dotyczącego przyczyny niepełnosprawności, schorzenia te winny być potwierdzone zaświadczeniem lekarza specjalisty. Świadczenie to mogło być realizowane przez tłumaczy posiadających wpis do rejestru wojewody.

W roku 2012 dofinansowanie otrzymały trzy osoby na kwotę 18 276 zł.

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2012

Rozdział:
Inne działania podejmowane przez
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

20 Inne działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

20.1 Aplikowanie o środki w trybie konkursowym

W 2012 r. MOPS przygotował łącznie 9 projektów, będących aplikacjami o środki w ramach konkursów ogłoszonych przez: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Małopolski Urząd Wojewódzki oraz w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Spośród projektów aplikacyjnych zakwalifikowano do realizacji w 2012 roku:

- 3 projekty w ramach konkursów Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, w tym 2 z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną oraz 1 w ramach reintegracji zawodowej i społecznej;

- 2 projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

- działanie 5.4 Rozwój potencjału trzeciego sektora, poddziałanie 5.4.2 Rozwój dialogu obywatelskiego „Wspieranie rozwoju narzędzi związanych z kontraktowaniem usług społecznych (outsourcingu) przez administrację publiczną”, projekt partnerski GMK i Fundacji Gospodarki i Administracji Publicznej, w którym MOPS jest realizatorem części zadań po stronie gminy, w projekcie pn.: „PI NAWIKUS – innowacyjna metoda monitoringu kontraktowanych usług społecznych”
- priorytet I. Zatrudnienie i integracja społeczna, działanie 1.2. Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej, II faza projektu „Pilotażowego wdrażania standardów usług w zakresie bezdomności i przetestowania modelu gminnego standardu wychodzenia z bezdomności”.

Do realizacji od 2013 roku zakwalifikowano 3 projekty w ramach konkursu Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Aplikacja dotyczyła Ośrodków Wsparcia dla osób starszych realizujących działania, których celem jest wymiana doświadczeń pomiędzy osobami w podeszłym wieku i młodzieżą.

Do realizacji nie zakwalifikował się projekt pn. „Nowa jakość reintegracji zawodowej. Przeciwdziałanie wykluczeniu poprzez wspieranie uruchamiania spółdzielni socjalnej JST” w ramach PO KL działania 7.2 przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, poddziałanie 7.2.1 aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Złożony projekt przeszedł pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną, jednak ze względu na brak środków nie otrzymał dofinansowania.

20.2 Współpraca międzynarodowa

20.2.1 Współpraca z miastem Frankfurt nad Menem

Współpraca z Miastem Frankfurt nad Menem, realizowana była na podstawie „Porozumienia pomiędzy Stołecznym Królewskim Miastem Kraków i Miastem Frankfurt nad Menem o współpracy w dziedzinie pomocy społecznej” z dnia 3 czerwca 2011 r., będącego kontynuacją Porozumienia zawartego w dniu 19 kwietnia 2001 roku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Miejskim Dziennym Domem Pomocy Społecznej zorganizował konkurs plastyczny dla krakowskich seniorów artystów pt.: „Starzenie się - życzenia, nadzieje, marzenia”. Do konkursu zgłoszono 39 prac wykonanych różnorodnymi technikami. W ramach realizacji Porozumieniem pomiędzy Stołecznym Królewskim Miastem Kraków i Miastem Frankfurt nad Menem o współpracy w dziedzinie

pomocy społecznej, laureaci konkursu plastycznego wzięli udział w wizycie we Frankfurcie nad Menem. Nagrodzone i wyróżnione prace zostały zaprezentowane na wystawie we Frankfurckim Uniwersytecie Ludowym oraz opublikowane w polsko-niemieckim albumie - folderze.

Następnie odbyła się we Frankfurcie nad Menem wizyta 11-osobowej delegacji z Krakowa, którą stanowili: seniorzy-uczestnicy ośrodków wsparcia, pracownicy Miejskiego Dziennego Domu Pomocy Społecznej oraz pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Najważniejszym punktem pobytu delegacji z Krakowa był udział w otwarciu we Frankfurckim Uniwersytecie Ludowym wystawy prac polskich i niemieckich artystów - seniorów wyróżnionych podczas konkursu plastycznego pn. „Starzenie się – życzenia, nadzieja, marzenia”. Podczas wizyty we Frankfurcie członkowie delegacji wzięli również udział w konferencji dotyczącej zabezpieczenia warunków bytowych i zaangażowania obywatelskiego na rzecz osób starszych, odwiedzili Warsztat Prac Kreatywnych Związku Frankfurckiego oraz Zakład Opiekuńczy dla osób starszych „Fundacji Budce”.

20.2.2 Współpraca z Azylový dům pro ženy matky s dětmi o.p.s. w Vsetín w Czechach

W ramach umowy o współpracy z Azylový dům pro ženy matky s dětmi o.p.s. w Vsetín w Czechach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje wspólnie projekt pt. „Współpraca międzynarodowa służb społecznych”. Partnerem w tym przedsięwzięciu jest również miasto Stara Lubovna na Słowacji. Celem projektu jest wymiana doświadczeń oraz dobrych praktyk wśród partnerów z Polski, Czech i Słowacji, na temat pomocy rodzinom dziećmi. W ramach projektu w Krakowie przebywała grupa pracowników z Azylový dům pro ženy matky s dětmi o.p.s. w Vsetín. Podczas pobytu w Krakowie goście z Czech uczestniczyli w polsko-czeskim seminarium na temat: „Zapobiegania wykluczeniu społecznemu rodzin z dziećmi” oraz zapoznali się z funkcjonowaniem wybranych jednostek pomocy społecznej, szczególnie tych oferujących wsparcie rodzinom z dziećmi. Azylový dům pro ženy matky s dětmi uzyskał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację tego przedsięwzięcia.

20.2.3 Pozostała współpraca międzynarodowa

MOPS podejmował również inne działania w sferze rozwijania kontaktów z przedstawicielami instytucji pomocowych spoza Polski, w tym:

- udział przedstawiciela MOPS w spotkaniu roboczym członków zespołu międzynarodowego projektu pn. „Zwiększenie dostępu do środowiskowych form opieki dla osób starszych, mieszkających w domach” o akronimie PROGRESS, które odbyło się w Brukseli, w Belgii.

Na spotkaniu omówiono wyniki przeprowadzonego w ramach projektu eksperymentu społecznego oraz zaplanowano szczegółowo działania przewidziane do realizacji przez poszczególnych partnerów do czasu zakończenia projektu. W spotkaniu podsumowującym projekt, zaprezentowano jego cele, działania realizowane w trakcie jego trwania (w tym strategię testowane w Polsce), wyniki projektu i wypracowane rekomendacje oraz przedyskutowano z uczestnikami spotkania możliwości wykorzystania w praktyce rezultatów projektu.

- wizyta delegacji z Trondheim z Norwegii. Podczas roboczego spotkania rozmawiano między innymi na temat obszarów współpracy w sprawach społecznych

- wizyta delegacji z Wydziału Socjalno-Rodzinnego z Oslo. Podczas spotkania zaprezentowano gościom z Norwegii system pomocy społecznej w Krakowie oraz przedstawiono działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

- wizyta studyjna grupy studentów z USA. Studenci z Silberman College of Business (New Jersey) zostali zapoznani z systemem pomocy społecznej w Krakowie jak również z funkcjonowaniem MOPS
- wizyta studyjna grupy studentów z Uniwersytetu Paris Est Creteil z Francji w Dziale Pomocy Bezdomnym. W trakcie spotkania omówiono działalność i funkcjonowanie Działu Pomocy Bezdomnych. Zostały przedstawione również formy i metody pracy z osobami pozostającymi bez stałego miejsca zamieszkania.

20.3 Współpraca z mediami

Celem upowszechnienia i uprzyświecenia możliwości korzystania z pomocy oferowanej przez MOPS, w 2011 roku przekazano blisko 500 informacji środkom masowego przekazu. Na podstawie przekazanych materiałów w prasie ukazywały się komunikaty, informacje oraz artykuły dotyczące działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Efektem prowadzonej współpracy z mediami było m.in. 150 artykułów i komunikatów dotyczących pomocy społecznej, kilkadziesiąt reportaży telewizyjnych oraz radiowych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie prowadzi stronę internetową, na której w roku 2012 ukazało się 200 komunikatów dotyczących aktualnie realizowanych przedsięwzięć. MOPS realizuje zadania wynikające z zapisów Ustawy o dostępie do informacji publicznej, prowadząc Biuletyn Informacji Publicznej. Prowadzona jest również bieżąca, systematyczna współpraca z Biurem Prasowym Kancelarii Prezydenta Miasta Krakowa oraz portalem www.krakow.pl, do którego przygotowywane są komunikaty dotyczące pomocy społecznej, istotne dla mieszkańców Krakowa.

W ramach realizowanego projektu systemowego „Pora na aktywność” zrealizowano 3 odcinki filmu promocyjnego pt. „Mosty pomocy”. Są to ośmiominutowe filmy prezentujące formy wsparcia oferowane w ramach projektu oraz efekty i metody pracy pracowników socjalnych i animatorów lokalnych. Celem realizacji filmu było ukazanie efektów pracy z klientami MOPS oraz pracy w środowisku lokalnym, przeprowadzonej podczas czteroletniej realizacji projektu Pora na aktywność. Odcinek 1 „Program Aktywności Lokalnej „Razem zmieniamy” miał za zadanie ukazanie współpracy pomiędzy uczestnikami, animatorami i beneficjentami w czasie wspólnych prac na terenie zielonym. Odcinek 2 – „Młodzi na start” był poświęcony młodym (do 25 roku życia) osobom, które przez uczestnictwo w projekcie otrzymały wsparcie na progu dorosłego i samodzielnego życia. Ostatni, 3 odcinek miał za zadanie ukazać różnorodność i złożoność problemów, z którymi borykają się uczestnicy projektu (niepełnosprawność, bezrobocie, problemy wychowawcze, problemy psychiczne, uzależnienia), oraz możliwości ich rozwiązania, jakie daje udział w projekcie. Bohaterami byli beneficjenci, którzy uczestniczyli w projekcie przez długi czas lub zakończyli udział w projekcie i ich pracownicy socjalni. W każdym filmie znalazły się wypowiedzi beneficjentów, komentarze specjalistów z danego obszaru pracy społecznej oraz dyrektora MOPS, które opisywały problemy beneficjentów i możliwości zastosowania odpowiedniej formy wsparcia, by poprawić ich sytuację życiową.

20.4 Serwis internetowy MOPS Kraków

W styczniu 2012 roku została uruchomiona nowa strona internetowa MOPS Kraków, zbudowana zgodnie z nowoczesnymi standardami. Zyskała rozbudowaną i wzbogaconą galerią zdjęć dział Aktualności. Przygotowano również nowy mechanizm wyszukiwania treści na stronie, który ułatwia uzyskanie potrzebnych i jak najpełniejszych informacji. Za pomocą serwisu można szybko znaleźć informacje o tym gdzie i jaką formę pomocy można otrzymać.

Szata graficzna nowej strony została przygotowana zgodnie z wytycznymi Miejskiej Platformy Informacyjnej.

17 stycznia 2012 roku została uruchomiona nowa strona internetowa MOPS Kraków, zbudowana zgodnie z nowoczesnymi standardami. Zyskała rozbudowany i wzbogacony galerią zdjęć dział Aktualności. Przygotowano również nowy mechanizm wyszukiwania treści na stronie, który ułatwia uzyskanie potrzebnych i jak najpełniejszych informacji. Za pomocą serwisu można szybko znaleźć informacje o tym gdzie i jaką formę pomocy można otrzymać. Szata graficzna nowej strony została przygotowana zgodnie z wytycznymi Miejskiej Platformy Informacyjnej.

W 2012 r. serwis internetowy MOPS odnotował 540 439 (+3,6% do roku 2011) odsłon, wygenerowanych podczas 190 486 (-5,7% do roku 2011) wizyt, łącznie strona odnotowała 89 209 unikalnych wizyt. Internauci średnio spędzili na stronie 3 minuty i 55 sekund – co oznacza, że serwis nie pełni jedynie funkcji pomocniczej, ale służy także jako nośnik szerszej informacji o działaniach i wydarzeniach dotyczących Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie (dane na podstawie Google Analytics). MOPS prowadzi również mniejsze serwisy skupiające się na informacjach dotyczących realizowanych projektów: pal.mops.krakow.pl, oraz streetwork.mops.krakow.pl.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, wszystkie istotne informacje zamieszczane są również na bieżąco w Biuletynie Informacji Publicznej. Najistotniejsze dla mieszkańców Krakowa informacje dotyczące pomocy społecznej, zamieszczane są na internetowej stronie Magicznego Krakowa.

20.5 Kadra MOPS – zatrudnienie, wykształcenie, podnoszenie kompetencji zawodowych

Według stanu na 31.12.2012 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej było zatrudnionych 667 osób na 655,88 etatach w tym, w ramach robót publicznych, na stanowiskach: sprzątaczką, robotnik i pomoc biurowa, zatrudniono 11 osób (na 8,3 etatu). W ciągu roku 20 osób przebywało na urloпах wychowawczych i 5 osób na urloпах bezpłatnych. W MOPS zatrudnione były 43 osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Przez cały rok wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosił ponad 6% w stosunku do ogółu zatrudnienia.

Zatrudnienie części pracowników MOPS według stanu na 31.12.2012, finansowane było w ramach środków zewnętrznych:

- 76,55 etatów - zatrudnienie w ramach projektu pn. „Pora na Aktywność”, zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”.
- 11,69 etatów – zatrudnienie w ramach pilotażowego wdrażania standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej w projekcie „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”, w ramach Działania 1.2 Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej, Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
- 5 etatów – projekt 1.18 „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” realizowany w ramach Działania 1.2 Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej, Priorytetu I, Zatrudnienie i integracja społeczna Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Projekt pn. „Druga Szansa”.
- 3,75 etatu – zatrudnienie w ramach projektu „Rewitalizacja społeczna”, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet I, Zatrudnienie i Integracja Społeczna, Działanie 1.2 Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej.

57,42% pracowników MOPS posiada wykształcenie wyższe; 9,6% pracowników podyplomowe, 24% pracowników posiada wykształcenie policealne, 6,15% legitymuje się wykształceniem średnim, 1,19% ma wykształcenie podstawowe, a 1,05% posiada wykształcenie zasadnicze.

W 2012 r. pracownicy podnosili swoje kwalifikacje poprzez zdobywanie kolejnych etapów wykształcenia: 9 osób zdobyło licencjat, 5 osób ukończyło studia magisterskie, 8 osób ukończyło studia podyplomowe.

W MOPS podejmowane są działania, które prowadzą do podnoszą kwalifikacje pracowników i pozwalają na wykonywanie zadań o coraz wyższym standardzie. Organizowane szkolenia są odpowiedzią na nowe trendy w pomocy społecznej oraz potrzebę jak najpełniejszego przygotowania pracowników do realizowanych zadań. W 2012 r. pracownicy MOPS brali udział w licznych szkoleniach, zarówno bezpłatnych jak i płatnych. W szkoleniach bezpłatnych organizowanych głównie przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie w ramach projektu POKL „Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej” wzięło udział ok. 184 osób, natomiast w szkoleniach płatnych wzięły udział 124 osoby.

W ramach szkoleń wewnętrznych przeprowadzono szkolenia aspirantów pracy socjalnej. W 2012 r. na stanowisku aspirant pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zostało zatrudnionych 11 pracowników. W ramach przygotowania zawodowego do pracy na stanowisku pracownika socjalnego, osobom zatrudnionym na stanowisku aspirant pracy socjalnej, zostaje przydzielony opiekun – doświadczony pracownik socjalny, który wprowadza aspiranta w pracę pracownika socjalnego. Dodatkowo aspiranci pracy socjalnej przechodzą cykl szkoleń z następujących tematów: przepisy BHP, regulamin pracy i wynagradzania, zapoznanie z zadaniami działów centralnych, KIS i DB; zasady, cele, wartości w pracy socjalnej; podstawy prawidłowej komunikacji interpersonalnej; etapy metodycznego postępowania w pracy socjalnej, ewidencjonowanie pracy socjalnej; zastosowanie kontraktu socjalnego w pracy socjalnej; Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie. Procedura Niebieskich Kart; program pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, ustawa o pomocy społecznej i postępowanie administracyjne w praktyce; Ustawa o ochronie danych osobowych i informacji publicznej z perspektywy pracownika socjalnego.

Proces wdrażania do pracy aspiranta zakończony jest egzaminem. Osoby które uzyskają 75% punktów zostają zatrudnione na stanowisku pracownik socjalny.

W 2012 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie uczestniczyli w konferencjach, które dotyczyły szeroko pojętych zagadnień pomocy społecznej:

- „W stronę aktywnej pomocy społecznej. Organizowanie społeczności lokalnej - perspektywy wdrażania instytucjonalnego i społecznościowego”, konferencja organizowana przez Instytut Spraw Publicznych w Warszawie
- „Pracownicy socjalni – mit i rzeczywistość”, konferencja organizowana przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie
- „Chroniąca rola więzi dorosły – dziecko, możliwości ograniczenia we współczesnej profilaktyce”, organizowana przez Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie
- „Zwyciężyć w drugiej połowie – rzecz o seniorach”, organizowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie
- „Niebieskie karty – nowe możliwości”, organizowana przez Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie
- „Superwizja pracy socjalnej - od idei do działania”, organizowana przez Wyższą Szkołę Pedagogiczną TWP w Warszawie
- „Małopolska przeciw przemocy w rodzinie”, organizowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie itp.

Koszt uczestnictwa pracowników MOPS w konferencjach i szkoleniach płatnych wyniósł w 2012 r. 11 515,90 zł.

20.6 Superwizje

W celu podnoszenia jakości świadczonego wsparcia w formie pracy socjalnej w 2012 r. prowadzone były superwizje. Superwizja jest formą wsparcia pracownika socjalnego. Celem superwizji jest pomoc pracownikowi w przyjrzeniu się jego własnemu doświadczeniu w pracy z rodziną, ewentualnym przeszkodom w kontakcie z nią, a także zapewnienie wysokiej jakości świadczonej pracy socjalnej.

W 2012 r. prowadzone były następujące superwizje:

- superwizja grupowa w wymiarze 256 godzin dla pracowników socjalnych realizujących w ramach projektu systemowego „Pora na aktywność” kontrakty socjalne, w której uczestniczyło 57 pracowników,
- superwizja grupowa w wymiarze 320 godzin dla pracowników socjalnych realizujących w ramach projektu systemowego „Pora na aktywność” Program Integracji Społecznej osób Niepełnosprawnych, w której uczestniczyło 72 pracowników,
- superwizja grupowa w wymiarze 62 godzin dla pracowników socjalnych realizujących w ramach projektu systemowego „Pora na aktywność” indywidualne programy usamodzielnienia, w której uczestniczyło 22 pracowników,
- superwizja grupowa w wymiarze 24 godzin dla animatorów lokalnych i pracowników socjalnych realizujących w ramach projektu systemowego „Pora na aktywność” Programy Aktywności Lokalnej, w której uczestniczyło 16 osób

Łącznie w 2012 r. przeprowadzono 662 godzin superwizji.

20.7 Praktyki i staże

68 studentów z 6 uczelni, odbyło w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej praktyki studenckie. Łączny wymiar godzin odbytych praktyk wynosi 2 940 godzin. Praktyki odbyli studenci z następujących uczelni:

1. Uniwersytet Pedagogiczny – 56 osób w łącznym wymiarze 2240 godz.
2. Uniwersytet Jagielloński – 3 osoby w łącznym wymiarze 150 godz.
3. Akademia Krakowska – 3 osoby w łącznym wymiarze 140 godz.
4. Akademia Ignatianum – 4 osoby w łącznym wymiarze 210 godz.
5. Akademia Górniczo – Hutnicza – 1 osoba w wymiarze 210 godz.
6. Kolegium Pracowników Służb Społecznych – 1 osoba w wymiarze 140 godz.

20.8 Zadania priorytetowe i powierzone dzielnic, dzielnicowe konkursy grantowe

Zadania priorytetowe dzielnic realizowane są bezpośrednio przez Ośrodek lub zlecane organizacjom pozarządowym w ramach otwartych konkursów ofert.

W 2012 r. MOPS realizował bezpośrednio 40 zadań priorytetowych, na które wydatkowano kwotę 237 008,66 zł. Zadania te polegały w szczególności na:

- realizacji projektów socjalnych, polegających m. in. na organizacji imprez, spotkań oraz wyjazdów integracyjnych w ramach integracji środowiska lokalnego (np. obchodów Dnia Ojca, Dnia Seniora, organizacji spotkań wielkanocnych i wigilijnych dla osób objętych pomocą MOPS),

- doposażeniu Młodzieżowego Ośrodka Rozwoju Społecznego, ul. Ptaszyckiego 6 oraz Dziennego Ośrodka Socjoterapii na os. Górali 19,
- dofinansowaniu wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z najuboższych rodzin,
- dofinansowaniu do zakupu przyborów i podręczników szkolnych dla dzieci z najuboższych rodzin,
- wypłaceniu zasiłków celowych dla rodzin poszkodowanych w wyniku katastrofy lotniczej,
- udzieleniu pomocy na zakup opału.

W ramach konkursu ofert (tzw. granty dzielnic), wyłoniono 4 zadania z zakresu pomocy społecznej.

Zawarto 4 umowy, na łączną kwotę 21 200 zł, z następującymi podmiotami:

- Krakowski Związek Emerytów Rencistów i Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Krakowie os. Tysiąclecia 42; wspieranie zadań z zakresu pomocy społecznej polegających na udzieleniu pomocy rzeczowej dla mieszkańców Dzielnicy XV Mistrzejowice w formie paczek żywnościowych w 2012 r.,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Oddziału Rejonowego Kraków – Podgórze z siedzibą w Krakowie ul. Józefińska 14 (3 zadania: paczki żywnościowe dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Dzielnicy IX; paczki żywnościowe dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Dzielnicy X; spotkania wigilijne o charakterze integracyjnych dla emerytów i rencistów zamieszkałych na terenie Dzielnicy X)

Wszystkie umowy zostały rozliczone terminowo i zgodnie z zawartymi w nich warunkami.

W 2012 r. MOPS realizował 18 zadań powierzonych dzielnicom w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych, na które wydatkowano kwotę 56 685,60 zł. Zadania te realizowano w formie projektów socjalnych adresowanych do niepełnosprawnych mieszkańców Dzielnic II, V, VII, VIII, XIV, XV, XVI i XVII. W ramach realizacji zadań organizowano w szczególności wyjazdy oraz spotkania integracyjne dla osób niepełnosprawnych, w tym z okazji Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia.

20.9 Zadania powierzone dzielnicom do realizacji w zakresie Programu Poprawy Bezpieczeństwa dla Miasta Krakowa pn. „Bezpieczny Kraków”

W 2012 r. MOPS realizował 1 zadanie powierzone dzielnicom w zakresie Programu Poprawy Bezpieczeństwa dla Miasta Krakowa pn. „Bezpieczny Kraków”, na które wydatkowano kwotę 2 040 zł. W ramach zadania, które dotyczyło wzmocnienia bezpieczeństwa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie Dzielnicy I przeprowadzone zostało jednodniowe szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, w którym wzięło udział 60 osób.

20.10 Prowadzenie postępowań w sprawach ustalenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej

Wobec osób, które nie są objęte powszechnym, obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym, a wymagały pomocy medycznej, MOPS w Krakowie przeprowadził w 2012 roku 1 206 postępowań w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej. Uprawnienie do powyższego świadczenia mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej tj. dla osoby samotnie gospodarującej 447 zł, (od października 2012r.- 542 zł) w przypadku rodzin 351 zł na osobę w rodzinie (od października 2012r. - 456 zł) Decyzje w tych sprawach na podstawie materiału zgromadzonego przez MOPS podejmowane były przez Wydział Spraw Społecznych UMK.

20.11 Sprawienie pogrzebu na koszt Gminy Miejskiej Kraków

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. MOPS zleca sprawienie pogrzebu osoby zmarłej na terenie Gminy Miejskiej Kraków w sytuacji, gdy brak jest najbliższej rodziny osoby zmarłej lub jeżeli jej małżonek, zstępni, wstępni nie mają możliwości zorganizowania pochówku.

W 2012 r. zlecono 143 pogrzeby (na łączną kwotę 351 294 zł.), w tym 57 pogrzebów dotyczyło osób bezdomnych (na kwotę 148 515 zł.), z czego 14 osób było nieznanymi z nazwiska (na kwotę 40 757 zł.). MOPS zrefundował koszty pochówków 2 osób zameldowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, zmarłych poza Krakowem i zgodnie z ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych, pochowanych w miejscu zgonu w wysokości 4 603,50 zł.

20.12 Kandydaci na kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych oraz opiekunów prawnych

W 2012 r. z sądu wpłynęło do MOPS 17 wniosków o wskazanie kandydata na opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej i kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej. Obowiązek wskazania kandydata przez MOPS wynika z art. 149 § 3 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

W 2011 r. Zarządzeniem Dyrektora MOPS z 14 stycznia 2011 r. nr 5/2011 została wprowadzona procedura wskazywania kandydata na opiekuna prawnego i kuratora dla częściowo ubezwłasnowolnionego. § 5 niniejszej procedury przewiduje utworzenie i prowadzenie przez Ośrodek centralnego rejestru kandydatów. Aktualnie rejestr zawiera 16 kandydatów (w 2012 r. do rejestru wprowadzono 2 nowych kandydatów).

Dzięki wprowadzonej procedurze został ujednoczony i usystematyzowany tryb wskazywania kandydatów na opiekunów i kuratorów (podziały zadań, termin ich realizacji, osoby odpowiedzialne za poszczególne etapy postępowania w sprawie wskazania kandydata). Średni czas załatwienia sprawy w 2012 r. to około 7 dni roboczych (w tym około 5 dni na czynności polegające na ustaleniu kręgu osób mogących pełnić funkcję opiekuna prawnego/kuratora, a które nie są pracownikami MOPS).

W 2012 r. MOPS wskazał 6 kandydatów na opiekuna prawnego i 11 kandydatów na kuratora. Wszyscy kandydaci to osoby mieszkające na terenie Krakowa, aktywne zawodowo lub społecznie.

20.13 Wypłacanie wynagrodzenia dla opiekunów prawnych dla osób całkowicie ubezwłasnowolnionych

Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę. W 2012 roku 15 osobom wykonującym funkcję opiekuna prawnego wypłacono wynagrodzenie na łączną kwotę 30 109,90 zł. Łącznie wypłacono 85 świadczeń. Średnia wartość jednego świadczenia wyniosła 354,22 zł.

20.14 Udostępnianie zasobów

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje działania ponadstandardowe, aby osobom i rodzinom znajdującym się w szczególnie skomplikowanej sytuacji móc przekazać większą pomoc, która pozwoli rozwiązać najpoważniejsze problemy. W 2012 roku:

- w celu umożliwienia dzieciom z rodzin objętych pomocą MOPS rozwijania posiadanych uzdolnień, Ośrodek zorganizował po raz kolejny akcję społeczną pn. „Pomagamy talentom”. MOPS wytypował dzieci z rodzin objętych pomocą Ośrodka, przygotowana została informacja o zajęciach, w których chciałyby uczestniczyć dzieci. Przeprowadzona akcja medialna, w której zachęcano darczyńców do opłacania dzieciom wymarzonych zajęć, zaowocowała zebraniem 20 080,00 zł, które pozwoliły na opłacenie dodatkowych zajęć przez cały rok szkolny 22 dzieci,
- w ramach prowadzonych akcji medialnych, w których Ośrodek zwracał się o wsparcie dla rodzin, które znalazły się w szczególnie dramatycznej sytuacji, na konto dochodów własnych wpłynęło 29 200 zł. Dzięki temu, dodatkowe wsparcie otrzymało 8 rodzin objętych pomocą MOPS
- w ramach akcji „Szlachetna Paczka 2012”, organizowanej przez Stowarzyszenie Wiosna, MOPS prowadził działania informacyjne dla osób, które dotychczas nie były objęte pomocą w ramach akcji. MOPS przekazał do Stowarzyszenia Wiosna 228 ankiet zgłoszeniowych osób korzystających z pomocy Ośrodka. O objęciu pomocą w ramach akcji „Szlachetna Paczka” decydował ostatecznie wolontariusz Stowarzyszenia,
- w grudniu 2012 r. pracownicy Firmy Motorola Mobility podjęli współpracę z MOPS i przygotowali paczkę dla rodziny wielodzietnej znajdującej się w trudnej sytuacji finansowej. W paczce, przygotowanej po wcześniejszym rozeznaniu potrzeb rodziny, znalazły się m.in.: odzież, obuwie, pampersy, przybory szkolne, zabawki a także słodycze,
- darczyńcy (osoby prywatne oraz firmy) w 2012 r., na rzecz Klientów MOPS w Krakowie przekazywali: meble, ubrania, sprzęt AGD i RTV, wózki dziecięce, wózki inwalidzkie, zabawki, książki. Rzeczy te zostały rozdysponowane za pośrednictwem pracowników socjalnych MOPS. Tą formą pomocy objęto 96 rodzin.

W 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wytypował 88 dzieci, które wzięły udział w wypoczynku letnim finansowanym przez Małopolskie Kuratorium Oświaty. Dzieci miały możliwość wyjechać na dwutygodniowe kolonie do Ośrodka Kolonijno – Wczasowego Urzędu Miasta Krakowa w Gołkowicach k/ Starego Sącza.

W półkolonii organizowanej przez Fundację 3ROPE w okresie od 23.07.2012 r. do 28.07.2012 r. wzięło udział 30 dzieci pochodzących z rodzin objętych pomocą Fili nr 6 i 7 MOPS. Uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w wielu interesujących warsztatach, a także w wycieczce do Proszowic i Dolinek Podkrakowskich.

W 2012 r. Stowarzyszenie Krakowska Fabryka Talentów zwróciło się do MOPS z propozycją współpracy w zakresie realizacji projektu Akademia Artystyczna „Krok w stronę sztuki” dzieci z rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka. W wyniku przeprowadzonej przez pracowników socjalnych akcji informacyjnej 52 dzieci rozpoczęło w październiku 2012 r. udział w zajęciach tanecznych, wokalnych, dziennikarskich i teatralnych.

Celem projektu Akademia Artystyczna "Krok w stronę sztuki", realizowanego w okresie od 01.10.2012 do 15.04.2013 r., jest wyrównywanie różnic edukacyjnych, kulturalnych i społecznych dzieci i młodzieży pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych, poprzez zapewnienie im dostępu do atrakcyjnych form aktywności kulturalnej, oraz możliwości rozwoju talentów i pasji. Dzieciom uczestniczącym w zajęciach zapewniono opiekę psychologa. Udział w projekcie jest bezpłatny.

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2012

Rozdział:

**Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające
ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie
infrastruktury**

21 Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie infrastruktury

21.1 Wdrożenie systemów informatycznych

2012 r. zakończono wdrożenie oprogramowania do obsługi Jednostek Organizacyjnych Pomocy Społecznej - Pomost STD we wszystkich komórkach organizacyjnych MOPS. Oprogramowanie to zostało utworzone wg najnowszych standardów tworzenia aplikacji bazodanowych, w architekturze trójwarstwowej. Nowa technologia pozwoliła na wykorzystywanie bazy danych w zdalnej lokalizacji za pośrednictwem wirtualnej sieci prywatnej MOPS stworzonej za pomocą łączy internetowych. Ta funkcjonalność z kolei, umożliwiła scalenie wykorzystywanych dotychczas 10 baz danych we wszystkich Filiach oraz w Dziale Pomocy Bezdomnym, obsługujących zadania gminne oraz jednej bazy działów centralnych, obsługujących zadania powiatowe. Nowa scalona struktura bazy danych wydatnie przyczyniła się do poprawy jakości prezentowanych danych za pomocą raportów, zestawień i sprawozdań resortowych. Przyspieszyła też ich generowanie poprzez wykonywanie raportów jednokrotnie, tzn. bez potrzeby wykonywania ich na każdej z baz osobno. Dodatkowo scalona baza danych pozwala na większą kontrolę ewentualnych prób nadużyć związanych z pobieranymi świadczeniami w MOPS.

W celu usprawnienia pracy na bieżąco wprowadzano do systemu uzupełnienia w formie szablonów decyzji administracyjnych, list wypłat.

W infrastrukturze serwerowej dokonano modernizacji poszczególnych serwerów poprzez dołożenie pamięci operacyjnej oraz wymianę dysków. Wdrożono usługi wirtualizacji na serwerach. Dokonano rozbudowy sieci VPN o dwie dodatkowe lokalizacje.

W ramach budowy, rozbudowy i modernizacji sieci logicznej, w 2 lokalizacjach założono sieć logiczną, a w innych 2 rozbudowano istniejącą o dodatkowe gniazda.

W ramach modernizacji sprzętu, zakupiono i wymieniono 40 zestawów komputerowych oraz 10 laptopów. Dodatkowo część sprzętu została rozbudowana o dodatkowe lub nowocześniejsze podzespoły i systemy operacyjne.

21.2 Obsługa organizacyjna Ośrodka

W sekretariatach komórek organizacyjnych MOPS zarejestrowano łącznie 264 686 pism, w tym: 119 011 pism przychodzących, 111 672 pism wychodzących, 63 275 pism wewnętrznych. Zarejestrowano 2000 umów oraz 80 aneksów. Sporządzono 34 projekty zarządzeń Prezydenta Miasta Krakowa oraz 25 projektów uchwał Rady Miasta Krakowa.

Przygotowano 37 projektów pełnomocnictw Prezydenta Miasta Krakowa oraz 46 projektów upoważnień Prezydenta Miasta Krakowa. Ponadto wydano 193 zarządzeń (w tym 115 zarządzeń dotyczących konkursów na zlecenie zadań publicznych organizacjom pozarządowym) i 110 poleceń służbowych Dyrektora regulujących funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie.

Zarchiwizowano 205,5 mb dokumentów oraz wybrakowano 67 mb dokumentów.

21.3 Zamówienia publiczne

W celu realizacji zadań MOPS przeprowadził 109 postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w tym: 96 zamówień na usługi, 11 zamówień na dostawy, 2 zamówienia na roboty budowlane. Wartość umów zawartych w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybach określonych ustawą z dnia 24 stycznia 2004 r.

Prawo zamówień publicznych wyniosła łącznie 11 819 060,80 zł., w tym wartość umów dotyczących usług: 10 750 761,50 zł., wartość umów dotyczących dostaw: 1 039 829,81 zł., wartość umów dotyczących robót budowlanych 28 469,49 zł.

21.4 Procedury zewnętrzne

Opracowano 6 procedur zewnętrznych MOPS oraz zaktualizowano 11 procedur zewnętrznych MOPS.

21.5 Realizacja zakupów usług, konserwacji i dostaw

W celu zapewnienia warunków dla realizacji zadań Ośrodka udzielono 1 292 zamówienia, do których nie ma obowiązku stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.

Rozliczono 2 312 faktur, przyjęto do magazynu centralnego 199 dostaw zewnętrznych oraz wydano materiały na podstawie 1 005 dokumentów rozchodu wewnętrznego.

21.6 Działania związane z utrzymaniem infrastruktury MOPS

Na koniec 2012 r. MOPS posiadał w zasobach 46 lokali i nieruchomości, w tym 11 nieruchomości przekazanych w zarząd trwały MOPS. Komórki organizacyjne Ośrodka mieściły się w 23 lokalach i nieruchomościach o pow. 7 383,90 m². 9 lokali było finansowanych ze środków pochodzących z bezzwrotnej dotacji Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektów „Pora na aktywność” i „Druga Szansa”. W 23 lokalach i nieruchomościach o pow. 10 959,50 m² realizowane były zadania pomocy społecznej (jedna nieruchomość służyła zarówno na potrzeby komórek organizacyjnych MOPS, jednostek pomocy społecznej, które realizowały zadania pomocy społecznej, z nieruchomości tej odpłatnie korzystała również szkoła). Ponadto 1 nieruchomość jest przeznaczona pod budowę domu pomocy społecznej.

W 2012 r. MOPS pozyskał na realizację zadań pomocy społecznej 3 lokale na potrzeby realizacji projektów dofinansowanych ze środków EFS, przejął 2 nieruchomości po zlikwidowanych jednostkach systemu pomocy społecznej oraz zwrócił 4 lokale, w tym 1 jednostce systemu pomocy społecznej na realizację zadań pomocy społecznej.

Celem utrzymania obiektów i lokali we właściwym stanie technicznym oraz dla poprawy warunków lokalowych, zlecono wykonanie robót budowlanych w 7 obiektach, w tym w 5 obiektach, w których realizowane są zadania zlecone pomocy społecznej oraz w 2 obiektach, w których mieszczą się komórki organizacyjne MOPS.

W związku z realizacją projektu „Pora na aktywność” wykonano dwa zadania inwestycyjne obejmujące przystosowanie dla osób niepełnosprawnych 4 łazienek bloku socjalnego oraz wykonano zagospodarowanie terenu zielonego wraz z montażem urządzeń rekreacyjnych na osiedlu mieszkaniowym

W ramach realizacji zadania dotyczącego polepszenia warunków przyjmowania stron, finansowanego z dotacji Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, przeprowadzono prace budowlane w 4 lokalach użytkowanych przez komórki organizacyjne MOPS.

W 2012 r. wyremontowano 32 pomieszczenia w 5 lokalach użytkowanych przez MOPS oraz 37 pomieszczeń w 7 budynkach będących w zarządzie Ośrodka. W ramach remontu wymalowano 4692 m² powierzchni ścian i sufitów oraz 192 m² powierzchni stolarki okiennej i drzwiowej, wymieniono wykładzinę o łącznej powierzchni 95 m², zamontowano 2 szt. drzwi, ułożono flizy na powierzchni 52 m², przebudowano 4 łazienki zgodnie z zaleceniami Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wykonano sieć logiczną w 2 lokalach, instalację oświetleniową w 3 lokalach oraz instalację alarmową, przeciwwłamaniową w 4 budynkach.

W ogrodach na terenie 2 nieruchomości będących w zarządzie MOPS wykonano wykonywano prace porządkowe i pielęgnacyjne terenu zielonego a w 3 kolejnych usuwano nieprawidłowości stwierdzone w toku czynności przeglądów okresowych budynków. Wykonano również ogrodzenie wraz z fundamentem wokół 1 budynku. Prace wykonywane były przez pracowników MOPS oraz robotników zatrudnionych w ramach robót publicznych.

Kierowcy MOPS brali udział w 52 interwencyjnych transportach osób, przewozili darowizny od darczyńców dla osób potrzebujących, zrealizowali ok. 800 dostaw oraz ok. 380 napraw i konserwacji, zapewnili transport majątku MOPS w związku z 4 zmianami siedzib komórek organizacyjnych MOPS.

Potrzeby na zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i pieczy zastępczej Gminy Miejskiej Kraków realizowane przez MOPS i jednostki publiczne systemu pomocy społecznej w 2013 roku

Łącznie potrzeby na zadania bieżące Gminy Miejskiej Kraków w zakresie pomocy społecznej realizowane przez MOPS i jednostki publiczne wynoszą 204.922.500 zł, w tym:

Zadania realizowane przez MOPS:

Rozdział	Zakres rzeczowy	Rodzaj zadania	Kalkulacja do potrzeb	Potrzeby 2013
85195	Koszt prowadzenia postępowań w sprawie świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni	zadanie zlecone	Przeprowadzenie ok. 1.300 postępowań	63 000,00 zł
85195 Suma				63 000,00 zł
85201	Świadczenia dla usamodzielnionych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	zadanie własne	680.000 zł - pomoc na kontynuację nauki dla 170 osób, średni czas pobierania świadczenia 7mcy; 490 zł x 1.183 świadczenia 146.000 zł - pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla 37 osób, 4.000 zł x 37 świadczenia 120.000 zł - pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 30 osób; 4.000 zł x 30 świadczeń	946 000,00 zł
	Utrzymanie niezbędnej infrastruktury dla realizacji zadań z zakresu opieki nad dzieckiem - placówki całodobowe	zadanie własne	Bieżące utrzymanie infrastruktury (koszty 5 lokali, w tym: przeglądy techniczne, trwałe zarząd, bieżące utrzymanie, drobne remonty, energia) 42.300 zł	42 300,00 zł
	Zapewnienie częściowego pokrycia kosztów utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w innym powiecie i z innych powiatów	zadanie własne	Utrzymanie poza powiatem 3 dzieci x 4.000. zł/miesiąc x 10 m-cy	120 000,00 zł
85201 Suma				1 108 300,00 zł
85202	Utrzymanie niezbędnej infrastruktury dla realizacji zadań z zakresu opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi - domy pomocy społecznej	zadanie własne	Bieżące utrzymanie infrastruktury (koszty 1 lokalu, w tym: przeglądy techniczne, trwałe zarząd, bieżące utrzymanie, drobne remonty)	28 000,00 zł
	Wydatki związane z pobytem w DPS na terenie innych powiatów	zadanie własne	Koszt za 146 osób umieszczonych x 1.800 zł x 11 m-cy	2 920 700,00 zł
85202 Suma				2 948 700,00 zł
85203	Utrzymanie niezbędnej infrastruktury systemu pomocy społecznej - Utrzymanie niezbędnej infrastruktury dla realizacji zadań z zakresu opieki nad osobami bezdomnymi - schroniska, noclegownie	zadanie własne	Bieżące utrzymanie infrastruktury (koszty 2 lokali, w tym: przeglądy techniczne, trwałe zarząd, bieżące utrzymanie, drobne remonty) - 25.700 zł, dokumentacja projektowa i roboty w zakresie p.poż - 81.800 zł	107 500,00 zł
85203 Suma				107 500,00 zł
85204	Finansowanie umów z rodzinnymi domami dziecka	zadanie własne	3 rodzinne domy dziecka, 3 umowy x 3.500 zł /m -c x 12 miesięcy plus pochodne	151 100,00 zł
	Finansowanie umów z zawodowymi rodzinami zastępczymi	zadanie własne	34 rodziny zawodowe, w tym 9 specjalistycznych z roku 2012 - koszt 1.432.700, 57miejsc; 120 dzieci w tym 9 w specjalistycznych 4 nowe rodziny zawodowe specjalistyczne przez 6 mcy - 68 600 zł - 4 dzieci 4 nowe rodziny zawodowe przez 6 mcy - koszt - 90.700 zł - 6 dzieci przez 6 mcy i 4 dzieci przez 1 miesiąc (łącznie 12 dzieci)	1 592 000,00 zł
	Finansowanie umów zleceń z rodzinami pomocowymi dla zawodowych rodzin zastępczych	zadanie własne	20% od wynagrodzenia pogotowi rodzinnych lub specjalistycznych rodzin zastępczych 28 rodzin pomocowych	8 700,00 zł
	Finansowanie umów z osobami do pomocy przy sprawowaniu opieki w rodzinnych domach dziecka	zadanie własne	3 umowy z osobami do pomocy przy sprawowaniu opieki w 3 rodzinnych domach dziecka	64 000,00 zł
	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinnych domach dziecka	zadanie własne	Świadczenia dla 19 dzieci w 3 rodzinach x 1033 zł /m-c x 12 mcy	235 600,00 zł
	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w zawodowej rodzinie zastępczej	zadanie własne	Pomoc obowiązkowa dla 57 dzieci w funkcjonujących 34 rodzinach - koszt 712.800 zł Pomoc fakultatywna (wypoczynek, świadczenia jednorazowe i zdarzenia losowe) dla 57 dzieci w funkcjonujących 34 rodzinach - 34.600 zł Nowe dzieci ogółem 16 w 8 nowych rodzinach zastępczych, w tym: 4 dzieci w 4 specjalistycznych rodzinach - koszt 40.000 zł przez 6 miesięcy 12 dzieci w 4 zawodowych rodzinach zastępczych - koszt 62.000 zł przez średnia 3,5 miesiąca	849 400,00 zł
	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w spokrewnionej lub niezawodowej rodzinie zastępczej	zadanie własne	4.965.900 zł na świadczenia dla około 685 dzieci; 7114 świadczeń x 698 zł x 10 m-cy	4 965 900,00 zł
	Pozostałe świadczenia (remont, utrzymanie lokalu i inne nieprzewidziane wydatki) dla rodzinnych domów dziecka i dzieci w nich przebywających	zadanie własne	Pomoc dla 3 rodzinnych domów dziecka, zadanie obowiązkowe	108 400,00 zł
Pozostałe świadczenia (remont i utrzymanie lokalu) dla zawodowych rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających	zadanie własne	34 rodziny zastępcze funkcjonujące 95.700 zł - świadczenie fakultatywne 4 nowe rodziny zastępcze- 8.000 zł	103 700,00 zł	

Rozdział	Zakres rzeczowy	Rodzaj zadania	Kalkulacja do potrzeb	Potrzeby 2013
	Pozostałe świadczenia dla niezawodowych rodzin zastępczych	zadanie własne	Wypoczynek dzieci - 100.000 zł; 200 zł x 500 dzieci Utrzymanie lokalu - 60.000 zł.; 15 rodzin x 1.000 zł x 4 m-ce Przyjęcie dziecka do rodziny - 30.000 zł.; 40 świadczeń Zdarzenie losowe - 2.000 zł.; 5 świadczeń	192 000,00 zł
	Świadczenia dla usamodzielnionych wychowanków rodzin zastępczych	zadanie własne	1.140.000 zł - pomoc na kontynuację nauki dla 220 osób, średni czas pobierania świadczenia 9 mcy; 490 zł x 1.878 świadczenia 250.000 zł - pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla 63 osób, 4.000 zł x 63 świadczeń 135.000 zł - pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 34 osób; 4.000 zł x 34 świadczenia	1 525 000,00 zł
	Utrzymanie niezbędnej infrastruktury dla realizacji zadań z zakresu opieki nad dzieckiem - rodzinne domy dziecka	zadanie własne	Bieżące utrzymanie infrastruktury (koszty 2 lokali, w tym: zarządu trwałego, przeglądy techniczne)	9 300,00 zł
	Zapewnienie częściowego pokrycia kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w innym powiecie i z innych powiatów	zadanie własne	Pokrycie kosztów za 92 dzieci x średni koszt około 970 zł/mc - 1.074.500 zł Zdarzenie losowe 8 świadczeń x 1.000 zł - 8.000 zł Wakacje 80 dzieci x 4.000 zł - 32.000 zł Pomoc jednorazowa 10 świadczeń x 1.000 zł - 10.000 zł	1 124 500,00 zł
	Materiały na szkolenie dla kandydatów na niezawodowe i spokrewnione rodziny zastępcze	zadanie własne		3 000,00 zł
85204 Suma				10 932 600,00 zł
85205	Koszt realizacji programu korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie	zadanie zlecone	Realizacja programu na rzecz sprawców przemocy	10 000,00 zł
85205 Suma				10 000,00 zł
85206	Utrzymanie niezbędnej infrastruktury dla realizacji zadań z zakresu wspierania rodzin - placówki wsparcia dziennego	zadanie własne	Bieżące utrzymanie infrastruktury (koszty 3 lokali, w tym: przeglądy techniczne, trwałe zarząd, bieżące utrzymanie, energia, drobne remonty)	35 000,00 zł
85206 Suma				35 000,00 zł
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	zadanie własne finansowane z budżetu państwa	Pomoc dla około 3.400 osób; roczna wartość pomocy około 368 zł	1 253 000,00 zł
85213 Suma				1 253 000,00 zł
85214	Sprawianie pogrzebów	zadanie własne	130 pogrzebów x 2.585 zł	336 000,00 zł
	Zasiłki w zakresie dożywiania realizowane w ramach programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	zadanie własne współfinansowane z budżetu państwa	Pomoc dla 16.300 osób x 4,45 zł/ dzienny koszt świadczenia - Potrzeby z budżetu gminy 3.738.300 zł	3 738 300,00 zł
	Pozostałe zasiłki celowe i celowe specjalne	zadanie własne	Pomoc dla 9.970 osób. Roczna kwota pomocy dla osoby około 550 zł	5 500 000,00 zł
	Składki na ubezpieczenie emerytalno rentowe za osobę rezygnującą z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny	zadanie własne	Pomoc dla 2 osób	2 200,00 zł
	Zasiłki okresowe-część minimalna	zadanie własne finansowane z budżetu państwa	4.703 świadczenia x 207,86 zł. X 12 m-cy. Pomoc dla około 7.000 osób.	11 730 800,00 zł
	Zasiłki okresowe-część uzupełniająca	zadanie własne	Pomoc dla 2.800 osób. Roczna kwota pomocy dla osoby około 535 zł	1 500 000,00 zł
85214 Suma				22 807 300,00 zł
85216	Zasiłki stałe	zadanie własne finansowane z budżetu państwa	2.868 świadczeń x 207,86 zł. X 12 m-cy. Pomoc dla około 3.500 osób	14 222 100,00 zł
85216 Suma				14 222 100,00 zł
85219	Koszt realizacji zadań - realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zatrudnieniu socjalnemu, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	zadanie własne współfinansowane z budżetu państwa	Łączne potrzeby związane z kosztem realizacji zadań	38 590 000,00 zł
	Koszt wynagrodzeń za sprawowanie opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną	zadanie zlecone	Wynagrodzenie dla 12 opiekunów	34 600,00 zł
85219 Suma				38 624 600,00 zł
85220	Utrzymanie niezbędnej infrastruktury dla realizacji zadań z zakresu interwencji kryzysowej i poradnictwa rodzinnego	zadanie własne	Utrzymanie niezbędnej infrastruktury (koszty 3 lokali, w tym: zarządu trwałego, energii, przeglądy techniczne, koszty eksploatacyjne)	37 700,00 zł
	Utrzymanie niezbędnej infrastruktury dla realizacji zadań z zakresu opieki nad dziećmi - mieszkania chronione dla usamodzielnionych wychowanków	zadanie własne	Bieżące utrzymanie infrastruktury (koszty utrzymania 1 lokalu, w tym: przeglądy techniczne, trwałe zarząd, energia)	4 600,00 zł
85220 Suma				42 300,00 zł
85295	Posiłki dla dorosłych i dzieci realizowane w ramach programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	zadanie własne współfinansowane z budżetu państwa	Posiłki dla około 5.100 dzieci x 5,80 zł x 8 mcy - 3.300.600 zł Posiłki dla około 4.050 osób dorosłych x 5,20 zł x 8 mcy - 3.705.700 zł Łączny koszt posiłków 7.006.300 zł	7 006 300,00 zł
	Realizacja prace społecznie użytecznych i robót publicznych	zadanie własne	200 osób średnio miesięcznie realizujących prace społecznie użyteczne	335 900,00 zł
	Utrzymanie niezbędnej infrastruktury dla realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej - jadalnia	zadanie własne	Bieżące utrzymanie infrastruktury (koszty utrzymania 1 lokalu, w tym:koszty eksploatacyjne, energia)	28 400,00 zł
	Wkład własny do pozyskania środków zewnętrznych na realizację projektów socjalnych	zadanie własne	Wkład własny do realizacji około 40 projektów socjalnych	15 000,00 zł
	Zasiłki w zakresie dożywiania realizowane w ramach programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	zadanie własne współfinansowane z budżetu państwa	Pomoc dla 16.300 osób x 4,45 zł/ dzienny koszt świadczenia - Potrzeby z budżetu państwa 5.607.400 zł	5 607 400,00 zł

Rozdział	Zakres rzeczowy	Rodzaj zadania	Kalkulacja do potrzeb	Potrzeby 2013
	Utrzymanie infrastruktury pomocy społecznej przekazanej w najem podmiotom nie realizującym zadań pomocy społecznej	zadanie własne	Utrzymanie infrastruktury (koszty utrzymania 1 lokalu, w tym: koszty eksploatacyjne, energia, trwały zarząd)	86 900,00 zł
85295 Suma				13 079 900,00 zł
85311	Wydatki związane z ponoszeniem odpłatności za uczestników WTZ w innych powiatach	zadanie własne	11 osób x 137 zł x 12 m-cy	18 100,00 zł
85311 Suma				18 100,00 zł
85395	Projekt pn. "Druga szansa - pilotażowe wdrażanie standardów usług w zakresie bezdomności"	zadanie własne współfinansowane ze środków bezzwrotnych	Realizacja projektu konkursowego	325 400,00 zł
	Projekt pn. "Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji"	zadanie własne współfinansowane ze środków	Realizacja projektu konkursowego	602 200,00 zł
	Projekt pn. "Pod parasolem Kazimierza"	zadanie własne współfinansowane ze środków	Realizacja projektu konkursowego	15 800,00 zł
	Projekt pn. "Nawikus"	zadanie własne współfinansowane ze środków	Realizacja projektu konkursowego	46 200,00 zł
	Projekt pn. "Pora na aktywność"	zadanie własne współfinansowane ze środków bezzwrotnych	Realizacja projektu systemowego	5 314 500,00 zł
85395 Suma				6 304 100,00 zł
85415	Stypendia szkolne	zadanie własne	Pomoc dla 3.800 osób	2 875 000,00 zł
	Zasiłki szkolne	zadanie własne	Pomoc dla 120 osób	65 000,00 zł
	Wyprawka szkolna - Rządowy Program Pomocy Uczniom	zadanie własne	Pomoc dla 1.350 osób	773 000,00 zł
85415 Suma				3 713 000,00 zł
Suma końcowa MOPS				115 269 500,00 zł

Zadania realizowane przez publiczne jednostki systemu pomocy społecznej:

Rozdział	Zakres rzeczowy	Rodzaj zadania	Kalkulacja do potrzeb	Potrzeby 2013
85156	Składki za dzieci przebywające w publicznych placówkach opiekuńczo - wychowawczych	zadanie zlecone	125 dzieci x 46,8 zł.	70 200,00 zł
85201	Placówki opiekuńczo - wychowawcze - jednostki publiczne	zadanie własne	12.077.500 zł - koszt funkcjonowania 5 placówek opiekuńczo wychowawczych; 194 miejsca x 12 mcy x około 5.200 zł 100.000 zł koszt likwidacji i funkcjonowania 1 placówki dla 30 dzieci do 31.01.2013	12 177 500,00 zł
85202	Domy pomocy społecznej - jednostki publiczne	zadanie własne	11 dps, 1746 miejsc x 3.401 zł x 12 m-cy	71 259 900,00 zł
85203	Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej	zadanie własne	560 miejsc	4 017 300,00 zł
85203	ŚDS - jednostka publiczna	zadanie zlecone	57 miejsc	624 500,00 zł
85220	Mieszkania chronione dla osób chorych psychicznie prowadzone przez jednostkę publiczną	zadanie własne	1 mieszkanie dla 4 osób	27 000,00 zł
85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej - jednostka publiczna	zadanie własne	Z ośrodka rocznie korzysta blisko 5.000 osób	1 330 100,00 zł
85311	Warsztat terapii zajęciowej - jednostka publiczna	zadanie własne		35 000,00 zł
85395	Projekt pn. "Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji"	zadanie własne współfinansowane ze środków bezzwrotnych	Realizacja projektu konkursowego przez OIK ul. Radziwiłłowska	111 500,00 zł
Suma końcowa JEDNOSTKI PUBLICZNE				89 653 000,00 zł

Rozdział	Zakres rzeczowy	Rodzaj zadania	Kalkulacja do potrzeb	Potrzeby 2013
Zadania inwestycyjne				
Rozdział	Jednostka realizująca	Rodzaj zadania	Zakres rzeczowy	Potrzeby 2013
85201	Modernizacja SPOW "Parkowa"	zadanie własne	Dostosowanie budynku SPOW "Parkowa" do wymogów w zakresie bezpieczeństwa pożarowego	40 000,00 zł
85202	Modernizacja DPS Nowaczyńskiego	zadanie własne	Modernizacja dachu nad pawilonem żeńskim - 210.000 zł Modernizacja balkonów, filarów podbalkonowych i przyległych nośnych ścian zewnętrznych budynku DPS ul. Nowaczyńskiego 1 - 355.000 zł	565 000,00 zł
85202	Modernizacja DPS ul. Helclów	zadanie własne współfinansowane ze środków bezzwrotnych	Modernizacja oddziałów DPS im. Helclów	2 150 000,00 zł
85202	Modernizacja DPS ul. Krakowska 55	zadanie własne	Modernizacja dźwigu osobowego i montaż nowych dźwigów towarowych w budynku DPS ul. Krakowska 55	250 000,00 zł
85202	Modernizacja DPS ul. Łanowej 43	zadanie własne	Wykonanie w budynku A DPS przy ul. Łanowej 43 nowego systemu Sap	140 000,00 zł
85203	Modernizacja Noclegowni dla Bezdomnych przy ul. Makuszyńskiego 19a	zadanie własne	Modernizacja obiektu Noclegowni dla Bezdomnych przy ul. Makuszyńskiego 19a	200 000,00 zł
85201	Modernizacja budynku naZPOW Nr 1 os. Szkolnym 27	zadanie własne	Wymiana okien w budynku na os. Szkolnym 27	79 500,00 zł
85220	Modernizacja budynku OIK ul. Radziwiłłowska 8 b	zadanie własne	Wykonanie kotłowni w budynku OIK ul. Radziwiłłowska 8 b	93 000,00 zł
Suma końcowa INWESTYCJE				3 517 500,00 zł

Środki finansowe na zadania publicznych realizowane przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z póź. zm.) w zakresie:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji
- wsparcia rodziny i pieczy zastępczej
- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz
- działalności charytatywnej

znajdują się w planie finansowy Wydziału Spraw Społecznych. Zgodnie z art. 249 ust.3 oraz ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009, Nr 157 poz. 1240), podmioty niepubliczne otrzymują dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie, od 31 marca 2010, nie jest dysponentem środków dotacji, dlatego też nie ujmuje potrzeb w tym zakresie.